

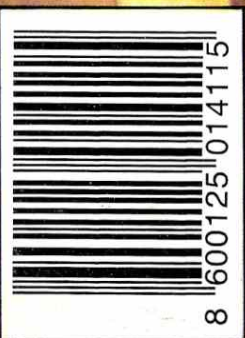
SANDAUN MAK KEJB

**BOOK
HOLIDAY**

CENA 500 DINARA

BROJ 211

**DOŠAO JE TIHO
I UŠAO U LEGENDU**

★ **DOK HOLIDEJ** ★

211

SANDAUN MAK KEJB

SMRT U OREGONU

NIŠRO FORUM · OUR MARKETPRINT

**EDICIJA VESTERN ROMANA
DOK HOLIDEJ**

Broj 211

Glavni i odgovorni urednik
Slavko DRAGINČIĆ

Urednik
Zorka ĆIRIĆ

Naslov originala:
Sundown McCabe
THE TERRITORIAN

Recenzija
Radomir MILOSAVLJEVIĆ

Adaptacija i prevod
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Lektor
Sava DAMJANOV

Tehnički urednik
Valerija ŠREDER

Naslovna strana
Ferenc BARAT

Korektori
Marija KEČKEŠ
Margit HORVAT-HARANGOZO

Štampa: 22. II 1988.

Tržište: 7. III 1988.

Izdaje i štampa NIŠRO FORUM — OUR MARKETPRINT, Novi Sad, Vojvode Mišića 1. Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINČIĆ; Urednik: Zorka ĆIRIĆ. Naslov originala: Sundown McCabe — The TERRITORIAN. Copyright: UNIVERSUM PRESS.

Sva prava se zadržavaju, uključujući prava na reprodukovanje ove knjige u celini, ili delimično, ili na bilo koji drugi način.
Oslobodeno osnovnog poreza na promet, mišljenjem Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine, broj 413-279/73. od 10. maja 1973. godine.

Za svakog ljubitelja netaknute prirode kraj leta i početak jeseni u Oregonu mora predstavljati izuzetan spektakularan doživljaj, naročito ako se nađe u južnom delu države, u blizini poznatih Klamat Holsa, vodopada izvanredne lepote, na koje se dalje nastavlja jezero veliko kao more, a još dalje velika oblast retko lepih pitomih planina obraslih gustim šumama, ispresecanih uvalama i padinama obraslim bujnom travom, gdeđe prošaranih bokorima livadskog cveća, tako da su ličile na prekrasno izatkan živopisan tepih. Ti predeli na relativno velikoj nadmorskoj visini zadržavali su svežinu sve do kraja leta, tako da su u pažljivom posmatraču izazivali doživljaj fantastičnog spektakla. Nešto kasnije, kada bi zraci sunca postali blaži a večernji vetrovi hladniji, brdske padine obrasle listopadnom šumom dobijale su sjaj kovanog bakra ili žućkastu toplinu zlata, od čega bi čovek, hteo ili ne, morao da zastane kao opčinjen.

Tako je izgledao južni Oregon oko Krater Lejka prvih dana jeseni kada je u njega zakoračio tragični i nepopravljivi pustolov i lutalica Dok Holidej. Vreme je bilo lepo, sa jasno plavim nebom i umereno toplim suncem preko dana i umereno svežim prohladnim povetarcem preko noći. Uživajući u blagoj klimi, mirisima šume i pašnjaka, i tajnovitim šumovima života u divljini. Holidej se sa jezom prisećao zakrčenih bučnih ulica San Franciska i lažnog sjaja sakuna i zadimljenih kockarnica. Mesec dana u tom leg-

lu ljudske bede i poroka bilo mu je dosta, čak previše, i odlučivši da to prekine, on je najpre železnicom, a onda dilažansom iz Friska preko Sakramenta, Laspika, Redvuda i Caste stigao u Metford. Tu je odlučio da odatle putovanje nastavi na konju i da preko oblasti Krater Lejk i brdskih lanaca koji su se nastavljali na severu stigne sve do Salema. Te predele nikada do tada nije video i gonjen prirodnom radoznalošću, želeo je da ih upozna. Znao je samo da je teritorija slabo nastanjena i da u tom delu Sjedinjenih Država živi indijansko pleme Pajuta, jedan od ogranaka velikog plemena Sijuksa, i da Pajuti u principu nisu neprijateljski nastrojani prema belcima. U Metfordu je kupio terensku opremu: debelu pamučnu košulju, „levis“ pantalone, čizme i jaknu postavljenu krznom, a svoje salonsko odelo spakovao je u rolnu i pridodao ga čebetu i kišnom ogrtaču, koje je vezao za sedlo iza sebe. Od stare opreme zadržao je samo šešir, opasač sa „koltom“, pozlaćenu tabakeru i zlatan džepni časovnik. Pored „kolta“, od kojeg se nikada nije rastajao, naoružao se i „vinčesterkom“ model „73“, računajući da će mu to oružje biti potrebno zbog divljih životinja, a možda i zbog Indijanaca.

Tri dana posle odlaska iz Metforda jahao je kroz divljinu brdskim vencem iznad doline Vilamet. Jahao je sam i to mu se dopadalo jer je na miru mogao da uživa u tišini punoj šumova svojstvenih divljini, i hiljadama nijansi boja prirode ko-

je su se prelivale od svetlozelenog do tamnomrkog. Gledajući tako ustrojen svet oko sebe, činilo mu se da je priroda savršena i svemoćna i tim više ga je zbunjivala pomisao da u tom nizu savršenstva i sklada postoji i čovek, ponekad toliko kontraverzno postavljen prema tom spoljnom svetu, a katkad i prema samom sebi. Razmišljajući o tome, činilo mu se da je priroda u tom, na izgled najsavršenijem uzorku svoje moći, učinila neki propust koji se više nije mogao popraviti. No dok je jahao kroz netaknutu divljinu stazama kojima su u toku mnogih vekova gazile samo divlje životinje, ili poludivlji Indijanci, on sam osećao se kao deo tog savršenog sveta uobličenog u hladne granitne stene lica izrovanog suncem i vetrom, u stoletne šume i proplanke obrasle travom, koji su verovatno tako izgledali od postanka sveta. Stasom pravim i vitkim podsećao je na kao strela prave borove gordo dignute ka nebu, a sivkasto plavetnilo penušavih planinskih potoka kao da se ogledalo u njegovim očima, čiji je pogled poput nemirne ptice preletao od žbuna do žbuna i od stene do stene, kao da očekuje da se odatle promoli cev zapete puške ili pištolja.

Prešavši jedno blago uzvišenje, Dok Holidej se uputio niz šumom obraslu padinu. Zalazak sunca bio je blizu i padine ispod zapadnog horizonta već su senčile tamne senke. Pomislio je da će noć biti dosta hladna jer je vetar ostrim šumom nagoveštavao da će postati jači i da će za prijatno veče biti potrebna vatra čiji jezici poigravaju i trepte pri najmanjem dašku vetra. Skrenuo je svog konja Munju oko gomile pravilno naslaganih pljosnatih stena i uputio se ka potoku koji je vijugao i žuborio između debelih stabala borova. Jedan jelen je uplašeno skočio i zamakao u tamu, a iz daljine do Holidejevog uha do-

pirala je rika planinske pume. To ga je još jednom podsetilo da se nalazi u srcu divljine, daleko od civilizacije, ali Holideju se u tom trenutku to dopadalo. Naravno, pomislio je, Oregon neće uvek biti divljina. U toku tri protekla dana dvaput je video kola naseljenika koji su se usudili da krenu na Zapad, u nepoznato, tražeći ono što Istok nije mogao da im pruži. Ljudi su dolazili u pokrivenim saratoga kolima, prerijskim ladama, kako su ih drukčije nazivali, privučeni obećanjem da će tu naći ono za čim su žudeli: zemlju i slobodu. Lagano ali sigurno, karavani teških kola kotrljali su se putevima koje su zadržali Indijanci, planinski lovci, traperi i misionari.

Pred veče našao je jedno zaklonjeno mesto na severnoj strani od potoka. Borove iglice ležale su na hladnoj zemlji kao taman tepih, a ogromno čvornovato oboreno deblo obezbeđivalo mu je zaklon od hladnog vetra koji je sa dolaskom večeri postojao sve jači.

Holidej je sjahao iz sedla. Ždrebac je sitnim kasom otrčao do bokora zelene trave i počeo da pase, dok je pustolov za to vreme založio vatru. Nije bilo potrebe da vezuje Munju, jer je znao da neće odlutati. Od dana kada ga je kupio od trgovca u Metfordu, njih dvojica postali su vrlo dobri prijatelji; Holidej je za to kratko vreme dovoljno upoznao čud svog konja. Ubrzo je vatra gorela i Holidej je lovačkim nožem odrao i trasekao prerijskog zečica, koga je ulovio ranije toga dana. Osluškujući žubor plahovitog potoka, Holidej se setio kako je već kasno da sebe počasti svežom pastrmkom. Možda će ujutru sačekati da pre odlaska iz logora ulovi jednu ili dve. U ovom momentu vreme mu je bilo malo značilo.

Komarc zečetine počeli su da cvrče u tiganju i noć se sve više

nadvijala nad logor. Holidej je zakopčao svoju kožom postavljenu jaknu, a onda napunio vodom lončić za kafu. U jednom momentu vetar je dunuo nešto jače i u tom trenutku Holideju se učinilo da je čuo neki vrisak. Učinilo mu se, ali bio je skoro siguran da je vrisak istinit, stvaran. Nekome bi možda taj vrisak ličio na urlak divlje životinje ili na zvižduk vetra u vrhovima šupljih stena, ali Dok Holidej je dobro poznavao šumove Divljeg zapada i bio je uveren da ovaj vrisak predstavlja nešto drugo.

Ustao je i oslušnuo, obasjan svetlošću lelujavih plamenih jezika. U tome se začuo još jedan vrisak, ne tako glasan kao prvi, i odjek tog krika zamro je odnet vetrom. Krik je dopro sa severa iza dugačkog zupčastog, stenovitog prevoja koji se dizao visoko, ka krunjama mesecu. Holidej je tiho zviznuo svom konju i pastuv je dokasao iz mraka.

Vinuvši se na Munju, Dok Holidej je na golim konjskim leđima pojahao iz logora. Vrisak koji je čuo dolazio je iz grla neke žene, u to je bio siguran, i po njegovom prizvuku i prodornosti Dok je zaključio da je to krik straha. Prva pomisao mu je bila da je to vrisnula neka Indijanka napadnuta od divlje životinje, ali odmah se dosetio da Indijanke veoma retko izlaze iz svojih naselja posle mraka, a pogotovo u to doba. Sem toga, u toku celoga dana nije video ni znak od Indijanaca. Poterao je Munju nazad preko potoka i uputio se ka vrhu. Možda je to bio vrisak neke bele žene, ali ta mogućnost činila se pustolovu još manje verovatnom. Taj deo oblasti bio je potpuno divalji i nenastanjen, u njega do tada nije kročila noga belih naseljenika. Nastavio je da jaše između borova i za to vreme nije više čuo nikakav šum... sem tihog stnjanja vetra u granju.

Izbio je na vrh i zastao kao tamna silueta oštro ocrтана naspram sjajnog meseca. Nešto niže ispod vrha, na polovini padine ispod jednog graničnog ispusta, kao kula svetilja u noći gorela je logorska vatra.

Holidej je izvukao revolver iz futrole i goneći konja stiskanjem nogu, poterao ga niz padinu. Pored logora ugledao je konje labavo privezane za oboreno deblo nekog bora. Pri slaboj svetlosti ugledao je siluete ljudi koji su stajali oko vatre... belih ljudi, ako se taj zaključak mogao osloniti na činjenicu da su imali čizme i šešire. Začuo je jednog od njih kako se glasno nasmejavao dugim, glasnim, raskalašnim smehom. Holidej je prilazio sve bliže. Topot kopita njegovog konja bio je sasvim prigušen tepihom borovih iglica, što mu je omogućilo da neprimetno stigne do same ivice logora. Ždrebac se spontano zaustavio i Holidej je revolverskom cevi razmakao dve nisko spuštene borove grane.

Lelujava svetlost vatre obasjavala je nago telo neke mlade žene. Ona je ležala na zemlji ispruženih nogu i raširenih ruku i nije se micala, a rumena svetlost obasjavala je njene kao od mermera isklesane grudi i zaobljene čvrste butine. Lice joj je bilo izgrebano i na nekoliko mesta naduvano, a tanak mlaz krvi slivao joj se sa usana dok je gledala džina koji se kao brdo nadnosio nad nju. Gorostasni čovek, ogroman i zarastao u bradu, držao je u ruci već dosta potrošenu bocu, a dva njegova prijatelja su ga posmatrala.

— Šteta što ne shvataš stvari na naš način — obratio joj se grdosija. — Nismo želeli da te na nešto prisiljavamo... želeli smo samo da uživamo...

Holidej je na zemlji pored žene ugledao poderane ostatke ženske bluze i „levis“ pantalona.

— Pa da, dali smo ti dosta vremena da prežališ O'Brajanovu smrt — rekao je jedan od dvojice posmatrača, čovek lukavog lica, i glasno se zacerekao ne skidajući pri tom požudan pogled sa njenog nagog tela, čijim se izgledom neštedimice gostio. — Mislim da smo postupili kao pravi džentlmeni čekajući nekoliko noći pre nego što smo odlučili da sebi priuštimo malo zadovoljstva.

— Bili smo zaista vrlo uvidavni, gospodo — pridružio mu se sada i debeljuškasti čovek, drugi posmatrač iz grupe. — Nije bilo razloga da se tako opirete i koprcate kao divlja mačka kad smo vam prišli. Pa morali smo jednom početi zabavu, zar ne. Hoću da kažem, postupili ste kao nerazumna budala! Pogledajte samo vaše odelo, šta ste od njega napravili!

— Požuri — obratio se čovek lukavog lica grdosiji koji je i dalje stajao iznad njihove žrtve. — Istina je da si imao sreće da izvučeš najjaču kartu, Mak Kri, ali ja sam drugi na redu, a i Linderman želi da se malo zabavi kada na njega dođe red. Do sto đavola, nisam imao žensku još od onog dana kad smo se zajednički poigrali sa onom malom ženicom na istoku.

— Da, sećam je se. Čini mi se da je, kada smo sa njom bili pri kraju, već i ona sama zavolela naš stil — rekao je bucmasti Linderman.

— Hajde, hajde požuri... — prasn timer je nestrpljivo lukavko.

— Šta je, do đavola, pantalone ti same skaču, Gormane — rekao je Mak Kri i glasno se nasmejao. Nakrenuo je bocu i ispio nekoliko gutljaja, a onda se smejući obratio ženi i podrugljivo joj ponudio bocu sa pićem. — Čuj, misis, kako bi bilo da okušaš malo ovog viskija pre nego što predemo na stvar?

— Da, daj mi tu flašu, Mak Kri — rekla je žena tiho, glasom koji

se gušio od gorčine i mržnje — samo mi je daj, pa ću ti je tresnuti u lice!

Na njene prkosne reči Mak Kri se grleno nasmejao. — E pa to mi se mnogo sviđa, dopada mi se kad žena kojom se zabavljam ima srei i duha. Ti i ja ćemo se zaista dobro slagati — rekavši to, otkopčao je opasač i pustio da mu pantalone padnu preko čizama.

Dok Holidej je provukao revolver između grana i pre nego što je polugoli lupež plegao po svojoj žrtvi, revolver je grmnuo i usijano tane je okrnulo nevaljalca po zadnjici. On je dreknuo kao oparen, poskočio, i potegnuvši uvis smaknute pantalone, skočio u stranu, nagazio u vatru i dižući hiljade varnica, pao na samu ivicu kruga svetlosti.

Poteravši konja između borova; Dok Holidej je prišao do ivice kruga svetlosti držeći na nišanu Gormana i Lindermana. Koristeći polutamu nastalu zbog gaženja vatre, Mak Kri je pružio ruku i dohvatio pušku naslonjenu na sedlo. Računao je da ga nepoznati pri slabom svetlu neće videti, tim pre što je gledao u Gormana i Lindermana. Ali, prevario se. Tek što je dočepao pušku, Holidej je skrenuo pogled prema njemu i povikao.

— Nemoj...!

Ali, bilo je kasno. Mak Kri je nesumnjivo bio nevaljalac prvog reda, ali je bio i hrabar čovek. Kada je Holidejev glas prosekao noć kao pucanj biča, on je već repetirao i naperio pušku. Prst mu je podrhtavao na okidaču. Samo delić sekunde nedostajao je da ispali smrtonosni metak i taj trenutak iskoristio je Holidej da ga pogodi između očiju. Mak Kri se stropoštao kao gromom pogođen, a njegov kratak krik prigušio je odjek pucnja u noći.

— Ako hoćete da mu se pridružite, onda se samo mašite oružja. — rekao je Holidej držeći revolver na-

peren na dvojicu preostalih bandita.

— Mister... ko... ko ste vi, do davo! — upitao je lukavko Gorman šapatom, bez ijedne kapi krvi u licu.

— Vi... niste imali nikakvog razloga da... — izustio je Linderman promuklim glasom.

Holidej nije obraćao pažnju na njih. Obratio se mladoj ženi. — Gospodo, obucite se.

Žena se počela dizati, slična nimfi pri drhtavoj svetlosti vatre.

— Čujte, mister... ma ko da ste... — zacvilio je Gorman, bled u licu od ljutnje i straha. — Niste imali nikakvog razloga da ubijete našeg ortaka... nikakvog razloga da se uopšte umešate. Ova stvar vas se nije ticala...

— A ja sam zaključio da me se ticala, pa sam se umešao. A što se tiče prigovora da nisam imao razloga da ubijem vašeg ortaka... šta je trebalo da radim kad je potegnuo pušku na mene? — procedio je Dok Holidej kratko. Ne skidajući pogled žmirećih očiju sa dva uplašena čoveka, on se opet obratio ženi. — Rekao sam vam da se obučete.

— A kako da se obučem? — zapitala je. — Odeća koju sam imala pocepana je, zahvaljujući ovim... ovim gadnim nevaljalcima.

Holidej je pogledom odmerio dva nesuđena nasilnika, koji su i dalje stajali sa rukama dignutim uvis. Onaj po imenu Gorman bio je skoro istog rasta kao i žena, ali Linderman je na sebi imao kožnu jaknu od dabrovine, koja je svakoga mogla lepo zagrejati. Možda su obojica mogli doprineti da poprave zlo koje su učinili.

— Ti — rekao je Holidej pokazavši na Gormana. — Skini pantalone.

— Šta?! — zinuo je Gorman.

Holidej je pokretom palca zapeo obarač svog revolvera. — Rekao sam ti da skineš pantalone!

Gorman je ustuknuo korak unazad i zacvileo kao išibano pseto: otkopčao je opasač i svukao pantalone ostavši samo u donjem rublju. Nije bilo potrebno da Holidej kaže ženi šta da radi. Ona je stajala obasjana svetlošću vatre, skrivajući skrštenim rukama grudi, ali kada je Gorman skinuo pantalone, ona je priskočila i žurno počela da ih oblači.

— Ona jakna od dabrovine malo je velika za vas, gospodo — rekao je Holidej — ali moraće da vam posluži dok ne pribavimo nešto prikladnije. Ti... skini tu jaknu.

— Ko ste vi, do davo!?! — izustio je Linderman glasom sličnim rezanju skidajući svoju jaknu od dabrovine.

— To trenutno nije važno.

— Mister, vi ste ubili jednog čoveka... — zaustio je Linderman.

— Nisam ubio čoveka, nego zmiyu — popravio ga je Holidej.

— Mi smo samo hteli da se bavljamo — rekao je Linderman.

— Zna li vi koje ova prokleta kučka, mister? Nije ona nikakva mnogopoštovana i uvažena dama! Ona je obična drolja, kurva jednog bandita! A vi ste našeg ortaka ubili zbog toga što je hteo da se igra sa takvom ženskom.

Holidej je bio miran kao da ga izliv gneva tog nevaljalca nije nimalo dotakao i ostao je tako sa naperenim pištoljem dok je mlada žena navlačila jaknu od dabrovine.

— Da li biste hteli da mi kažete vašu verziju ove priče, gospodo? — zapitao je pustolov.

— Priča je vrlo jednostavna — zakopčala je poslednje dugme na jakni. — Ovi pacovi pratili su nas još od Kaldvela...

— Da, to je tačno. Pratili smo ih sve vreme, još od oblasnog sedišta, u kojem ima reda i zakona — prekinuo ju je Linderman gnevno. — Mister, mi smo prevalili veliki put iz Kaldvela da bismo uhvatili i pri-

veli Vila O'Brajena, koji je učenjen zbog ubistva — uspeo je da se osmehne krajem usana. — Vi ste maločas ubili čoveka koji je radio u ime zakona.

— Hoćete da kažete jednog odvratnog lovca učenjenih! — prasnula je sada žena. — Kao i vas dvojica, on je radio samo za sebe! — digla je glavu i otvorenim pogledom pogledala konjanika. — Mister, ova trojica išla su našim tragom, a onda u jednom momentu s leđa ubili Vila. Vilovo telo je privezano za jednog konja odmah tu izvan logora. Nameravali su da Vilovo telo odnesu nazad u Kaldvel i naplate novac od ucene. Ali, sa mnom su imali sasvim drukčije planove. Slučajno se desilo da ste naišli baš u trenutku kad su te planove hteli da sprovedu u delo.

— Slušajte, čoveče — progovorio je Gorman molećivo. Senka nekog iskrivljenog osmeha razdvojila mu je usne. — Hajde da o ovome malo porazgovaramo. Možemo podeliti zajedno novac od ucene za O'Brajenovu glavu. Kad je tako, zašto ne spustite lepo taj revolver i...

— Uhvatite i dovedite ovamo konje, gospođo — rekao je Holidej mladoj ženi. — Sve konje.

— Šta... šta, do vraga, imate na umu? — zapitao je Gorman promuklim glasom, zureći u crni otvor revolverске cevi uperene na njega.

— Kako ja vidim stvar, O'Brajena bi trebalo pristojno sahraniti — predložio je Holidej nategnutim glasom. — Ja nameravam da baš to učinim.

— Hajdete, ostavite se toga, mister, pa on vredí pet stotina dolara! — povikao je Linderman van sebe od besa. — Pod zemljom on neće vredeti ni prebijene pare.

— Sahraniću O'Brajena onako kako dolikuje svakom čoveku i povešću ovu mladu damu sa sobom... to jest ako ona nema ništa protiv da pođe sa mnom — rekao je Ho-

lidej. — A da bih se osigurao da vas dve lukave zmijske nećete pokušati nikakvu podvalu, za jedno kratko vreme povešću sa sobom i vaše konje.

— Prljava svinjo! — viknuo je Gorman dopustivši da gnev izbije iz njega.

— Ne možete nas tek tako ostaviti ovde... upola obučene i bez konja! — zastenjao je Linderman.

— Znam dobro zašto on to radi — rekao je Gorman zlobno. — Neće on zakopati Vila O'Brajena. Ne, odneće ga u Kaldvel i naplatiće novac od ucene samo za sebe. A sa devojkom je ista stvar. Nije on nikakav vitez u sjajnom oklopu. On želi da je ima samo za sebe, da mu greje postelju!

— Ako još jednom otvoriš to tvoju prljavu jazbinu od usta, razmršaću ti glavu jednim metkom — opomenuo ga je Holidej glasom bremenitim pretnjom.

— Gospodine... naši konji... — zaustio je Linderman molećivim glasom shvatajući da su potpuno nemoćni.

— Naći ćete ih ujutro — rekao je Holidej hladno. — Smatrajte da ste imali vlaški mnogo sreće. Moglo se desiti da sada sva trojica budete mrtvi.

— Srešćemo se opet, mister — rekao je Gorman pretećim glasom, podrhtavajući od zime na hladnom vetru.

— Možda — konstatovao je Holidej nimalo zabrinut mogućnošću takvog susreta. Okrenuvši glavu prema mestu gde je stajala mlada žena, doviknuo je. — Jeste li spremni, gospođo?

— Upravo povezujem sve konje zajedno — odazvala se ona.

Dok Holidej je čekao sa revolverom u ruci. Vatra se u međuvremenu ponovo raspalila i svetlost je jasno obasjavala smrknuta lica dva lovca učenjenih.

Konačno je Holidej ponovo začuo glas. — Spremna sam, mister.

— Samo još jednu reč... nazovite to prijateljskim upozorenjem — obratio se Holidej Gormanu i Lindermanu, koji su stajali drhteći od hladnoće. — Odlučio sam da vam ostavim vaše oružje. Ali radi svake sigurnosti otpašite opasače i bacite ih tamo u žbunje — kada su dva lupeža nemo poslušala, Holidej je zadovoljno klimnuo glavom i nastavio. — Nemojte se truditi da se dočepate vaših pušaka i revolvera pre nego što nas dvoje odjašemo, jer ću u suprotnom pucati na vas... a imali ste prilike da se uverite da dobro ciljам.

— Kao što sam rekao, mister, mi ćemo se ponovo sresti — ponovio je Gorman svečano, kao da se zaklinje.

Holidej je bez reči poterao svog konja iz logora.

Izvan kruga svetlosti mlada žena ga je čekala na jednom snažnom durašnom mrkovu. Ostala četiri konja bila su svezana zajedno, a jedan od njih, krupan prsat ždrebac, nosio je prebačen preko sedla paket veličine ljudskog tela, uvijen u čebe i svezan konopcima kao kobasica. Dok Holidej se okrenuo u sedlu i između borovih stabala još jednom pogledao prema logoru Lovci učenjenih stajali su tamo gde i maločas, bez pokreta, bez glasa. Nagnuvši se, Holidej je privratio uže kojim su konji bili vezani.

— Hajdemo — rekao je.

*

Bila je ponoć i u prohladnoj tami plamsala je logorska vatra. Tri časa pre toga sahranili su ostatke Vila O'Brajena. Dok je Holidej nabacivao zemlju preko leša, oči učenjenog begunca pred zakonom slepo su zurile prema nebu kao dva avetinjska staklasta dugmeta. Da nisu bili sprečeni u njihovoj nameri, lovci

učenjenih stigli bi u oblasno sedište sa lešom u raspadanju, ali i takvo lice njihove žrtve bilo bi još u dovoljno dobrom stanju, pa su ti lešinari u ljudskom obliku mogli računati kako će moći da naplate svoj krvavi novac.

Posle završenog ukopa Holidej i mlada žena nastavili su da jašu ostavivši konje lovaca učenjenih na putu iza sebe. Ujutro će ih Gorman i Linderman sigurno naći, ali do tada Holidej i mlada žena biće već daleko.

U tom trenutku, međutim, Holidej je sedeo pogrbljen pored svoje druge logorske vatre za tu noć. Samo što je ovoga puta neko spremao večeru za njega. Izvadivši cigaru iz tabakere, posmatrao je ženu kako priprema hranu. Odlazeći iz logora lovaca učenjenih, njih dvoje su prošli kroz njegov prvi večerašnji logor i tamo u pocrnelom tiganju našli nagorelo meso prerijskog zečica, koje je Holidej u žurbi ostavio. Ona je uzela i očistila tiganj i sada je usoljeno meso pržila na tankom sloju masti.

— Niste mi rekli kako se zovete — progovorio je Holidej pripaljujući cigaru. — Uostalom, i ja sam propustio da to učinim i mislim kako je vreme da vam se predstavim. Ja sam Džonatan Holidej, ili kraće Džon Holidej.

— Džuel Niuberg — rekla je ona okrećući komad mesa na vreloj masti.

— To onda znači da niste bili udati za O'Braiana?

— Ne — rekla je ona tiho. Zatim ga je prkosno pogledala preko razbuktalih plamičaka vatre — Čuli ste kako me je Linderman nazvao. Rekao je da sam kurva jednog učenjenog bandita.

Ne interesuje me kako vas je on nazvao.

— Ja sam bila devojkа Vila O'Brajena — rekla je ona nešto blažim glasom. — Gospodine, oni

kažu da je on bio bandit, ali oni su ga takvim načinili. Želite li da čujete pravu istinu?

— Slušam vas — odvratio je Holidej.

— Vili je ubio Seta Hamonda, veliku zverku u Kaldvelu. Bio je to častan i pošten obračun, i Hamond je prvi potegao revolver, ali je Vil bio brži. Pogodio je Hamonda usred čela pre nego što je on uspeo da zategne obarač. To je po pravilu trebalo da bude kraj tog sukoba i bilo bi tako da slučajno Hamondov brat nije bio jedan od šerifovih zamenika u Kaldvelu. Deseo se stoga da je šerif izjavio kako je u pitanju ubistvo s predumišljajem, pa je za Vilovu glavu raspisao ucenu. Vil je znao da će, u slučaju da bude uhvaćen, visiti na konopcu, pa je pobeo u ovu oblast, a ja sam pošla sa njim. Kao što sam vam rekla, ja sam bila njegova devojka. Trebalo je... namerali smo da se uzmemo neposredno pre tog nesrećnog obračuna sa Setom Hamondom.

— I ovi lešinari lovci ucena su vas pratili?

— Da, sve vreme, još od Kaldvela — rekla je sa gorčinom u glasu. — Stigli su nas i ustrelili Vila s leđa. Nisu mu čak pružili šansu da se preda. A znam šta su imali na umu i sa mnom. Od prvog trenutka to sam videla u njihovim očima i sve vreme sam strepila. Začudo, oni su me nekoliko dana ostavili na miru. No, večeras sam ih čula kako nešto šapuću i pretpostavila sam šta će biti. Kad su pošli ka meni, ja sam vrištala i borila sam se sa njima, ali oni su za mene bili suviše snažni, savladali su me i pocupali mi odeću. Pokidali su je kao gladne životinje.

Holidej ju je pogledao procenjujući zamišljeno njen izgled. Gormanove pantalone su joj dosta dobro pristajale i isticale su utegnute kukove i butine, ali joj je jakna

visila sa ramena i prikrivala njene lepo uobličene grudi.

— Imam jednu rezervnu košulju u bisagama — rekao je Holidej otrešajući pepeo sa vrha cigare. — Ako hoćete, možete je uzeti da se njom poslužite dok nešto ne nabavimo.

Džuel je bacila kratak pogled preko vatre do njegovih širokih ramena i zapazila da mu je crvena karirana košulja zategnuta preko mišićavih grudi.

Oborila je pogled. — Vi ste... ovaj... dosta krupni, mister Holideje. U toj vašoj košulji mogla bih da plivam.

— Kako kod hoćete.

— Kuda me vodite? — zapitala je Džuel iznenada, pripremajući se da večeru naspe u tanjire.

— Neki moji prijatelji imaju ranč na dva dana jahanja oдавде — rekao joj je Dok Holidej. — Njihov ranč je u blizini naselja koje se zove Mačija Šapa i nalazi se u dolini Vilamet. Ti ljudi se zovu Leisijevi. Oni su vrlo dobri. Tamo ćete biti dobrodošli i siguran sam da će se oni brinuti o vama dok ne nadete neki posao. U toj dolini sigurno mora biti onih koji traže pomoć u kući. Možda to nije ono što biste vi želeli, mis Njuberg, ali na žalost, to je najviše što vam za sada mogu ponuditi. No, nisam vas ni pitao, možda ste vi želeli da se vratite nazad u Kaldvel.

— Ne, ne želim da se tamo vratim, nikada — rekla je odlučno. Pružila mu je tanjir sa jelom. — Dolina Vilamet mi zvuči sasvim dobro. Želite li kafu, mister Holideje?

— Naravno.

Odblesak vatre zaigrao joj je na kosi, dugoj, bujnoj valovitoj kosi boje zrelog žita, koja je uokvirivala njeno lepo lice. Po Holidejevoj računici mogla je imati nešto više od dvadeset, najviše gvađeset četiri do dvadeset pet godina, ali je izraz neke neodređene tuge nagoveštavao

mnoge tegobne dane u njenom životu. Nos joj je bio prćast, prefinjeno isklesan, a usne pune, čulne, rumene i sočne kao zrele trešnje.

Dok Holidej je završio svoju večeru.

— Da li vam se jelo dopalo, mister Holideje? — zapitala je ona željna da sazna odgovor.

— Bila je zaista odlična, mis Nju-berg — pohvalio ju je Dok.

Kafa je bila jaka i topla i Holidej ju je lagano pijuckao iz limenog lončeta. Do ušiju im je dopiralo zavijanje vukova i Holidej je zapazio da se Džuel trгла i da je više puta nervozno pogledala u ta mu koja je sa svih strana zatvarala njihov mali logor. Bacivši pogled ka ivici brdskog prevoja, Holidej je ugledao sivkaste pogrbljene mršave siluete, jasno ocrtane pri svetlosti zvezda.

— Poslednjih nekoliko dana sigurno nisu bili veliki užifak za vas — rekao je Holidej. — Izgledate kao da vam ne bi škodilo da malo odspavate. Uzmite ono ćebe iz mog paketa za spavanje. I, misis Nju-berg, nemojte se plašiti tih vukova. Dok vatra ovako gori, oni se neće usuditi da pridu suviše blizu.

Pustolov je nastavio da pijucka svoju kafu, a mlada žena je uzela njegovo ćebe i legla preko mekog tepiha borovih iglica. Kada je navukla ćebe preko svog vitkog tela, ona ga je pogledala preko vatre.

— Do sada je Gormanova ocena o vama bila pogrešna — rekla je.

— Kako to mislite?

— On je rekao da ćete uzeti Vilov leš kako biste mogli da za sebe naplatite novac od ucene. Ali umesto toga vi ste ga sahranili, baš kao što ste rekli — Džuel je pogledala na drugu stranu. — Gorman je takođe rekao da želite da me...

Holidej je ustao i obišao oko vatre. Spustio se na koleno pored nje i navukao joj ćebe na ramena. U jednom trenutku njegova ruka do-

takla je njenu mekanu bujnu kosu.

— Zašto ne prekinete razgovor i ne spavate — posavetovao ju je.

Džuel se osmehnula. — Hvala, mister Holideje.

Holidej se vratio do mesta gde je sedeo i nasuo sebi još jednu šolju kafe. Suva drva su pucketala u vatri, a hladan vetar je šumeo preko brdskog prevoja. Holidej je zakopčao svoju jaknu i prignuo se bliže vatri. Puška mu je stajala naslonjena na sedlo nadohvat ručke. Džuel je mirno disala, kao da je već utonula u san, i dok ju je gledao, Holidej se prisetio jedne druge mlade žene. Dore Lesterbi, isto tako bujne i talasaste kose, boje zrelog žita, koja je davno nestala sa ovog sveta. Uspomene su mu se vratile valjajući se iz tame kao dubok nezadrživ val. U ušima mu je ponovo kao kroz maglu odjeknuo pucanj puške i kovitlavi vrtlog nesvestice kao da mu je pomutio svest. Vide je poslednji put Dorino zgranuto, uplašeno lice i čuo njen vrisak koji kao da je dopirao odnekud iz daljine, a zatim ga je obavio mrak, isti ovakav mrak kao te večeri, s tim što nije bilo logorske vatre da sablasnim uspomenama da jasne obrise. I bolje, jer nije morao da bude svedok stravične stvarnosti.

Vrhom prsta dodirnuo je ožiljak od kuršuma koji ga je tada onesvestio. Pramenovi guste crne kose skrivali su ga, ali tada je njegovo čelo bilo dovoljno obliveno krvlju da napadači pomisle kako je mrtav. Nije video šta su učinili Dori, ali je kasnije saznao. Kad se osvestio, video je svog i Dorinog konja koji su mirno pasli na proplanku, ali Dore nije bilo. Pošao je tragom napadača i stotinu metara dalje našao njeno nago telo opruženo na tepihu suvog lišća. Po tragovima nasilja na telu video se da je bila zlostavljana i silovana. Odneo ju je nazad u grad, prijavio zločin i po-

šao u poteru za zločincima, ali nikada ih nije našao. Postojale su indicije da bi počinio zločina mogli biti članovi bande Džejka Lentela, ali to nikada nije tačno utvrdio.

Holidej je iz tabakere izvadio cigaru i pripalio je. Od tada je prošlo šest ili sedam godina i mnogo šta se desilo u njegovom životu, ali i sada se živo sećao lika i kose Dore Lesterbi, na koju ga je Džuel Njuberg toliko podsećala. Lentelova banda je u međuvremenu postala najopasnija banda razbojnika koja je ikada terorizovala tu pokrajinu, harajući, pljačkajući i šireći strah svuda gde je prošla. Naseljenici iz doline Vilamet šapatom su govorili o njima. Ljudi iz Lentelove bande bili su toliko ogrezli u zločinu da su nedavno opljačkali jedan samostan, zapalili crkvu i ubili dva misionara. Njihovoj bezobzirnosti nije bilo granica.

Povukao je dim i pogledao u mrak. Sve oko njega pritiskalo je noćna tama. Jednoga dana možda će naći na ljude koji su ubili Doru. Bilo je to jedno od pravila koje je na Divljem zapadu naučio. Kad-tad, svi putevi moraju se ukrstiti. Nagnuo se napred i nagorelom grančicom prođeravao vatru. Džuel Njuberg je duboko spavala.

II

Izlazak sunca zatekao je Doka Holideja na ravnom pošumljenom vrhu jednog brdskog prevoja. Ostavivši Džuel zamotan u čebe pored veselo razbuktale logorske vatre koju je održavao preko cele noći, pošao je lagano uz blagu padinu i stigao do vrha. Samo nekoliko trenutaka zastao je obasjan jutarnjim žućkastim sijajem, visok i vitak na spram plavog providnog neba. Prema severu, visoke planinske vrhove obavijene sivkastom maglom pokrivala je rano namaknuta snežna bela kapa. Bacio je pogled prema ni-

zu bregova i udaljenom prolazu koji je vodio u dolinu Vilamet. Koliko je znao, a nadao se da je to saznanje tačno, ranč Lejsijevih nalazi se u toj dolini jer je ta porodica menonita sledila put koji su joj ukazali njihovi misionari. Bio je uveren da će Abram i Rebeka Lejsi prihvatiti Džuel i primiti je u svoju kuću dok ne nađe neko zaposlenje.

Uputio se dugačkim brdskim prevojem motreći budnim okom svaki, pa i najmanji pokret. Tako je ugledao dva prerijska zečica. Jedan od njih pobegao je vijugajući između drveća, dok se drugi pravom linijom ustremio ka nekom žbunju. Holidej je hitrim pokretom primeo pušku obrazu i opalio jedan jedini hitac. Prerijski zečić, koji je bežao prema žbunju, poskočio je u stranu, prevrnuo se preko glave i ležeći nekoliko puta grčevito trgao nogama, a onda se umirio. Dok se odjek pucnja kotrljao dolinom, Dok Holidej se čvrstim korakom uputio niz padinu i pokupio ulovljenog zečica. Nastavio je zatim da hoda duž brdskog prevoja i u toku sledećih pet minuta još dva prerijska zeca visila su prebačena preko njegovog ramena.

Tada se pustolov okrenuo i uputio nazad ka logoru.

Dim sa vatrišta vijugao je kovrdžasto ka providnom nebu, ali kada je stigao u logor, dočekalo ga je samo zgužvano čebe na zemlji. Džuel nije bila tu i za trenutak su se kapci njegovih očiju zamišljeno skupili. Onda je primetio otiske malih nogu na tepihu od borovih iglica, koji su vodili niz padnu, i istog trenutka začuo udaljen šum pljuskanja vode. Shvatio je da nedaleko od logora oko podnožja brda teče mali planinski potok i odmah je osetio olakšanje, jer je shvatio da je Džuel svakako pošla da se okupa u vodi skoro ledenoj od istopljenog snega.

Šum pljuskanja vode ubrzo je prestao i kada je počeo da guli kožu prerijskog zečica, Dok Holidej je začuo slab šum koraka.

Digao je pogled i ugledao vitku devojčinu figuru koja se pojavila između borovih stabala. Kosa joj je mokro visila blistajući na ranom jutarnjem suncu. Kapljice vode slivale su se lagano niz njeno nasmevano lice i Dok je zapazio da je jaknu od dabrovine nosila prebačenu preko desne ruke.

— Odlučila sam da prihvatim vaš savet, mister Holideje — rekla je Džuel. — Ali, kao što sam i mislila, košulja mi je prilično široka.

Da li je to rekla slučajno ili sa podsvesnom željom žene da prima mi pogled muškarca, Holidej nije znao, ali je pogled zadržao na njoj više nego što je bilo potrebno da zapazi košulju. Devojka je bila u pravu. Naramenice košulje visile su joj preko ramena, ali je košulja obučena na mokru kožu mestimično bila pripijena uz telo, tako da su se jasno ocrtavale konture njenih nabreklih grudi, pa čak i špicasti vrhovi koji su se ispod mokrog platna isticali kao mali mrki trešnjasti izraštaji.

— Imaćemo za ručak pečenje od zečica — rekao je.

— Čula sam pucnje — primetila je ona zastavši pored vatre. — Odmah ću pripremiti tiganj.

Kasnije, dok je Džuel pripremala jelo, on je osedlao njihove konje i pripremio ih za dnevno putovanje. Zatim se vratio vatri.

— Ti ljudi kod kojih me vodite... jesu li dobri? Poznajete li ih dobro? — zapitala je Džuel pošto su završili obed.

— Da, bili smo dobri prijatelji dok su živeli u Sent Luisu. Ali, desilo se nešto što nisam mogao da dokučim, verovatno u vezi sa njihovom religijom, i oni su napustili taj grad i odselili se u dolinu Vilamet. Došli su ovamo kao i veći-

na naseljenika, sa nameštajem u jednim kolima, dve krave i nekoliko koza. Po dolasku u dolinu pisali su mi, a nedavno sam sreo jednog propovednika njihove sekte koji mi je pričao o njima i objasnio mi gde se tačno nalazi njihov ranč. Oni su dobri ljudi i sa njima nećete imati nikakvih teškoća ukoliko možete da podnesete pobožne religiozne razgovore.

— Religiozne razgovore? — rekla je i nabrala obrve.

— Da, oni su menoniti.

Džuel ga je zbunjeno pogledala i srknuvši kafu, Holidej se u sebi osmehnuo. Posle jedne nezgode proveo je skoro mesec dana oporavljajući se u jednom metodističkom samostanu i tamo je saznao koliko su menoniti moralni čistunci i koliko se čvrsto drže svojih pravila i ubeđenja. Pretpostavljao je da će tako biti i sa Lejsijevima, mada je verovao da oni neće svim silama nastojati da Džuel pridobiju za svoju sektu.

— Zbog čega se tako osmehujete, mister Holideje — zapitala je ona izazovno.

— Menoniti su ono što mi ostali obično nazivamo jednostavnim ljudima — rekao joj je Dok. — Oni govore i oblače se vrlo skromno i jednostavno. Abram Lejsi mi je u svoje vreme rekao da se oni vladaju u skladu sa biblijom. Njihov život nije uzbudljiv i pun događaja, ali oni su svakako vrlo iskreni i poštteni — osmeh na Holidejevom licu postao je širi. — Samo, mis Njuberg, na vašem mestu ja na Lejsijevom ranču ne bih išao tako obućen. U ovom momentu moja košulja suviše ističe one bi smetalo menonitskom oku.

Ona je porumenela do krvi. — Neće proći mnogo vremena pre nego što se košulja sasvim osuši, mister Holideje.

— Šta se mene tiče, meni ne sme-

ta ni ovakva kakva je sada — kazao je Dok.

Pre nego što se vinuo u sedlo, Holidej je nabacao zemlje i peska da vatrište i ugasio vatru. Sunce se lagano dizalo iznad šuma i brdskih vrhova i malo posle izmaglica jare počela se dizati iznad udaljenog brdskog prolaza prema kojem su se putnici kretali. Jahali su dosta brzo sledeći brdski potok onoliko dugo koliko su mogli pre nego što su se udaljili od njega i uputili se pravo prema prolazu.

Negde rano poslepodne Holidej je ugledao Indijance. Hitro je zategao vodice i rukom dao znak Džueli da ostane u sedlu i sačeka u senci jedne stene. Pratio je pogledom Indijance, koji su jahali duž brdskog lanca. Bilo ih je petorica i jahali su na konjima šarenim od ratničkih boja. Jahali su u jednom nizu vijugajući između stabala borova.

Holidej je uklonio ruku sa drške revolvera.

— Pajuti — objavio je tihim glasom.

— Hoće li... hoće li nas...

— Mislim da nas nisu primetili, ali u svakom slučaju oni nas ne bi napali — pokušao je da je ohrabri Dok pročitavši brigu na njenom licu. — Da su to bili Indijanci iz plemena Modok, bilo bi nešto sasvim drugo, ali Pajuti već godinama nikome nisu zadavali glavobolje... sve od onoga dana kada je njihov poglavica postao Usamljeni Vuk. U stvari, Usamljeni Vuk je sa predstavnicima belaca skopio neku vrstu sporazuma.

Ona je iznenađeno otvorila usta. — Sporazuma?

— Da. Svaki beli čovek koji prođe kroz ovu teritoriju sam, prolazi tu pod okriljem tog sporazuma postignutog sa Pajutima — rekao je Dok. — Tako je dole na jugu, a čuo sam da je i ovde isti slučaj.

— Tamo na istoku, odakle sam

ja došla, kažu da je samo mrtav Indijanac dobar Indijanac — šapnula je Džuel. — Tamo sam čula da su Indijanci spalili i uništili čitava naselja.

— To je istina, ali tako nešto odigravalo se dosta davno. Sada samo pojedini otpadnici ili grupe otpadnika rade tako nešto.

— Kako onda možete reći da sa njima postoji sporazum? — zapitala je devojka oštro.

— Iz prostog razloga što znam njihove običaje. Pajut je jedno, a Modok je drugo. Da sam video nekog Modoka, ja bih se mašio puške. Ovi Indijanci su miroljubivi Pajuti, a razlika između Pajuta i Modoka je kao razlika između naseljenika i bandita.

— Bandita... kao što je bio moj Vil? — planula je ona.

— Nisam to rekao, gospodo — Holidej je pogledom ispratio Pajute, koji su prešli preko brdskog vrha i nestali sa vidika. — Vi lako padate u vatru, zar ne?

Crvena u licu, ona je stegla rukama vodice. — Jesmo li spremni da nastavimo put, mister Holideje?

Holidej se osmehnulo. — Naravno, mis Njuberger, naravno.

Jedan čas kasnije ušli su u prolaz i nastavili da jašu travnom livadom presečenom na obe strane visokim krečnjačkim liticama mestimično obraslim mahvinom i žbunjem. Nešto kasnije prolaz se proširio i Holidej ju je doveo na jedan širok polukružan stenovit ispust sa kojeg se kao sa balkona pružao pogled na predeo ispod njih. Popodnevni časovi su brzo promicali i sivilo večeri se počelo spuštati sa sve jačim prohladnim večernjim vetrom. Posle zalaska sunca Holidej je našao jednu zaklonjenu dolju pogodnu za logor.

Ubrzo posle toga Džuel je na raspaljenoj vatri pekla u tiganju drugog ulovljenog zečića. Holidej

je gužvama suve trave istimario njihove konje, a noć se lagano spuštala. Nedaleko u šumi začuo je hućanje sove, a nešto kasnije i jedva čujno šunjanje vukova po mekanom tepihu od borovih iglica, ali taj šum dolazio je izvan kruga logorske vatre.

Džuel ga je pozvala za večeru i oni su u tišini završili obed. Holidej čutanje nije smetalo, posled njih godina bio je vrlo često usamljen, čak i onda kada je prividno bio u društvu. Ali, Džuel nije mogla to da podnese i ubrzo je progovorila.

— Oprostite mi, mister Holideje.

— Nema potrebe za to.

— Ali, ja mislim da ima — rekla je Džuel tiho. — Ponašala sam se kao nezahvalnica. Vi ste me spasili od onih lupeža, a zauzvrat ja sam...

— Vi mi ne dugujete ništa — kazao je Holidej odlučno. — Mislim da sam vam to jasno stavio do znanja i otuda ste imali pravo da kažete sve što mislite... i to možete i ubuduće — osmehnuo se i zagrizao pečeni zečiji butić. U svakom slučaju, ja na to uopšte nisam obratio pažnju.

— Ja vam, dakle, ništa ne dugujem? Vi ste zaista izuzetan čovek, mister Holideje. Hoću da kažem kako bi na vašem mestu većina ljudi sigurno zatražila da im se uzvрати nečim za ono što su učinili.

Njene oči jasno su govorile na šta misli, ali Doku to nije bilo potrebno. Holidej je i sam znao da bi većina ljudi iz divljine dosada zgrabila svoju nagradu, bez obzira što bi ih to stavilo u isti red sa lovcima ucena, ali oni o tome verovatno ne bi razmišljali. No, Holidej je uhvatio sebe da ni on sam nije sasvim isključio iz glave pomisao na Džuel i na nešto što bi se moglo uporediti sa nagradom. Konačno, Džuel Njuberg je bila vrlo poželj-

na mlada žena. Ipak, trudio se da prikrije ta svoja razmišljanja.

— Kakva bi onda bila razlika između mene i tih ljudi, mis Njuberg? — upitao je Dok i bacio u vatru oglodanu kost. — Moram da priznam da je ovo najbolje pripremljen zec koga sam ikada probao. mis Njuberg — dodao je menjajući predmet razgovora.

— Zovite me Džuel, molim vas — rekla je.

*

Sredinom popodneva dvoje putnika ujahali su niz travom obrasle padine u dolinu Vilamet, ogroman ovalan bazen ukopan između dva planinska lanca udaljena jedan od drugog skoro tridesetak milja. Negde na polovini padine pridružili su se prvom putu na koji su naišli u toku poslednjih nekoliko dana. Bio je to put usečen u tlu točkovima teških kola, korišćen verovatno od strane naseljenika koji su dolazili na Zapad da u toj divnoj dolini sagrade sebi novi dom. Prošli su pored jedne napuštene brvnare i komada pašnjaka ograđenog naherenom i mestimično porušenom ogradom od bodljikave žice, što je najavljivalo da svi koji su se doselili u dolinu nisu tu i ostajali. Pola časa kasnije naišli su na drugu brvnaru. Kao i prva, i ova je bila napuštena, a u bašti se beleo mali krst usađen iznad humke obrasle u zapuštene bokore cveća, što je značilo da, ma ko da je živio u toj kući, više nije tu. Zatim, pola časa kasnije, ugledali su jedan udaljen ranč i krdo goveda na travnom pašnjaku. Čuvar stoke, jedan stariji kauboj tršave brade, dočekao ih je nepoverljivim pogledom, ali se odobrovoljio kada ga je Holidej zapitao gde se nalazi farma Lejsijevih.

— Imate još dosta da jašete, mis-

ter — odgovorio je kauboj gledajući čas dvoje pütnika, čas nekuda u daljinu. — Možda još čitav sat. Vidi-te li onaj brežuljak sa tri zarubljene stene na vrhu? E, iza tog brežuljka je njihova kuća, mister, ako požurite stići ćete na večeru. Ne možete da pogrešite jer je to jedini ranč iza brega.

Holidej je zahvalio i krenuo ka severu, gde se dolina nešto sužavala. Jahali su dosta žurno pravcem koji im je kauboj naznačio, prateći potok koji je vijugao kroz travne pašnjake. Pola časa kasnije Holidej je ugledao dim.

Bio je to gust crn dim, ne tanak vijugav pramen sivkastog dima koji se diže sa ognjišta na kojem se sprema večera, već oblak dima koji riga ka već zasenčenom večernjem nebu. Dosta jak vetar raznosio ga je na sve strane, što je verovatno bio razlog da ga ranije nije primetio. Dim se dizao tačno iza uzvišenja iza kojeg se po kaubojevom kazivanju nalazio ranč Lejsijevih.

Holidej je petama poterao Munju i jašući dosta ispred Džuel, izašao uz dugu padinu ka zarubljenim stenama. Poterao je konja između stena, a onda ga naglo zaustavio na travnom proplanku sa kojeg se pružao pogled na imanje Lejsijevih. Neposredno ispred njega ugledao je kuću koja se iz temelja dizala kao crna zagaravljena ljuska. Zadnji zid još uvek je buktao u plamenu i od tog plamena poticao je gust crni dim koji se dizao ka nebu. Krov se već bio srušio u unutrašnjost zgrade. Prozorski otvori, bez razbijenih stakala popucalih od toplote, zurili su u njega kao crne prazne očne duplje. Odmah pored ostataka kuće tinjalo je još neko liko nagorelih ostataka štale ili staje koja je služila za smeštaj stoke.

Ne čekajući Džuel, Holidej je pojahao niz padinu osećajući u vazduhu miris izgorelog drveta. Ali,

u vazduhu je osećao još nešto, nešto teže i strašnije što mu je njegovo šesto čulo nepogrešivo nagoveštavalo: osećao je zadah smrti. Stigavši do povrtnjaka, izvukao je revolver iz futrole. Pažljivo posadeni i negovani strukovi povrća bili su izgaženi konjskim kopitama. Kopitama nepotkovanih konja. Izjahao je iz vrta ispred spaljene kuće i tu ugledao Abrama Lejsija.

Zlosrećni pionir bio je prikovan za južni zid kopljem koje mu je probodeno kroz sredinu grudi i ostalo zakovano za nesagorelu gredu. Oči su mu bile širom otvorene, kao dve krupne staklene kugle, a kosa sa temena bila mu je skinuta. Zagaravljeno lice i nagorela brada bili su zamrljani krvlju. Njegova žena Rebeka Lejsi ležala je nešto dalje na travi potpuno naga i Holidej nije trebalo da bude naročito vidovit da bi pogodio kakva ju je sudbina zadesila. Grubo silovanje pretходило je potezu noža koji još uvek virio iz njenog vrata, a kao i njen muž, i ona je bila skalpirana. Ledena ruka užasa stisnula mu je srce kada se osvrnuo oko sebe tražeći pogledom Saru, njihovu osamnaestogodišnju lepu kćer. Nije očekivao da će je naći, bar ne ovde. Mlada, lepa devojkica bila je isuviše veliki plen da bi je odmah napastvovali i ubili zajedno sa njenim roditeljima. Možda, i najverovatnije, da će njen kraj biti isti kao i kraj njenih roditelja, ali za sada je verovatno bila odvedena kao zarobljenik.

Holidejeve ledene oči i lice kao isklesano od kamena pokazivali su njegov gnev, a stegnuta Adamova jabučica otkrivala je njegovu veliku žalost. Lejsijevi su bili jednostavni mirni, i poštjeni ljudi koji nikada nikome nisu naneli zlo, a ipak ih je zadesila strašna sudbina. Iskaspila ih je banda ubica. Sagnuo se i iz nagorelog zida istrkao jednu strehu.

— Blagi bože... — prošaputala je Džuel prišavši do njega. Bleda u licu od doživljenog šoka, zurila je kao opčinjena u telo čoveka prikovanog kopljem.

— Odveli su devojkicu Saru — rekao je Dok promuklo.

— Modoci?

— Modoci nikad ne uzimaju skalpove — konstatovao je Dok jednodličnim glasom.

— Onda...

— Ova strela pripada plemenu Pajuta — dodao je.

Ona je digla pogled do njegovog lica. — Rekli ste da su Pajuti miroljubivi!

— Ovo ne bi moglo biti delo Usamljenog Vuka — rekao je Holidej. — Verovatno je farmu napali neka grupa otpadnika.

— Vi izgleda verujete tom indijanskom poglavici?

Holidej kao da je nije čuo i pogledom je pretraživao predeo oko njih.

— Ako su otpadnici od plemena na ratničkom pohodu, trebalo bi da budete negde u naselju gde je bezbedno — nastavio je. — Ali, to bi nam uzelo vremena, a za Saru Lejsli svaki trenutak je dragocen i može značiti život. Možda je i sada već kasno. Ja idem za njima, Džuel.

— Ja vam neću smetati — obećala je. — Umem da pucam kao muškarac. Mister Holideje, niste mi odgovorili na moje pitanje.

— Još uvek verujem tom Usamljenom Vuku. Nemam drugog izbora — rekao je Holidej i poteravši konja, obišao ruševine koje su se još pušile.

Prošao je pored psa probodenog i prikovanog kopljem za tlo. Ne dižući pogled sa tla, nastavio je lagano da jaše sve dok nije našao ono što je tražio. Nekoliko minuta pažljivo je razgledao tragove konjskih kopita.

— Koliko ih je bilo? — zapitala je.

— Šestorica, možda sedmorica — odgovorio je. Pogledao je prema planinama oko kojih su lebdele pramenovi večernje sive magle. No za ove menomite i dvojica bi bila sasvim dovoljna.

— Šta hoćete time da kažete?

— Abram Lejsi i njegova porodica protivili su se nasilju. Ubistvo je bilo nešto suprotno njihovom religioznom uverenju.

— Znači li to da se oni nisu branili? — zapitala je Džuel sa nevericom.

Holidej je prikupio vodice. — Verovatno nisu.

Sledili su trag Indijanaca sve dalje od mesta pokolja. Tela dvoje poginulih trebalo je sahraniti i Holidej je odlučio da se kasnije vrati i obavi tu dužnost, ali u ovom trenutku važnije od toga bilo je naći jedinog preživelog člana porodice Lejsi, koji je možda još bio živ. Dok je jahao, setio se jednog takvog sličnog pohoda pre mnogo godina kada je sledio trag onih koji su ubili Doru. Senka sete zamračila mu je lice.

Suton se sve više spuštao na dolinu i kada su prošli kroz jedan uzan prolaz, bio je skoro mrak. To je, po svemu sudeći, ličilo na put koji je vodio u naselje Indijanaca, ali Holidej je i dalje sumnjao da su napadači mogli doći otuda. Znao je da kada jednom popuše lulu mira, koju su smatrali svečanom zakletvom, Pajuti neće nikada odustati od zadate reči. Budući da je dugo živio sa Apačima, znao je šta za Indijance znači lula mira. Pogotovo je morala značiti za pleme Pajuta, koji su godinama bili miroljubivo raspoloženi prema naseljenicima.

Kada je sjaj zalazećeg sunca zarumeneo nebo na zapadu, njih dvojice su još uvek jahali tragom koji je

vodio prema indijanskom naselju. Holidej je to zaključio po brojnim stubovima dima koji su se dizali u večernjem sutonu.

Odjednom je Dok zategao vodice i zaustavio konja.

Neposredno ispred njega, zakačen za trn jednog žbuna, na večernjem povetarcu lepršao je komad pamučne tkanine. Holidej je nabrao obrve jer je prepoznao komad žute haljine.

Skinuo je pokretom ruke komad tkanine sa žbuna i nastavio dalje između visokih borova.

Put kojim su išli vodio je u pravcu indijanskog logora. Razmišljao je i o tome da su ubice možda došle iz indijanskog sela, banda pijanih ratnika mogla se krišom iskrasti iz logora i bez znanja poglavice. Ali, nije sumnjao da će, ako su Saru doveli u selo kao svoj zarobljenika, na njegovo traženje stari poglavica osloboditi zarobljenu devojkicu.

Trag je viugao do vrha jednog zupčastog brdašca.

Sunce je zaronilo za horizont i vetar je prestao da duva. Dok Holidej je izbio na vrh. Ispod njega nalazilo se jezerce, a na obali pružalo se naselje Pajuta.

— Čekajte me ovde — rekao je Holidej devojci.

Pojahao je sam niz padinu prateći dalje trag nepotkovanih kopita. Na drugoj strani neba pojavio se mesec, veliki, bled i tih, i kada je konjanik izbio pored grupe borova, ugledao je logorske vatre kao desetak sjajnih kula svetilja od kojih se u noć dizao dim. Sjaj vatri otkrivao mu je naselje indijanskih viggama, napravljenih od bizonskih koža, obojenih živopisnim bojama i zategnutih preko drvene konstrukcije. Ugledao je Pajute zgrčene pored vatri, umotane u šarenu indijansku ćebad, i žene koje su pripremale večeru.

Nastavio je da jaše, ali je već znao da više nije sam.

Neposredno iza njega, tiho kao senke, kretala su se dva Indijanca koja su ga pratila još od momenta kada je pošao niz brdo. Nije ih gledao, već je jednostavno išao napred, lice okrenuto ka viggama. Nekada je u selima Apača bio dobrodošao gost, ali ovo je bilo daleko od Arizone; ovo su bili Pajuti. Pa ipak, miris indijanskog naselja bio je isti. U vazduhu je lebdeo miris pečenog mesa, usoljenih koža i bizonske masti. Kada je stigao do prvih kožnih šatora, ljudi su poskakali na noge. Deca su pobegla ispred njegovog konja, a Indijanke su se počele gurkati rukama. Jedna od mladih devojaka osmehnula mu se kradomice, ali je brzo šmugnula kada ju je jedna druga, starija, oštro pogledala. Na žalost, osmeh te mlade Indijanke bio je jedini koji ga je u naselju dočekao.

Ostala lica bila su hladna, bezizrazna, kao lica ljudi što se sreću u predvorju smrti. Pajuti su se tiskali svuda oko njega, a dva ratnika dograbila su vodice Dokovog konja i povelu ga lagano ka jednom velikom šatoru, koji je svakako morao biti šator Usamljenog Vuka. Stigavši do viggama na obali jezera, Dok Holidej je zategao vodice i sedeći u sedlu, stao da čeka. Jedan Indijanac bocnuo ga je vrhom koplja u rebra, ali je Dok ostao nepomičan. Niko nije progovorio ni reč, pa čak ni stariji ratnici, koji su inače imali pravo po plemenskim običajima da se obrate došljaku. A Holidej je za njih bio ne samo došljak nego i stranac.

Konačno je jedna snažna ruka preplanula od sunca razgrnula kožu koja je zatvarala ulaz u viggam poglavice i iz njega je izašao jedan visok, mršav i koščat Indijanac. Izvesno vreme taj Indijanac nije rekao ništa i dosta dugo on je samo odmeravao Holideja pogledom punim ogorčenosti. Taj ratnik imao je izduženo, mršavo aro-

gantno lice sa ožiljkom od noža, koji mu je brazdao levi obraz. Sve vreme dok je stajao, držao je ruke prekrštene na prsima.

— Došao sam da razgovaram sa velikim poglavicom Usamljenim Vukom — progovorio je Holidej prvi pošto je indijanski ratnik i dalje ćutke stajao.

— Moj otac nije ovde — rekao je ratnik na rdavom engleskom jeziku.

— A gde je on?

— Zar bledoliki nije čuo? — Indijanac je govorio grlenim glasom, izgovarajući reči kratkim prigušenim slogovima.

— Gde je Usamljeni Vuk? — zapitao je Dok ponovo.

— Moj otac je napustio pleme Pajuta i otišao u večna lovišta — odgovorio je mršavi Indijanac kratko. Spustio je do tada prekrštene ruke i upro prstom u svoje gole grudi. — Ja, Crni Jastreba, sada sam poglavica Pajuta.

Holidej je ponovo osetio ubod vrha koplja u rebra, a reči Crnog Jastreba ostale su da lebde u tišini kao zlokoban predznak. Nije obratio pažnju na ubod jer je bol bio zanemarljiv, ali ga je obuzeo osećaj nesigurnosti i izgubljenosti.

— Žao mi je što čujem da je tvoj otac mrtav.

— Bio je star — u glasu Crnog Jastreba nije se osećao ni najmanji prizvuk žalosti. — Bio je suviše star da bude poglavica.

— Bio je dobar poglavica — naglasio je Holidej. — Čuvao je mir između svog i mog naroda.

— Mir je za stare žene — rekao je Crni Jastreba prezrivo.

— A rat je za budale — odgovorio je na to Holidej znajući da ga zi na opasan teren.

— Bledoliki — upozorio je Crni Jastreba — godinama sam bio primuđen da gledam kako takve kao što si ti moj otac prijateljski dočekuje. Gledao sam kako moj otac pušta bledolike zmijske u selo Pajuta. Tada nisam mogao ništa da učinim. Ali, to vreme je prošlo. Bledoliki ovde više nisu poželjni.

— Da li bi to tvoj otac želeo?

— Moj otac je mrtav — Crni Jastreba je ponovo prekrstio ruke na prsima. — Ovaj put za ljubav uspomene mog oca pustiću te da odeš u miru iz našeg sela — vrh koplja udaljio se od Holidejevih grudi. — Ali zapamti, u ovom selu bledoliki više nisu dobrodošli. Nemoj više dolaziti ovamo!

— Otići ću, ali ću sa sobom poveriti i belu ženu — rekao je Holidej odjednom.

— Kakvu belu ženu?

— Znaš vrlo dobro na koju ženu mislim, Crni Jastreba. — Holidej je primetio da su se oči indijanskog poglavice skupile kao uzani prorezi. — Nekoliko tvojih ratnika napalo je ranč u dolini i ubilo dvoje naseljenika. Povelili su za sobom jednu belu devojkicu i ja sam njihov trag pratio do ovog sela. Došao sam po tu ženu, Crni Jastreba.

— Tako, dakle, bela zmijska traži od Crnog Jastreba ono zbog čega je došla! — rekao je Indijanac podrugljivo. — Bledolika zmijska ima veliki, hvalisav jezik. Da li bledolika zmijska shvata da je njegov život u rukama Crnog Jastreba? Samo jedna moja reč i noževi Pajuta ras-komadaće te i bićeš bačen psima da te pojedu!

— Ali, ti nećeš izreći tu reč, Crni Jastrebe — naglasio je Holidej pokušavajući da umiri vatru. — Maločas si već rekao jednu drugu reč. Rekao si da ćeš me za ljubav uspomene na svog oca pustiti da odem. Nećeš valjda prekršiti reč zadatu pred svojim narodom?

— Onda odlazi!

— Neću otići bez žene koja se zove Sara Lejsi — ostao je uporan Holidej. — Gde je ona, Crni Jastrebe.

— Nije više ovde.

— A gde je, Crni Jastrebe? — zapitao je Holidej.

Crni Jastreb se osmehnuo i njegove razdvojene usne otkrile su zube požutele od duvana. — Ona je prodana, bledolika zmijo!

— Prodana? Kako to misliš?

— Crveno Sunce... — doviknuo je poglavica. — Pokaži bledolikoj zmiji pre nego što ode.

Jedan debeli Indijanac okruglastog lica probio se iz gomile i ispružio ispred sebe novu sjajnu „Flin-tok” jednometku pušku.

— Prodao si Saru Lejsi za pušku?

— Za mnogo pušaka — rekao je Crni Jastreb i zlobno žmirnuo. — Poglavice bledolikih bili su mudriji od mog oca. Oni su ga ubedili da Pajutima nisu potrebne puške bledolikih. Rekli su da su nam dovoljne strele i koplja. Ali, bledoliki nisu pametniji od Crnog Jastreba! Ja znam šta je mom narodu potrebno. Potrebne su mu puške za lov, za...

— Puške za ubijanje nedužnih naseljenika?

— Odlazi — naredio mu je Crni Jastreb zapovednički.

— Voleo bih da znam koja je to

hulja mogla prodati puške u zamenu za ženu — prokomentarisao je Dok Holidej upola glasno razmišljajući, a upola obraćajući se Crnom Jastrebu. — Hoćeš li mi to reći, Crni Jastrebe? Hteo bih da znam koja je to hulja.

Oči Crnog Jastreba gledale su nemo, bez najmanjeg treptaja. Nisu govorile ništa, nisu otkrivale nijednu misao. Još manje je onda bilo šansi da će jezik Crnog Jastreba nešto odati. Novi poglavica je čuao, nije progovorio ni reč. Po Holidejevom mišljenju, čovek koji je tako nešto učinio morao je biti krajnji izrod i dubok ntrak u očima Crnog Jastreba potvrđivao je njegovo uverenje.

— Završili smo razgovor — rekao je Crni Jastreb i njegova ruka spustila se na dršku noža za pojasom i Crveno Sunce digao je pušku. — Odlazi, bledoliki. Idi odmah pre nego što zaboravim šta sam rekao.

Holidej je pratio preobražaj na Indijančevom licu otvrdlom kao granitna maska, zapazio da u njegovim crnim očima narasta sjaj mržnje i shvatio je da je svoju sreću iscerpeo do krajnjih granica. Nije imao drugog izbora nego da ode.

— U redu, odlazim — procedio je Dok.

— Ovaj put puštam te da odeš u miru — upozorio ga je Crni Jastreb. — Hrabar si i zaslužuješ da živiš iako si bledoliki. Ali sledeći put kada se sretnemo, gledaću na tebe kao na svaku drugu bledoliku zmiyu.

Holidej je okrenuo svog konja. U prvom trenutku Indijanci su i dalje stajali nepomično zatvarajući mu put svojim telima, a onda su jedan po jedan uzmaknuli u stranu i Dok Holidej je poterao konja. Držao je ruke dalje od oružja znajući da će mladi poglavica Pajuta održati reč pred svojim narodom. Ali, to je bilo sve. Primetio je mrke

pogleda natmurenih lica i oči koje su ga mrsko gledale. Svi Pajuti iz ovog sela bili su već zatrovani mržnjom Crnog Jastreba.

Holidej je izjahao iz sela Indijanaca i došao do mesta gde ga je na mesečini čekala Džuel.

— Idemo pravo za Mačiju Šapu — rekao je Dok.

III

Nasaden na obalu reke Vilamet, grad Mačija Šapa bio je nepovezan niz brvnara i daščara sklepanih sa obe strane vijugave glavne ulice. Prva zgrada podignuta na tom mestu bio je samostan neke grupe metodista, podignut tu u divljini kao bastion sekte, a kasnije, naročito za poslednjih desetak godina, na to mesto, dosta pogodno po svom položaju na reci i raskršću puteva, došli su naseljenici i trgovci i izgradili kuće za stanovanje i trgovine. Kao kruna napretka i razvoja grada, dizala se tek nedavno izgrađena gradska većnica, zgrada od cigala čiji su belo obojeni zidovi bleštali na kasnom, već toplom jutarnjem suncu kada su iz travne doline u njega ujahala dva putnika.

Njih dvoje jahali su skoro celu noć zastavši samo na farmi Lejsijevih da pokopaju leševe poginulih, a zatim još jednom oko ponoći, da malo odmore konje. Oči Džuel Njuberger bile su crvene od nespavanja, a očni kapci obrubljeni crvenilom, i dok je jahala, ona se njihalala u sedlu umorna od mnogo časova putovanja. Prašina joj je pokrivala odele, lice i kosu.

Holidej je jahao ispred nje i prošao pored banke koja je bila otvorena samo jedan čas u toku dana, a zatim prošao pored škole, gde je iz hlada velikog starog hrasta konjanike posmatrala grupu dece. Holidej je bacio pogled do njih, skrenuo konja ka mlinu i pogledom

obuhvatio grad koji se lenjo baškario na suncu. Na ulicama Mačije Šape bilo je malo ljudi. Dvojica njih u odelima od jeleenske kože dokolili su na trotoaru ispred trgovine, dok je jedan naseljenik tovario koturove bodljikave žice u kola, a jedna visoka stasita žena odevena u tamnosivu haljinu išla je lagano pored zida samostana. Po svemu sudeći, u gradu se još ništa nije znalo o masakru na Lejsijevoj farmi. Ako je neko i doneo vest o smrti Usamljenog Vuka, stanovnici doline Vilamet verovatno su pretpostavljali da će njegov naslednik biti isto tako miroljubiv kao i stari poglavica. U gradu sasvim izvesno nije postojala atmosfera straha. Grad je dremao, kao i obično.

Konjanici su usmerili konje ka trgovini. Farmer koji je tovario žicu u kola klimnuo im je glavom u znak pozdrava iako ih nije poznavao, što nije bilo neobično za mali grad u koji su dolazili naseljenici, i uputio se u šadun sa nazivom „Dabar”. Dva trapera koja su dokolili na tremu samo su ih pogledala. Jedan od njih bio je košcat čovek sumornog lica, a drugi omlen i punačak. Holidej je priterao konja sasvim do trotoara i držeći čvrsto vodice, obratio se dokolila-rima.

— Dobar dan, gospodo — oslovio ih je i palcem zabacio šešir na potiljak. — Jašuci ovamo, nigde nisam video tablu sa natpisom „Šerif”.

— Niste je ni mogli videti, jer grad nema stalnog šerifa — rekao je suvonjavko smrknutog lica, koji se zvao Defarž. — A zbog čega vam je šerif potreban, stranče?

Holidej je odgovorio na okolišuci. — Pre nekoliko časova sahranio sam Abrama Lejsija i njegovu ženu. Jeste li ih poznavali?

— Kolera? — zapitao je debeliko ne odgovarajući na Holidejevo

pitanje i dazrogačivši oči, ustuknuo dalje od Holideja. Defarž je takođe uzmakao i mahnito ispružio ruku ispred sebe, kao da želi da Holideja zadrži na pristojnom rastojanju.

— Ne, ubili su ih Pajuti, Indijanci — rekao je Dok.

— Pajuti? — nabrao je obrve debeljko.

Defarž i dalje nije skidao oka sa Džuel pitajući se otkuda se u ovoj divljini našla tako lepa, skladna žena, koju bi svaki čovek mogao smatrati za dar neba.

— Pajuti su miroljubivi, mister — prevaljao je konačno preko usana Defarž. — Očigledno da niste iz ovih krajeva, maće biste to znali. A pošto ne znate, ja ću vam reći da mi sa njima živimo u prijateljskim odnosima otkako je njihov poglavica Usamljeni Vuk.

— Da, čuo sam da je Usamljeni Vuk bio miroljubiv i da je sa naseljenicima održavao dobre odnose — rekao je Dok. — Saznao sam slučajno da je belcima bilo dopušteno da dolaze u naselja Pajuta. Ali kao što obično biva pri svakoj smeni, kada je stari poglavica umro, došao je drugi sa drugačijim shvatanjima i pogledima na svet. Sada je poglavica Crni Jastreb, a ako niste znali, on nije nimalo prijateljski raspoložen prema belcima.

— Onda znači da bi moglo doći do neprilika sa Indijancima — konstatovao je Defarž zamišljeno.

— Da, tačno. Zbog toga objavite ovu novost — posavetovao im je Holidej.

— A da li će možda Crni Jastreb u svojoj budalastoj glavi doći na pomisao da napadne ovo naslje? — zapitao je debeljko.

— Možda. On ima puške — rekao je Holidej.

— Šta kažete, do đavola... — zgrnuo se Defarž. — Otkada su,

za ime božije, te pajutske hulje došle do vatrenog oružja?

— Crni Jastreb je prodao Saru Lejsi za puške — rekao je Dok.

— Saru Lejsi? Mislite na Abrahovu kćer, onu lepu, nežnu devojku?

— Da, baš na nju. Pajuti su pobili njene roditelje, a nju odveli. Od Crnog Jastreba sam saznao da su je dali u zamenu za puške.

— Ali ko je mogao... — Defarž je začutao i gnev se kao crni oblak razlio njegovim licem. — Lentel, on je jedini koliki nevaljalac da bi to mogao učiniti.

— Mislite li na bandita Lentela? — zapitao je Dok.

— Da, na tu svinju! — rekao je punački. — Do vruga, nisam ni ja andeo, došljače, i pretpostavljam da sam u životu sakupio dovoljno grehova da njima kupim kartu za pakao, ali prodavati puške Pajutima...

— Kao što sam vam rekao, proširite tu vest u gradu.

Defarž je izvadio lulu iz usta. — A ko ste vi, mister? Ne mislim da kažem kako ne verujemo u to što ste rekli, ali bismo ipak hteli da znamo ko nam je doneo tako neprijatne vesti. I ko je vaša saputnica? Što se nas tiče, ja sam Defarž.

— Ja sam Džon Holidej, gospodine, a moja saputnica je mis Džuel Njuberger. Je li vam to dovoljno?

— Čast mi je da vas upoznam mis Njuberger — rekao je debeljuškasti čovek užagrenih očiju. — Me ne zovu Henri Smit.

— Net Defarž — predstavio se suvonjavi ponovo obraćajući se devojci, a onda pažljivije pogledao Holideja. — Jeste li vi možda Dok Holidej, mister?

— Da, tako me zovu na zapadnim granicama. Ali, to nije važno.

— Ah, varate se, mister Holideje, važno je, nego šta! Sad znamo da su novosti koje smo čuli verodostojne. A važno je i zbog ove mlade

dame jer je sigurno da ima pravu zaštitu, dostojnu njenog izgleda — dodao je ne skidajući pogled sa Džuel. — Takva uloga, siguran sam, laskala bi svakome.

Smit se prigušeno zasmejao, ali je ućutao kad ga je Holidej presekaao ozbiljnim pogledom.

— Holideje — rekla je Džuel odjednom i pritegla vodice — vi ste mi rekli da će ovde biti nekakvog posla za mene. Pogledajte onu objavu na tabli.

Holidej se okrenuo u sedlu i bacio pogled na široku tablu prikućanu na zid trgovine. Na tabli je bilo zalepljeno nekoliko oglasa, a među njima i jedan na kojem je pisalo: „Traži se pomoć u kući“.

Pustolov je priterao konja bliže i pročitao da pomoć u kući traži neki Al Šerman. Plata je bila deset dolara mesečno uz stan i hranu. Ne baš nešto mnogo, ali za prvu pomoć podnošljivo.

— Gledate oglas, mister — zapitao je Defarž. — Ako je u pitanju ova mlada dama, siguran sam da će je Šerman primiti. Njegova žena je sićušna i slaba, a ima šestoro dece na vratu. Šermanu gori pod nogama.

— Jeste li čuli — obratio se Holidej devojci. Zatim se ponovo okrenuo Defaržu. — A gde živi taj Šerman?

— Njegov ranč je dve milje južno od grada. Idete putem pored reke sve do mesta gde se reka račva. Kuća je velika, od crvene cigle, vidi se izdaleka.

— Izgleda da ću vam se uskoro skinuti sa vrata — prokomentarisala je Džuel, ali joj glas nije zvučao radosno.

— Možda.

— Pre nego što odem da se prijavim, trebalo bi da se očistim i uredim — rekla je Džuel začesljavši kosu prstima.

— Tamo u hotelu verovatno ima kupatilo — rekao je Holidej. —

Kada se uredite, podite putem pored reke. Čuli ste da je Šermanov ranč na razvodu reke.

Džuel je pogledala niz ulicu do dugačke, od brvana sklepane fasade hotela „River“. Bila je to četvrtasta građevina nalik na štalu sa malim prozorima i širom otvorenim ulaznim vratima.

— Mister Holideje — rekla je ona dok su jahali ka hotelu.

— Da?

— Hvala na svemu što ste za mene učinili. Ako dobijem posao, to valjda ne znači da vas više neću videti?

— Dobićete posao — rekao je Holidej odgovarajući na njeno pitanje: — Pomoć u kući se ovde traži, a ponuda je mala.

Tako su stigli do hotela.

— Obećajte mi da ćete me jednom posetiti — predložila je devojka mekanim, molećivim glasom.

— Da, sigurno ću vas jednom posetiti — obećao je Dok.

— Znate, Džone Holideje, vi ste zaista pravi, pravi čovek — rekla je ona.

— Ni vi uopšte niste loši — uzvratilo joj je Dok kompliment uz osmeh.

— I šta sada? Kuda ćete poći?

— Abram Lejsi mi je bio prijatelj — kazao je Dok kratko. — Njegova kei je u Lentelovim rukama.

— Džonatane... — gledala je pravo u oči i nagnuvši se prema njemu, neočekivano mu šakama obuhvatila lice. Pre nego što se pribrao, osetio je lak vlažan dodir njenih usana po njegovim. — Hvala vam, Džonatane — ponovila je njegovo ime kao da uživa u zvuku te reči — hvala vam na svemu.

— Do viđenja — rekao je on kratko, ne znajući u tom trenutku šta drugo da odgovori.

Ispratio ju je pogledom dok je sjahala i ušla unutra. Znao je da bi ga većina ljudi smatrala za budalu

što je ostavlja. Ona je bila usamljena, lepa žena i bez sumnje da bi se svi slobodni muškarci polomili oko nje, a ipak, ona je izgleda bila spremna da bude njegova ako samo jednom reči on to zatraži.

Ali, Holidej nije izgovorio tu reč i poterao je konja u lagani hod. Možda još nije bio spreman za to, možda uprkos njenom ponašanju ni ona još uvek nije bila spremna.

Ozbiljnog lica uputio se ka salunu.

Delić sekunde kasnije, iz sjaja bleštavog sunca zviznulo je olovno tane i njegov topli dah dodirnuo ga je po licu. Dok se bacio iz sedla i izvukao revolver pre nego što je dodirnuo tlo ulice. Drugi metak zario se u zemlju nekoliko santimetara daleko od njegovog ramena i sasuo mu prašinu u oči i lice. Kroz maglu prašine. Dok je ugledao blesak čelika i neku zgrčenu siluetu odraženu prema suncu.

Strelac se nalazio na krovu saluna sa naperenom puškom u ruci.

Holidej se otkotrljao u trenutku kada je puška po treći put planula.

Ležeći na trbuhu, Holidej je prisnuo okidač i video kako je silueta na krovu poskočila kao igrač. Dugačka puška skotrljala se niz krov, a strelac se pognuo napred, sa ogromnom crvenom mrljom na košulji, i srušio se na ulicu ispred saluna.

Istovremeno je odjeknuo pucanj druge puške i Holidej je osetio oštar prodoran bol na mišici desne ruke. Tanak mlaz krvi potekao mu je niz ruku i okrenuvši se za sto osamdeset stepeni. Dok se našao licem u lice sa Lidermanom, opakim lovcem učenjenih. Linderman je stajao pogrbljen, sa naperenom puškom, spreman da ga jednim metkom pošalje sa ovog sveta, ali lovac učenjenih nije stigao da pritisne okidač jer ga je u tome sprečio jedan jedini hitac ispaljen sa verande trgovine.

Začuo se mukao, tup udar olova u meso i neka žena je vrisnula kada se

Liderman trgao pogođen u prsa. Lovac učenjenih kao da se uspravio na prste pre nego što je pao napred preko svoje puške koja se još dimila. Puška sa dugačkom cevi je grmnula i tane se zarilo u prašinu, a Linderman se pružio po zemlji i ostao da leži raširenih ruku i nogu, kao spljeskana žaba.

Holidej se okrenuo i pogledao prema trgovini.

Čovek koji je ispao ubistveni hitac na Lindermana stajao je tamo držeći u ruci pušku tipa „Flintok“ koja se još pušila. Bio je mršav, skoro kao kostur, nosio je tesne kožne pantalone i jarkocrvenu košulju. Kosa mu je bila crna i glatka, i padala mu je sa obe strane bronzano mrkog lica. To lice bilo je razvučeno u širok osmeh kada je Holidej ustao na noge.

— Nije mi se dopao odnos snaga — rekao je čovek sa puškom idući ulicom prema Holideju — pa sam odlučio da uspostavim ravnotežu.

— Hvala, mister — kazao je Holidej zatežući maramicu oko rane na mišici. — Već me je imao na nišanu.

— Moje ime je Sem — predstavio se mršav čovek prebacujući pušku preko ramena. — Ljudi me inače zovu Kejzi Sem.

Sem je bio očigledno melez. Govorio je čistim engleskim jezikom, ali mu je lice imalo karakteristične indijanske crte... nos sa široko otvorenim nozdrvama, mesnate usne i tamne, sjajne oči.

— Ja sam Džon Holidej.

— Znam — rekao je Kejzi Sem i osmehnulo se. — Čekao sam vas ovde u Mačijoj Šapi, u nadi da ćete se pojaviti.

— Čekali ste mene?

— Da, čekam vas već više dana — izjavio je Kejzi Sem. — U stvari idem vašim tragom još od Metforda. Znam da ste u Metfordu kupili konja i krenuli na sever, i pretpostavio

sam da se morate ovde pojaviti. Kada sam vas danas video da dolazite bio sam siguran da ste to vi. Već sam hteo da pridem i da se predstavim, ali su ona dva lupeža pripucala i sprečila me.

— Oni su lovci učenjenih — rekao je Holidej suvo. — Jedan je Linderman... vi ste ga ustrelili. Ona druga hulja sigurno će biti Gorman. Obojica su gadni lešinari. Naišao sam na njih kada su se spremali da se poigraju sa jednom ženom i bio sam prinuđen da smaknem njihovog ortaka. Ova dvojica mora biti da su došli ovamo da se snabdeju namirnicama, pa su me primetili i odlučili da sa mnom izravnavaju račune — pogledao je Kejzi Sema od glave do pete. Sem je bio mlad čovek, tek prešao dvadesetu. — Zahvaljujući vama, njihov plan nije uspeo. Čini mi se da bismo nas dvojica mogli da porazgovaramo uz čašu pića. U svakom slučaju, ja vam dugujem jedno.

— Mislim da ne bi...

— Salun je otvoren, Seme — rekao je Holidej odlučno — i ja častim.

— Džonatane! — vrata hotela su se naglo otvorila i Džuel Njuberg je istrčala na ulicu. — Džonatane, čula sam pucnje i... — začutala je usred rečenice ugledavši krvava tela na ulici. Mušice su se već okupljale oko mrlja usirene krvi. — Gospode bože, lovci učenjenih...

— Pripucali su iz zasede na mene — objasnio joj je Holidej. — Džuel, upoznajte se sa Kejzi Semom, koji se srećom umešao i spasao mi život.

— Drago mi je da vas upoznam, gospođo — rekao je Sem.

— Vaša ruka... — rekla je Džuel Holideju i kratko prigušeno kriknula.

— Ništa, samo ogrebotina — rekao je Holidej.

— Hvala bogu da ste čitavi — šapnula je devojka, ali je Dok nije čuo jer se sa Semom udaljio ka salunu „Dabar”.

Došavši do saluna, Holidej je prsima širom otvorio vrata.

Salun se sastojao od male prostorijske šankom, tri stola i nekoliko stolica razmeštenih pored zida. Slika neke nage žene krasila je zapadni zid, a u vazduhu se osećao ustajali zadah duvana i jeftinog viskija Klinta Blenda. Pola tuceta ljudi sedeli su za stolovima sa pićem u rukama, a iza šanka stajao je vlasnik saluna Blend.

— Popili bismo jedno tvoje piće krčmru — rekao je Dok.

Blend se zagledao u Sema, a zatim je njegov hladan pogled prešao do pustolova. — Znaite pravila, došljake.

— Kakva pravila?

— Ovaj čovek je Indijanac.

— Ne verujem da ću biti uslužen — rekao je Kejzi Sem tiho.

— Ovaj čovek mi je pomogao kada me je par zmija napalo iz zasede — rekao je Holidej nategnuto, — i hoću da ga častim pićem. Ne tiče mi se ko je on.

— On je Indijanac — ponovio je Blend — i to rešava stvar.

— Ja sam upola Indijanac — ispravio ga je Sem. — Moj otac je bio belac kao i vi. Blende. Oženio se princezom iz plemena Pajuta.

— Ovaj salun ima svoja pravila kao i drugi saluni u ovoj oblasti — rekao je Klint Blend glasno i pogledao po prisutnima očekujući podršku. — Ovde ne služimo piće osobama u kojima teče indijanska krv.

— Mister Blende — kazao je Dok Holidej blagim glasom, stavljajući pri tom kao uzgred revolver na šank ispred sebe — stavite ovde ispred nas bocu vašeg viskija i dve čaše, bez obzira na sva vaša pravila.

Blend je kao hipnotisan zagledao u revolver na šanku i u salunu „Dabar” zavladala je duboka tišina. Lice mu je bilo blede kao pepeo kada se obratio Holideju.

— Jednoga dana mi ćemo u ovoj

oblasti i u ovom gradu imati zakon, mister, šerifa, zatvor i ostalo kao i svi drugi gradovi — rekao je Blend podrhtavajući glasom. — Onda će zakon pobrinuti za takve kao što ste vi.

— Flašu i čaše, Blende — podsetio ga je Holidej sa naglašenom učtivošću.

— Psine — promrmljao je Blend sebi u bradu.

Holidej je pobledao, a onda pocrveneo od uzavrele krvi. — Šta? Čini mi se da sam nešto čuo, nešto što je ličilo na uvredu? — rekao je Holidej i prsti na rukama su mu se zgrčili.

Blend je pobledao, ali ovoga puta od straha. Uzmakao je korak dalje i isturio ruku ispred sebe kao da se brani. — Ne, ne, mister, pogrešili ste. To se odnosilo na one koji su izmislili pravila, ne na vas.

Holidej ga je pogledao ispod oka i prihvatio objašnjenje, a Kejzi Sem je zadovoljno potrljao ruke.

— Ah, proveo sam ovde nekoliko suvih dana i ovo će mi baš prijati.

Holidej je nadio viski. Rana na mišici ga je štrecala, a nekoliko kapi krvi probilo je maramicu kojom je rana bila stegnuta. No, viski je ugodno mirisao i Holideju se vratilo raspoloženje.

— A zašto ste me čekali Seme?

— Iz jednog razloga... u pitanju je Lentel.

Holidej je arknuo piće. — Lentel?

— Ovo je velika teritorija, mister Holideje — primetio je Sem otpivši gutljaj viskija — ali svejedno, sve se ipak dozna. Bio sam u Metfodru kada je neko počeo da priča o vama. Tako sam od tog čoveka čuo da imate neki razlog da mrzite Lentela. Neki stari račun, možda sumnja da je ubio nekoga vama bliskog. To izgleda malo ljudi zna, ali je taj čovek znao i rekao mi. Po njegovim rečima učinilo mi se da ništa ne biste toliko voleli kao da mu prosvirate lobanju kuršumom.

— Sada imam još jedan razlog.

— Oho?

— Izgleda da je prodao puške Pajutima u zamenu za kćer Abra-
ma Lejsija.

Dok Holidej je ispričao o događajima prethodnog dana, dok je Kejzi Sem pijuckao viski.

— Kao što sam rekao, nema dokaza da je to bio Lentel, ali ovde izgleda ne znaju nikog drugog ko bi bio tako nizak i podao — zaključio je Holidej.

— Zaista nema nikog drugog na koga bih pomislio — složio se Sem.

— Ali, kakve on veze ima sa vama, Seme? — zapitao je Holidej.

— Lentel mi je ubio oca — rekao je Sem strasno i dodao — ja name-
ravam da mu to vratim. Predlažem vam da se udružimo.

Holidej je kresnuo palidrvce i zapalio cigaru. Čuteći je odbio nekoliko dimova i izvesno vreme pratio je pogledom dim cigarete, koji se dizao prema tavanici, pre nego što je pogledao Kejzi Sema. — Ja obično jašem sam... ali vi ste mi već dokazali da ste prijatelj. Zna li gde je njegovo skrovište?

— Ne, ali znam kakvu prijavu igru igra i gde je igra — rekao je melez.

— Slušam vas.

— On prodaje žene... belo rob-
lje.

— Šta time mislite?

— Jeste li čuli za Ostenhama?

— Ne, nikada nisam čuo za njega — rekao je Holidej.

— Da, razumljivo, vi ste ovde no-
vajlija. E pa to je jedna trgovačka postaja koju je Ostenham izgradio na reci Silver River. Služi za snabdevanje trapera i planinskih lovaca. Treba da vam je jasno kako tamo dolazi veliki broj grubih i surovih ljudi. Ali, to nije sve — nastavio je Sem. — Ostenhamova postaja je trgovina, ali isto tako i leglo prostitucije. Bio sam jednom tamo — pogledao je Doka Holideja kao da se izvinjava. — Čovek s vremena na vre-

me mora da ima ženu, zar ne, to je prirodno.

— A kakve to veze ima sa Lentelom?

— Čuo sam da Lentel snabdeva Ostenhama ženama — rekao je melez.

— Ko vam je to rekao?

— Jedna mala kurvica — kazao je Sem otvoreno i otpio gutljaj viskija. — Zvala se Lili. Kada sam je pitao kako se desilo da se ona nađe u toj pacovskoj jazbini, ona mi je ispričala da je počela da radi za Ostenhama kako bi isplatila muževljevu dug. Ali, rekla mi je da je drukčije sa izvesnim brojem žena koje su tamo radile. Lentel ih je navodno prodao Ostenhamu i taj debeli lešinar je za njih platio dobre pare.

Holidej je povukao dim iz cigare — Jeste li razgovarali sa tim ženama?

— Ne.

— Zašto niste?

— One su već bile mrtve. Ta Lili bila je zaista prava prostitutka. Ona je to bila još pored svog živog muža! Ali, nijedna časna žena nije mogla dugo izdržati kod Ostenhama. Te žene su umirale, Holideje, možda je čak neka od njih izvršila samoubistvo. To je paklena rupa.

Holidejevo lice se smračilo. Pomislio je na nežnu i krhku kćer Abrahama Lejsija, devojkicu sa skromnim domaćim vaspitanjem, koju su najpre dočepali Indijanci i koja je sada verovatno u rukama te hulje. Ako je Lentel zaista imao veze sa Ostenhamom, to je mogla biti Sarina sudbina. Znajući kakva Sara može biti, imao je osećaj da će ona radije dići ruku na sebe nego što će dopustiti da bude iskorišćena od strane grubih traperi i lovaca. Naravno, Lentel je možda zadržao devojkicu za sebe i svoje ljude, ali je bilo verovatnije da ju je prodao Ostenhamu. Cena jedne devojkice od osamnaest godina mogla je biti astronomski visoka pravo bogatstvo, i preko nje Lentel

je sigurno ostvario zaradu veću od one koju bi ostvario običnom trgovinom puškama.

— Holideje, kažem vam da je Ostenham povezan sa Lentelom — ponovio je Kejzi Sem. — Pre ili posle on će tamo doći.

— Možda dosta brzo — rekao je Holidej tiho. — U njegovim rukama je Sara Lejsi, devojka za koju će Ostenham dati velike pare.

— To je tačno. Vidite, imao sam mogućnost da biram: ili da čekam da se Lentel pojavi ili da nadem vas i predložim vam da se udružimo. Ja sam izabrao da potražim vas — osmehnuo se i dodao. — Čuo sam da vraški dobro baratate revolverom.

— Ni vi niste loši — priznao je Holidej.

— Ja bih rekao da bismo nas dvojica bili dobar par — primetio je Kejzi Sem ozbiljno. — Obojica mrzimo Lentela i obojica smo vešti sa revolverom. Dakle, šta kažete Holideje?

Holidej je otresao pepeo sa vrha cigare. — Koliko dana jahanja imamo do Ostenhama?

— Pet, možda sedam — rekao je Sem.

— Onda će nam biti potrebne rezerve hrane — rekao je Dok.

— Znači li to da prihvatate predlog? Da ćemo se udružiti? — upitao je Sem lica razvučenog u osmeh.

— Čim završimo ovu flašu i snabdemo se u trgovini — prihvatio je Holidej.

— Onda da se rukujemo, Holideje.

Dva nova poznanika stisnula su jedan drugome ruku. Njih dvojica bili su vezani zajedničkom mržnjom i zajedničkom željom da spasu jedno nedužno biće.

— A šta ćemo sa vašom rukom? — zapitao je Sem.

— Šta ćemo? — Holidej je slegnuo ramenima. — Rekao sam vam da je to samo ogrebotina. Pre nego što pođemo, staviću zavoj i rana će sama od sebe da zaraste.

— Čuo sam da ste čvrst čovek, Holideje — kazao je Sem osmehujući se. — Zaista ste čvrsti i tvrdi, kao kremen kamen.

Holidej je još jednom napunio čašu.

IV

Bila je već noć i dva čoveka sedela su pored malo logorske vatre koja je reflektovala drhtave senke u borovima okruženoj dolji iznad doline Vilamet. Još od sredine popodneva sa severa su se počeli gomilati oblaci obećavajući skorbu kišu. Te večeri nije bilo mesečine kao obično, svuda je vladala samo tama i njihova vatra sijala je kao kula svetilja. Još vrela kafa strujala je u loncu i Holidej je prineo usnama svoje lonče i srknuo.

— Rekao si da je Lentel ubio tvog oca — rekao je Dok Holidej prisativši se. — A šta se desilo sa majkom?

— Ona se vratila svom narodu, plemenu Pajuta — rekao je melez.

— A ti? Kome narodu ti pripadaš?

— Mene niko ne prihvata — kazao je Kejzi Sem. — Beli ljudi kao Blend smatraju me za Indijanca a moji Pajuti nazivaju me bledolikom zmijom.

Holidej je srknuo kafu. — Za mene ti si samo običan čovek. Čovek, to je bitno.

— Hvala što tako misliš, Holideje — odvratio je melez tiho i izvadiвши duvankesu, počeo da zavija cigaretu.

Minuti su lagano prolazili, kafa u loncu se ohladila i Holidej je i dalje u tišini nastavio da puši svoju cigaru, a Kejzi Sem je privukao čvršće uz sebe čebe kojim je bio ogrnut. Sedeći tako sa čebetom omotan oko mršavog tela, izgledao je kao sastavni deo mraka.

Holidej je sedeo i osluškivao šumove noći. Nešto po prirodi, ali više sticajem događaja, do sada je uvek bio usamljenik, čovek koji je

kroz život išao sam, oslanjajući se samo na svoj razum, hrabrost, revolver... i dosta često na svoj instinkt. To nije značilo da s vremena na vreme nije bio u društvu nekog saputnika. To se događalo i završavalo baš kao što se desilo sada, a što će se takođe uskoro završiti. I sada je imao saputnika, tačnije rečeno saradnika, ali je to bio samo privremeni aranžman. Kada jednom završe misiju koju su započeli, on i Sem će se razići i otići svaki svojim putem.

Vetar je stenjući zapljusnuo logor u divljini i plamen vatre povinovao se njegovoj snazi. Senke su nemirno zaigrale na borovima oko logora i Holidej je počeo tonuti u razmišljanja. No odjednom, začuo je prigušen bat konjskih kopita i trgao se.

— Seme — dozvao je tiho.

Kejzi Sem je već bio budan i mašio se puške. — Čuo sam. Izgleda kao da nam se približava samo jedan konjanik.

— Izgleda tako, ali bićemo do kraja oprezní — rekao je Dok. — Ja ću ostati ovde da sedim i čekam, a ti ćeš se zakloniti iza onog bora i držaćeš na nišanu logor i okolinu. ■

Kejzi Sem se izvukao ispod čebadi i nečujno iščezao u senci visokog bora. Holidej je ostao da čeka pošto je prethodno lagano izvukao revolver iz futrole i spustio ga na zemlju pored sebe. Možda se to čuo topot konja nekog usamljenog konjanika koji se približavao, ali Dok nije hteo ništa da rizikuje. Ovde u divljim prostranstvima čovekov život je mogao da zavisi od najmanje sitnice, a opreznost tada nikad nije bilo previše. Topot kopita postao je glasniji, konjanik kao da nije ni pokušavao da bude tih.

— Džonatane! — bio je to ženski glas. — Džonatane, to sam ja.. Džuel!

— Šta je sad to, do vraga... — šapnuo je Holidej mršteći se i skočio

na noge. — U redu je, Seme, to je Džuel.

— Sta ona radi ovde? — zapitao je Sem izlazeći iz senke.

Holidej je ustao i sa šakama oslo-njenim na kukove pogledao u pravcu topota, dok je Džuel nastavila da jaše ka logoru.

— Mora biti da je nešto pošlo lo-še u Mačijoj Šapi — rekao je Dok.

— Ali šta? — promumlao je Sem.

— Ovo nije mesto za jednu ženu!

— To ćemo uskoro saznati.

Malo zatim Džuel je ujahala u krug svetlosti. Pre rastanka Holidej joj je dao nešto novca da kupi pristojnu odeću i ona je sada imala na sebi jaknu od jelenske kože i tamno-mrku štofanu suknju. Njena kosa razvejana vetrom padala joj je slo-bodno na krhka ramena i presijava-la se kao niz valova pri odblesku logorske vatre. Lice joj je bilo ru-meno od napornog, brzog iahanja.

— Zar vam Šerman nije dao po-sao? — zapitao je Holidej.

— Da, dao mi je posao — rekla je Džuel silazeći iz sedla. — Oh, da dao mi je posao.

— Pa šta onda radite ovde? — izustio je melez jetko.

— Šermanu je bio potreban neko ko će mu pružiti više od obične do-maćice — prozborila je kratko.

— Oh? — promumlao je Sem.

— Moram li baš sve do kraja da vam kažem? — zapitala je devojka gledajući oba muškarca u oči. — Šerman me je primio, ali nije hteo da drži ruke k sebi. Jedan sat pošto sam stupila na posao, on me je u dnevnoj sobi priterao uza zid. Tra-žio je da, odmah tu na licu mesta, udovoljim njegovim zahtevima iza leđa njegove žene i dece, ili da se smesta čistim.

— Ah, sledeći put kada odem u Mačiju Šapu, potražiću tu guju i..

— planuo je Holidej.

— To nije sve — rekla je Džuel. — Kada sam mu rekla da ne pristajem i da napuštam njegovu službu,

on je pošao za mnom i počeo da mi preti. Bio je gnevnan, razjaren kao bik. Očigledno nije želeo da ostanem u gradu i pričam šta se desilo. Za-pretio mi je da će, ako ostanem, svima kazati da sam pokušala da ga zavedem. Rekao je da će mu ljudi sigurno verovati zbog toga što je poznat kao častan i uvažen građanin. Džonatano, nisam mogla da ostanem kod Šermana, a on bi se po-starao da mi boravak u gradu učini nemogućim. Morala sam da pođem za vama. Znała sam kojim pravcem ste prošli... jer sam vas posmatrala sa prozora hotela. Želela sam da vi-dim kako odlazite. Pošla sam tim pravcem i već je počeo da se spušta mrak. A tada sam u daljini ugledala logorsku vatru. Pretpostavila sam da to mora biti vaš logor i nastavila sam da jašem na sreću u pravcu svetlosti.

— Šerman će dobiti svoje — re-kao je Holidej ozbiljno.

— Džone, ja... ja sam morala da pođem za vama — ponovila je de-vojka. — Šta sam drugo mogla da radim? Kuda sam mogla da pođem?

— Gospodo — obratio joj se Sem — mi smo se uputili u Ostenhamo-vu postaju, a ta oblast je gora od samog pakla. Gonimo opasnog ban-dita Lentela, što je još gore. Ovaj naš put nikako nije zgodno mesto za jednu ženu.

— To ste rekli i onda kada sam dojahala — primetila je Džuel. Za-gledala se ćutke u plamen vatre. — O keji, ako zaista tako osećate, ja ću otići.

— Čekajte malo — predložio je Dok.

— Vaš ortak mi je jasno stavio do znanja da sam nepoželjna — rekla je Džuel nadureno.

— Činjenica je da je on u pravu — složio se Holidej otvoreno.

— Onda ću otići — odvrtila je ona žustro.

— A kuda biste mogli da odete? — zapitao je Dok Holidej.

— Nazad na Istok — rekla je ona stavljajući nogu u uzengiju.

Holidej ju je pokretom ruke zadržao. — To vam ne bi uspelo. Džuel Civilizacija na koju ste navikli daleko je odavde tri ili četiri nedelje jahanja, i to vrlo napornog jahanja. Vi biste na tom putu ili umrli od gladi ili bi vas zarobili Indijanci ili banditi. U svakom slučaju, vaša sudbina bi bila zapečaćena.

— A šta očekujete od mene da uradim? — planula je ona. — Da se vratim nazad u Mačiju Šapu i tamo živim i umrem u poniženju?

— Ne — rekao je Dok. — Jahaćete sa nama.

— Ste mu gromova! — zastenjao je Kejzi Sem.

— Ali, i vi ste rekli da nisam poželjna — predočila mu je Džuel.

— Rekao sam da je Sem u pravu — ponovio je Dok. — Svakako da ovo putovanje nije za ženu, ali bićete ipak sigurniji sa nama nego ako biste se sami upustili u lutanje po ovoj pustoši. No, moraćete u svemu da nas pratite i da radite ono što vam kažemo. Sem toga, Džuel, imajte u vidu da je ovaj dogovor nešto privremeno. Ako budemo našli neko pogodno mesto gde bismo vas mogli ostaviti, mi ćemo to i učiniti.

— Ovo mi se ne sviđa. Holideje — promrmljao je Kejzi Sem. — Mislim da će nas ta žena usporavati, i to znatno.

— Sposobna sam da držim korak sa vama — rekla je devojka smelo i prkosno isturila bradu.

— Za vas bi bilo bolje da je tako, — rekao je Sem sumnjičavo.

— Znači li to da ostajem sa vama? — zapitala je devojka, sada već mnogo zodovoljnija.

— Da, ali potrudite se da budete korisni — naredio joj je Holidej. — Pripremite nam još kafe.

— Za mene se nemojte truditi — progundao je Sem. — Ja iz ovih stopa idem na spavanje.

Melez se vratio svom mestu ispod

čebeta, a Džuel se ispružila pored vatre. Holidej joj je ukratko ispričao o pretpostavljenoj vezi između Lentela i Ostenhama i o tome kako se nada da će tamo naći Saru Lejsi. Nadao se, takođe, da će je otuda izvesti.

— Vi ste zainteresovani za tu devojku Saru, je li tako? — zapitala je ona.

— Naravno.

— Znači li vam ona mnogo?

— Da, ali ne tako kako vi mislite — rekao je Dok.

— To me raduje — priznala je ona mekim glasom.

Holidej je čuo njenu poslednju primedbu, ali nije rekao ništa. Na izvestan način njeno prisustvo u logoru bilo je za njih balast i Sem je bio u pravu što se ljutio. Njih dvojica nisu se dogovorili o tome da sa sobom vuku i neku ženu. Ali ipak nije mogao dopustiti sebi da je jednostavno odgurne i prepusti sudbini.

— Znate šta, možda je dobro što sam vas našla — rekla je dok je čučeci držala lonče sa kafom iznad vatre.

— A zbog čega to?

— Smela bih da se kladim kako vam ta rana na ruci nije dobro previjena — primetila je.

— Pa to nije ni bitno — rekao je Holidej i slegnuo ramenima. — Sama će zarasti. To je obična ogrebotina.

— Svejedno bi trebalo da je očistim i previjem — tvrdila je Džuel ozbiljno. — Pre izvesnog vremena, pre nego što sam se upoznala sa Vilom O'Brajenom, radila sam kod jednog lekara kao bolničarka. Samo nekoliko meseci, ne duže, ali za to vreme naučila sam ponešto. Dopustite mi da pogledam ranu, Džonata-ne.

Holidej je zavrnuo rukav košulje i ona je pogledala ranu na mišici. Dok je sedeo pored vatre, a ona je kleknula pored njega. Nagnula se bliže ka njemu da bi bolje videla ranu i

on je na svojoj ruci osetio topli dodir njenih nabujalih grudi.

— Trebalo bi je oprati — rekla je odlučno.

— Nema potrebe da se mučite ti me, Džuel.

— Ja sam bolničarka, moje je da kažem šta treba a šta ne treba — podsetila ga je.

Sa malo tople vode oprala je ranu i ivice zagrebanog mesa oko nje. Zatim je od svoje čiste maramice napravila mali jastučić, stavila ga na ranu i pritegla ga oko ruke uzanim zavojem koji je iscepala od košulje koju joj je ranije pozajmio.

— Proveriću kako izgleda pre nego što ujutro podemo — obećala je.

Ustala je i nastavila da priprema kafu, a Holidej je iz blizine posmatrao njene fino uobličene noge i siluetu njene vitke figure obasjanu odbleskom logorske vatre. Džuel se u sebi osmehivala zadovoljno, znajući da je on posmatra

*

Tri dana kasnije, kada je sunce prešlo najvišu tačku na zenitu, troje konjanika izašlo je iz prostrane šume i uputilo se ka prolazu između dve planine. Sada su se nalazili visoko u brdima i brazde otvrdnulog snega spuštale su se u tamnim uvalama sve do padina neposredno iznad njih.

Prolaz se sužavao i put kojim su išli vijugao je između borova i mrkih stena. Holidej je prvi zategao vodice svog konja.

— Šta je? — zabrundao je Sem.

— Maločas smo odmarali konje.

— Oslušni — rekao je Holidej tiho.

— Ne čujem ništa... — melezov glas završio se šapatom.

— Tačno — rekao je Holidej sada i sam šapatom. — Ne čuje se ni cvrkut ptice, ni bilo kakvo kretanje bilo gde.

— Kao da smo na groblju — slo-

žio se Sem sa rukom na dršci revolvera.

— Mogao bi ovo biti naš grob ako ne budemo pažljivi — kazao je Holidej. Odjednom je hućanje sove prekinulo tišinu kao ubod noža, Holidej je znao da to nije prava sova. Prikupio je čvršće vodice svog konja. — Sem, skloni ruku sa drške revolvera ili će oni znati da smo ih osetili. Ponašaj se prirodno, zaista prirodno, i poteraj konja ka onom oborenom stablu. Lagano i mirno.

— Džone — šapnula je Džuel uplašeno. — U čemu je stvar?

— Stvar je u tome što mi se čini da ovaj prelaz vrvi od Indijanaca i da nas oni posmatraju kao jastrebovi.

— Ali, otkuda to znate?

— Holidej je odgovorio zategnutim glasom — nazevite to šestim čulom ako hoćete.

Sova je ponovo huknula i konjanici su lagano nastavili ka oborenom deblu i jednom boru koji se dizao iza njega. Odmah zatim, prvoj sovi odgovorila je još jedna dalje u prolazu.

— Lagano i mirno — rekao je Dok Holidej kada su stigli do debla i kada je Džuel počela da silazi sa konja. — Radite tako da izgleda kao da smo se zadržali da odmorimo konje. Ako nanjuše da smo ih osetili, jurnuće na nas pre nego što uhvatimo zaklon.

Sjahali su s konja i bajagi nehajno povelili ih do bora i vezali ih za niske grane. Kada su čučnuli iza oborenog stabla, Holidej je izvadio cigaru iz tabakere. Duboka tišina pritiskala je prolaz.

— Koliko sam do sada mogao da vidim, vi niste kukavica, mislji Njoberg — šapnuo je Dok Holidej.

— Naravno da nisam — složila se ona.

— Ova opasnost mogla bi da bude

nešto posebno. Nikada niste bili u većoj — dodao je Dok.

— Kako to može biti?

— Zato što nas oni sada procenjuju — rekao je Dok stavljajući cigaru u zube. — Proračunavaju da li da nas napadnu ili ne.

Za to vreme Sem se dovukao do debila i seo sa rukom samo nekoliko santimetara daleko od revolvera. Tišina u prolazu bila je neprirodna, avetinjska, kao tišina same smrti. Holidej je kresnuo šibicu i prineo vrhu cigare, a sa druge strane potoka odjeknulo je hućanje sove. Tri konjanika odjednom su se pojavili iza drveća.

— Pajuti — konstatovao je Dok.

— Narod tvoje majke i naši nekađasnji prijatelji.

— Ali, sada ne možemo računati ni na moju majku ni na vaše prijateljstvo — rekao je Sem ozbiljno. vadeći revolver.

— Ako ih je samo trojica... — zaustila je Džuel.

— Biće ih više — predočio je Dok.

U tom trenutku Holidej je iza njih začuo neki šum. Munjevito se okrenuo i na maloj udaljenosti, odraženu prema sjaju sunca, ugledao siluetu nekog visokog, mršavog Indijanca. Na njegovoj desnoj ruci visilo je nešto što je ličilo na konopac, ali se to nešto micalo, uvijalo i bacakalo. Sekund kasnije to nešto proletelo je kroz vazduh i palo u travu pored Semovih nogu. Bila je to razljučena zvečarka koja je besno grizla sve što joj je bilo na domaku. Sem je skočio u stranu, a devojka je vrisnula i preskočila preko debila.

Brzinom nevidljivom za oko, Holidej je potegao revolver. Zmija se povila unazad spreman za skok i Dok je čuo karakteristično zvečanje. Onda je njegov revolver grmnuo i zmija je odbačena nazad u travu gde je nastavila da se uvija. Drugi hitac otkinuo joj je glavu.

Delić sekunde kasnije jedna strela zarila se u deblo. Tri ratnika po-

terala su konje preko potoka, a još dvojica pridružila su se onome koji je bacio zmiju. Holidej je nanišanio na najbližeg Indijanca i pritisnuvši okidač, napravio rupu na njegovim golim prsima. Pogodeni ratnik je kriknuo i pao sa konja. Dve strele su zviznule preko debila i zarile se u zemlju, a dva Pajuta pojurila su niz padinu. Ispred njih jahao je Indijanac koji je bacio zmiju i zrak sunca obasjao je na njegovu pušku. Kejzi Sem je ispalio dva hica i poslao Indijanca u večna lovišta.

Do tada su ostali već bili tako reći stigli do njih. Prestravljena Džuel ležala je ledima priljubljena uz deblo, a jedan ratnim bojama obojeni Pajut jurio je pravo na nju. Sekund kasnije skočio je s konja pravo prema njoj. Njegovo išarano telo pritisnulo ju je uz deblo, ali trenutak kasnije grmnuo je Holidejev revolver i teško tane raznelo mu je pola lica. Jecajući od užasa, Džuel se iskobeljala ispod njega, a Holidej je nanišanio drugog konjanika. Ovaj je nameštao strelu na tetivu. Holidej je pročitao mržnju na njegovom licu, ali tu mržnju, kao i strelu, nikada nije mogao da odapne jer ga je Holidejev metak pogodio u čelo i otvorio mu treće oko. Udar kuršuma odbacio ga je preko sapi konja i ratnik je uz tup udar pao na zemlju.

Holidej se okrenuo. Kejzi Sem je pucao na dva Indijanca koja su trčala ka njima, ali videvši sudbinu svojih saplemenika, Pajuti su zastali. Jedan je bio vitak mladić, a drugi stariji čovek, lica namazanog crnim blatom. Sem je pogodio mladog ratnika i ovaj je bio mrtav pre nego što je kolenima dodirnuo tlo, a drugi Indijanac se okrenuo i pobegao. Kejzi Sem je potrčao za njim, a Dok je zapeo obarač svog revolvera. Raspaljen gonjenjem, Sem je zastao i nanišanio na Pajuta, a u tom trenutku Holidej je zapazio neki pokret u granama bora

ispred koga je Sem zastao. Pustolov je nanišanio i dva puta opalio, a grane su se zanjihale kao pod naletom jakog vetra. Sem je skočio u stranu i izbegao telo koje se stro-poštalo između grana i muklo tresnulo na tlo. Melez je sada obratio pažnju na begunca, ali ovaj je već nestao.

— Hvala, Holideje — rekao je Kejzi Sem dodirnuvši vrhom čizme Indijanca. — Ovaj je bio tačno iznad mene... verovatno bi me sredio.

— Verovatno — složio se Dok i uputio se ratniku koji je nosio pušku. Zastao je i uzeo novu pušku marke „Flintok“. — Pogledaj ovo, Seme.

Melez mu je prišao. — Komplimenti od Lentela?

— Tako mi se čini — rekao je Dok. — Uspeli smo da počistimo ove lupeže zato što je većina njih imala samo strele. Da su svi imali puške, ova priča bi se drukčije završila.

— Ako Lentel nastavi da hoda ovom zemljom, oni će dobiti još pušaka — podsetio je Kejzi Sem.

— Naš je cilj da to sprečimo — upozorio je Dok. — Hajdemo dalje.

Uputili su se dalje kroz prolaz, ostavljajući mrtve pošto su znali da će se Pajuti vratiti da ih pokupe. Prolaz se nešto kasnije proširio i oni su nastavili putem koji ih je doveo u jednu plitku dolinu.

— Čini mi se da smo sada izravnali račun — progovorio je melez dok su jahali. — U Mačijoj Šapi ja sam se umešao i spasao ti život. Ti si sada oduvao onoga koji se spremio da mene sredi.

— Da, mislim da smo sada kvit — složio se Holidej smeškajući se.

Popodne je lagano proticalo i senke su se kao dugački prsti počele pružati preko doline. Kada je sunce na zalasku rumenilom obojilo

zapadno obzorje, konjanici su pored jednog manjeg jezera pronašli skrovitu dolju pogodnu za logor. Te večeri nisu palili vatru i večeru su podelili u hladnoj tišini mesečine. Posle večere, koja se sastojala od usoljenog mesa i sušenog hleba, Holidej je rekao da će preuzeti prvu smenu straže. Rekavši to, ustao je i otišao u mrak ostavljajući ostalo dvoje pored konja. Sem se pokrio svojim ćebetom i uskoro je zaspa.

Minuti su lagano prolazili i pogledavši sa svog mesta nazad u pravcu logora. Holidej je ugledao Džuel čvrsto omotan ćebetom. U jednom momentu ćebe se pokrenulo i ona je pogledala u njegovom pravcu. Holidej ju je pratio pogledom kada je ustala, savila ćebe i prebacila ga preko ramena. Zatim se uputila prema njemu.

— Pretpostavljam sam da ćete malo odspavati dok ja čuvam stražu — rekao je Dok.

— Nisam mogla da spavam.

— Ne treba da se plašite Džuel — pokušao je Dok da je umiri. — Ja sam sasvim budan i biću na oprezu.

— Nije to. Nisam mogla da spavam zato što imam nešto na umu — rekla je Džuel.

— A šta to?

— Ja sam vam na teretu — odgovorila je ona iskreno.

— Pa ne baš sasvim — Holidej tu je obuhvatio pogledom i u njenoj zamršenoj kosi ugledao nekoliko borovih iglica. — Hoću da kažem, vi ste nam u nekim trenucima čak i korisni, a u sudaru sa Pajutima niste nam smetali.

— Ali, zaključujem da ću vam ipak smetati — ostala je uporna Džuel. — Vi sigurno imate važnijih stvari na umu nego da vodite brigu o jednoj ženi. Sem je u pravu.

— Sem nije vođa ovog poduhvata — prozborio je Holidej odsečno. — Vi ste sada član naše grupe. Sem toga, podsetiću vas, ako naidemo na neko dovoljno bezbedno mesto, mi ćemo vas tu ostaviti.

— Hvala.

Pri blagoj svetlosti mesečine Dok je uhvatio njen mio osmeh.

— Čini mi se da je Vil O'Brajen za života bio vrlo srećan čovek — rekao je Holidej.

— Vil je mrtav, Džonatane — promrmljala je Džuel Njuberg. Digla je lice ka njemu. — A možda i ono što sam za Vila osećala takođe treba da bude sahranjeno.

— Možda.

— Čovek kao što ste vi mogao bi mi pomoći da to sahranim — šapnula je ona smelo.

Njene ruke su se odjednom našle na njegovim snažnim ramenima i on ju je obuhvatio oko struka. Tada je Dok Holidej spontano učinio ono što je u podsvesti nosio od prvog trenutka kada su se sreli. Privukao je sebi i žurno sklopio usne preko njenih usana. Ona je za trenutak, kao oduzeta, mlitavo klonula uz njegova snažna mišićava prsa. a onda se i u njoj probudila dugo prigušivana glad za njim i ona ga je svom snagom obgrlila rukama oko vrata i željno otvorila usne tražeći jezikom dodir njegovog jezika. Nekoliko sekundi plamen strasti rastao je do ključanja, a onda se Holidej pribrao.

— Ja sam na stražarskom mestu i trebalo bi da čuvam stražu — rekao je odvajajući se od sebe — ali to mi je dosta teško kad si ti ovde, pored mene.

— Znači, teraš me? — zapitala je razočarano.

— Trebalo bi da odspavaš — predložio je on.

— A kada će Sem preuzeti stražu? — zapitala je Džuel.

— Oko ponoći.

— I šta će onda biti?

— Ja ću se vratiti u logor i potražiću svoju čebad i postelju.

Džuel se ponovo osmehnula toplim, umilnim osmehom. — Pod mojim čebetom biće mesta za dvoje, Džonatane Holideje.

Rekavši to, okrenula se i vratila se nazad u logor.

V

Ostenhamova trgovačka stanica kupala se na kasnom popodnevnom suncu kada su dva čoveka ostavila Džuel na dugačkom brdskom prevoju izdignutom iznad Srebrne reke. Dobivši stroga uputstva da ostanu skrivena i da ih u skrovištu čeka, Džuel je poterala svog konja ka jednoj grupi stena, a Holidej i Kejzi usmerili su konje niz put.

Holidej je po prvi put bio u tom kraju i u Ostenhamovoj trgovačkoj stanici, ali je svaki skitnica, traper ili planinski lovac znao dobro za nju i većina njih znali su takođe da uz trgovačku stanicu Ostenham drži i javnu kuću sa prostitutkama. Ta stanica nalazila se sada tu pred njima, sa malim četvrtastim prozorima usečenim u zidove od brvana, ofarbana onedavno belom bojom. Duž dugačkog trema pružalo se privezište za konje i sada je tu strpljivo dremalo sedam vezanih konja. Ispred stanice ležala su jedna stara prevrnutu kola sa pocepanim arnjevima, a pola tuceta kožnih vigvama nizalo se duž rečne obale. U njima su živeli Indijanci, prognanici iz svojih plemena, koji su se tu naselili u nadi da će lakše doći do duvana ili čak možda viskija.

Kada su se dva konjanika primakla trgovačkoj postaji, nekoliko kožnih šatora da ih osmotri. Holidej Indijanaca izašlo je ispod svojih dež je priterao svog konja privezištu, znajući da ih ne motre samo oči Indijanaca još od momenta ka-

da su se spustili niz padine. Na uzanim prozorima bilo je nekoliko lica, uglavnom bradatih. Bila su to lica belih ljudi.

Holidej i Kejzi su sjahali, vezali svoje konje i uputili se ka ulaznim vratima. No pre nego što su stigli do trema, jedan krupni majmunoliki čovek širom je otvorio vrata i raširio ruke u znak dobrodošlice.

— Kejzi Sem! — Ostenhamov glas grmnuo je kao pucanj topa. — Dobrodošao! Zar ti nisam rekao kako nećeš moći dugo da odsustvuješ?

— Rekao si — prisetio se Sem.

— Vidiš, zašto ići nekuda kad u Ostenhamovoj trgovini ima svega što čoveku treba? — debeljuškasti trgovac se osmehnuo i brada na ustima se razmakla i otkrila od duvana požutele zube. — Sem, naravno, ako neko ide da negde zaradi još novca koji će ovde potrošiti! — osmeh je nestao sa njegovog lica. — Zar me nećeš upoznati sa tvojim ortakom Seme?

— Klej Methord — preduhitrio je Holidej Sema, bojeći se da bi njegovo pravo ime kod Ostenhama i drugih moglo imati nepovoljnih posledica. Kejzi Sem ga je samo kratko pogledao i shvatio.

— Dobrodošao, Methorde — rekao je trgovac i podrignuo. — Uđite i popijte nešto. Prvo piće je na račun kuće.

— Meni treba nešto više od pića — rekao je Holidej, tobož iskreno.

— Ah, ti si mu sigurno pričao šta ovde imamo — primetio je Ostenham i potapšao Sema po ledima. — Odlično! Zadovoljan potrošač je uvek najbolja reklama. — Uđite unutra.

Velika dugačka odaja neprijatno je zaudarala na neoprana tela, viski i duvan. Pod je bio prijav, nepočišćen, pokriven opušcima cigareta i komadima razbijenog stakla. Tamna mrlja od krvi na zidu pod-

setila je Holideja da se nalazi u surovoj zemlji. Šank pored zida naspram ulaznih vrata bio je napravljen od drvenih stabala, a police iza šanka bile su ispunjene bocama Ostenhamovog viskija.

— Pretpostavljam da većina vas poznaje Kejzi Sema — rekao je Ostenham obraćajući se svojim gostima. — Njegov ortak se zove Methord. Ovaj ovde je Lekol — nastavio je Ostenham predstavljati dvojici došljaka svoje goste. — Lekol je Francuz, ali to nama ništa ne smeta. Njegov novac je isti kao i naš, a Ostenhamovoj trgovini važna je samo boja novca. Onaj stari vuk je Eims, Kordž Eims. Izgleda kao šugav vuk, ali uprkos godinama ima oštro oko i dobro cilja.

Ostenham je zakoračio iza šanka i pokazao rukom na druge goste. — Ovaj ćutljiviji traper u uglu je Vilis. Onaj pored njega sa upola ispićenom bocom je Mak Kvin, a lovac sa jednom rukom je Djuk Korei. Onaj mršavko nagnut pod šank sa čudnim osmehom na neobrijanom licu je traper Kiting.

Većina prisutnih nisu izledali raspoloženi za razgovor i pozdravili su pridošlice kratkim klimanjem glave ili mrmljanjem.

— Ovo je na račun kuće — naglasio je Ostenham pružajući im dve boce. — Sve ostalo plaćate — ponovo se osmehnuo Semu. — Ah, sad se sećam! Ti si imao Lili.

— Da, i ne samo to. Zaista smo se lepo zabavljali — priznao je Sem.

— Šteta za Lili — prokomentarisao je Ostenham sa žaljenjem.

— Šta je bilo s njom? — zapitao je Kejzi Sem.

— Ona više nije kod mene — rekao je Ostenham žalosno i zavratio glavom — Boginje.

— Jesi li je zamenio? — zapitao je Holidej trgovca.

— Naravno da jesam — potvrdio je Ostenham. Osmeh mu se vratio na lice. — Obojica ćete upoznati zamenu za nekoliko minuta, čim završi posao sa Kredijem. Ta dama je prava vatra. I čista je. A cena je... ovaj... ista. Sem će ti reći.

— Deset dolara — objavio je Sem.

— Kako se zove? — hteo je Holidej da zna dižući čašu.

— Strpljenja, prijatelju — promrmeljao je Ostenham. — Uskoro ćeš je videti.

Posle dva ispijena pića vrata porced Lekola su se otvorila i jedan sredovečan čovek se osmehom na licu ušao je u odaju. Za njim je otvor vrata zamračila neka žena i zapitala ko je sledeći. Bila je mlada, verovatno nije imala ni dvadeset godina, i debela. Njene kao naduvene grudi zatezale su dugmad bluze, a mesnato sjajno lice krasile su pune čulne usne i bademaste oči. Pre nego što je odebljala, sigurno je bila lepa.

— Gospodo, upoznajte Elu — rekao je Ostenham ponosno. — Kažu da ona zna više nego Lili.

— Sigurno da zna — potvrdio je Kiting.

— Je li to sve što imaš da ponudiš? — zapitao je Dok otvoreno.

— Zar ti se Ela ne sviđa? — upitao je Ostenham sa nevericom. — Krupna je, ali neka te to ne vara!

— Bez uvrede za damu — rekao je Dok — ali ja volim vitke žene.

Očigledno da je Ela to shvatila kao uvredu, jer je zauzela prkosan stav sa rukama oslonjenim na široke kukove. — Sigurno da imaš još nešto za mog prijatelja — rekao je Sem. — Za mene, Ela će biti okej... — Ela se osmehnula i zasmijala licem. — Ali, moj ortak voli da obuhvati ženu. Voli da su mršave... i možda mlađe.

— Pa, ima još nešto — kazao je Ostenham oprezno — ali tvoj prijatelj će biti razočaran. Ta dama je... ovaj... nova i još ne ume da sarađuje. Tvoj prijatelj bio bi razočaran, a ja ne mogu da dopustim da razočaram gosta.

— Kako se zove — zapitao je Holidej.

— Nije važno. Ona je kao mlada ždrebica, još nedovoljno ukroćena — Ostenham se glasno nasmejao. — Nema tu mnogo zadovoljstva, prijatelju.

— To ti je kao da vodiš ljubav sa kamenom — objasnio je Kiting. — Ja sam je probao, i većina ostalih. Moglo bi se reći da je već ukroćena.

— Voleo bih da znam njeno ime — rekao je Holidej bajagi nezainteresovano.

Ostenham je slegnuo ramenima. — Kako joj je pravo ime ne znam i nije me briga. Mi je zovemo Brendi. Jednoga dana biće vatra, ali za sada...

— Okušaću sreću sa Brendi — predložio je Dok.

— Ali, upozoravam te...

— Neću kriviti tvoju firmu ako dobijem hladnu ribu — rekao je Holidej i odbrojajući deset dolara, stavio novac na šank. — Možda će ipak biti u mom stilu.

— Moj ortak ima metode sa stidljivim ženama — objasnio je Kejzi Sem.

— Ne sviđa mi se da tvom prijatelju uzmem novac, Seme — promrmeljao je Ostenham, ali je ipak uzeo deset dolara. — Ela, pokaži mister Methordu Brendinu sobu.

Ela je mrgodno pogledala Holideja. — Izvolite ovuda.

Holidej je zapazio da je Kejzi Sem po drugi put napunio čašu viškim, a onda se uputio za ženom, koja ga je povelala kroz vrata i taman hodnik. Osetio je miris nje-

nog parfema. Ona je zastala i okrenula mu se.

— Jeste li sigurni da nećete mene? — upitala je sa osmehom.

— Imam pik na tu Brendi.

— Vi ste glupi — rekla je tmurno. Lupnula je u jedna vrata vrhom cipele. — Ovde, mister, ali nemojte reći da vas nisam upozorila.

— Rizikovaću.

Dok je digao metalni zasun i odškrinuo vrata. U prvom momentu mogao je da vidi samo kvadrat svetlosti koja se probijala kroz grubu zavesu zakucanu na mali prozor. Kada je još malo otvorio vrata, ugledao je osobu zgrčenu na postelji. Ona nije ni okrenula glavu i nastavila je da zuri u zid. No, to nije bilo ni potrebno da bi je Holidej poznao. Sedeći na prlijavim čebadima, odevena samo u tanak providan haljetak, ličila je na statuu od kamena.

— Saro — rekao je tiho Dok.

Ona se okrenula i Dok je ugledao njene duboko upale prazne oči i izmučeno lice. Crna neuredna kosa pokrivala joj je deo lica i padala na ramena.

— Ko... ko ste...?

— Saro! Zar me ne poznaješ? — upitao je Dok prilazeći postelji. — Ja sam Dok Holidej.

— Oh... mister Holideje...

— Tiše — upozorio ju je Dok.

— Hvala bogu što ste došli... što je neko došao — rekla je promuklo. — Bila sam izgubila svaku nadu! — podrhtavajući, ona je ustala sa kreveta i pocepana haljina kliznula joj je sa ramena i otkrila veliku modricu. Tračak svetlosti probio se kroz tanku haljinu i obasjao joj grudni, nage ispod haljine. Da je nije prihvatio u naručje, ona bi pala. — Mister Holideje... oni su mi radili strašne stvari... ja više nisam čista... nisam devica... oh bože!

Holidej se udaljio jedan korak,

otkopčao svoju jaknu i prebacio je preko njenih ramena.

— Znači da te ovde drže zarobljenu?

— Da — klimnula je ona glavom. — Mister Holideje, jedan čovek po imenu Lentel prodao me je Ostenhamu. Ostenham me smatra za svoju imovinu, koju može svakome da iznajmi... svakome ko mu plati. Svaki put kada me je neko od tih životinja dotakao, ja sam povraćala. Nekoliko puta sam čak povraćala na ovom istom krevetu dok su me oni... — zagnjurila je lice u šake. — Ovde sam od pre dva dana. Onda kada su me se Lentel i njegovi ljudi zasitili. Shvatate šta hoću da kažem?

— Shvatam, samo tiše govori — ponovio je Dok.

— Dovedena sam ovde i prodana kao stoka, a Ostenham mi je zapretio da će me, ako pokušam da pobegnem, uhvatiti i lice mi unakaziti nožem — suze su joj obilile lice. — Nisam imala drugog izbora nego da ostanem. Morala sam da radim ono što mi je Ostenham naredio... da zadovoljavam sve te ljude... ali, ja sam ih mrzela... mrzela! — stresla se celim telom od gađenja.

— Idemo odavde — rekao je Holidej izvadiвши revolver. — Saro, idi iza mene. Tik uz mene.

— A šta ćemo sa Ostenhanom i sa ostalima u salunu? — zapitala je jednom Sara.

— Dole u salunu je jedan melež — rekao je Holidej ne odgovarajući na njeno pitanje. — On je sa mnom.

— Mister Holideje...

— Drži se mene.

Holidej je otvorio vrata i ispred devojke lagano pošao hodnikom. Stigavši do vrata saluna, širom ih je otvorio. Iznenadena lica okrenula su se ka njemu i istog trenutka svi gosti ugledali su Holideja sa revolverom u ruci.

Ostennam je zažmirio. — Upozo-

rio sam te da će to biti traćenje novca, Methorde — trgovac se usiljeno osmehnuo. — Do đavola, nema potrebe da tako upadaš ovamo! Spusti revolver i vratiću ti novac... ili možeš dobiti Elu kada bude gotova, bez doplate.

Holidej je hladnim pogledom obuhvatio odaju. Ostenham je stajao blizu Kejzi Sema, koji je nezainteresovano pijuckao za šankom, kao da je pojava njegovog prijatelja sa revolverom u ruci nešto sasvim obično. Dalje, niže za šankom, stajali su Lekol i Korel. Obrijani traper, koji je pre toga bio sa Elom stajao je na vratima, a Kordž Ejms, Mak Kvin i Vilis sedeli su za stolovima. U Elinoj sobi bio je, dakle, Kiting.

Tek sada je Ostenham zapazio Saru. — Nazad u svoju sobu, devojko.

— Ona odlazi odavde, Ostenham — dobacio je Dok ulazeći u salun praćen Sarom.

Ostenham je pobledeo. — Šta to znači?

— Znači kako ne želi da ostane ovde i ja je vodim sa sobom — rekao je Dok kratko.

— Vraga! — eksplodirao je Ostenham. — Ja sam je kupio i platio sam za nju debelu lovu. To znači da pripada meni!

— Ova devojka nije ni Crnkinja ni robinja — rekao je Dok. Ona ne može biti kupljena.

— Gade! — graknuo je Ostenham i krv mu je podlila izobličeno lice. — Koštala me je čitavo bogatstvo!

— Mi odlazimo — ponovio je Dok držeći naperen revolver. — Ne budi lud da nas zadržavaš.

— Ti si je na to nagovorio — optužio ga je Ostenham besno. — Hoćeš da je imaš samo za sebe! — zatim se okrenuo Kejzi Semu. — Kakvu si mi ovo zmiju doveo, melezul!

— Podimo — obratio se Holidej Sari.

Ona je pogledom dodirnula lica ljudi koji su je zlostavljali i konačno se zadržala na Ostenhamovim očima punim mržnje. Opreznim korakom pošla je ka izlazu praćena Holidejem. Uz glasnu kletvu Ostenham se mašio puške skrivene ispod tezge. Holidejev revolver je grmnuo i napravio rupu u trgovčevim prsima. Ostenham se zateturio unazad grunuo na policu sa flašama, a mlaz krvi kuljnuo mu je iz rane. Uz tup mukao udar pao je na pod rušeći za sobom gomilu flaša. Niko u salunu nije se ni makao... niko sem Kejzi Sema.

Melez je naglo spustio čašu i lakim pokretom potegao revolver. Salun se još jednom zatresao od pucanja i dole u hodniku Kiting se skljkao pored zida ispuštajući revolver iz ruke.

— Da li još neko želi da izigrava heroja? — zapitao je Sem držeći revolver koji se još dimio.

Niko se nije ni makao. Holidej je otvorio vrata da propusti Saru. — Koji je Kitingov konj?

— Alat — odgovorio je Lekol.

— Uzmi Alata — rekao je Holidej devojci. — Kitingu neće više biti potreban.

Devojka se provukla kroz vrata i Holidej je sačekao Kejzi Sema, koji je natraške uzmicao iz saluna. Dva čoveka zastala su sa zapetim pištoljima.

— Još samo jedan savet — upozorio je Holidej. — Tu imate piće i jednu kurvu na raspolaganju. Možete da birate... ili ostanite tu i uživajte, ili izađite napolje da umrete. Izbor je vaš.

Dva prijatelja su natraške izašla i Holidej je naglo zatvorio vrata. Sara je već bila u sedlu i njih dvojica su prišli svojim konjima. Holidej je pojahao ne skidajući oči sa prozora, ali niko se nije pojavio. U stanici je vladala tišina.

— Hajdemo — komandovao je Holidej.

Poterali su konje dalje od bele fasade trgovačke stanice i stigli do padine, i dalje do šume, a da se za njima nije oglasio ni jedan pucanj. Verovatno da su, posedujući piće i Elu na raspolaganju, gosti zaključili da ima važnijih stvari od gonjenja begunaca. Konjanici su stigli do stena, gde im se pridružila Džuel, koja je vitku devojkicu u Holidejevoj jakni radoznalo pogledala. Nije bilo vremena za upoznavanje i oni su pojahali dalje u šumu.

Jedan čas kasnije ulogorili su se za noć i Holidej je ispod jednog kamenog ispusta zapalio vatru. Džuel je počela da sprema večeru, a Sara je sedela šćućurena pored vatre.

Onda je devojkica tihim glasom ispričala šta se desilo. Zamucala je kada se setila indijanskog napada i zarobljeništva Pajuta Crnog Jastreba. Istoga dana poglavica Pajuta prodao ju je Lentelu, koji ju je odveo u razbojnički logor. Tu je počela orgija i banditi su se cele noći naslađivali njenim telom.

— Molila sam ih, preklinjala — pričala je Sara izgubljenim glasom — ali ništa nije vredelo. Oni su životinje. Zatim su me sutradan Lentel i još jedan čovek odveli u Ostenhamovu trgovačku stanicu — Sara je umorno sklopila oči. — Ostalo znate.

— Bila si u Lentelovom logoru i možda si čula njihov razgovor — zapitao je Dok. — Je li Lentel Crnom Jastrebu isporučio samo puške?

Ona je potvrdila glavom. — Lentel se dogovorio sa Crnim Jastrebom da mu da puške u zamenu za plen koji Indijanci opljačkaju od naseljenika i karavana. Ja sam bila izuzetak. Lentelov logor je krcat puškama namenjenim Pajutima.

— To je još jedan razlog da na-

demo njegov logor — rekao je Dok. — Možeš li nas odvesti tamo, Saro?

— U Lentelov logor?

— Mi bismo mogli da ga čekamo u blizini Ostenhamove stanice, — rekao je Dok. — Pre ili posle on bi se pojavio. Ali pošto ima toliko pušaka za Crnog Jastreba, ne smemo da čekamo. Pajuti su i sa strelama dovoljno nezgodni, a sa puškama u ruci oni će zapaliti ovu oblast.

— Sećam se puta — rekla je Sara bez kolebanja. — Odvešću vas tamo.

— Kad nađemo logor, ti i Džuel ostaćete na bezbednom mestu — rekao je Dok — no ni to ne znači da ćete biti sasvim van opasnosti.

— Nije me briga — odvrtila je devojkica. — Pokazaću vam put.

— Večera je gotova — objavila je Džuel čučajući pored vatre. Holidej je ustao i prišao vatri, a Džuel mu je došapnula. — Lepa je, vrlo lepa. Sad shvatam zašto si toliko rizikovao da je spaseš.

— Nema razloga da budeš ljubomorna — rekao je Dok osmehnuvši se.

Džuel ga je pogledala u oči. — Hoćeš li i noćas deliti čebe sa mnom?

— Sigurno. Možeš biti mirna — obećao je Dok i Džuel se osmehnula.

Večera je bila završena i posle kafe Sem je otišao na stražarsko mesto, a noć je obavila logor. Sara je ležala pokrivena ćebetom blizu vatre koja se gasila. Ne mogavši da zaspi, osluškivala je zavijanje planinskih vukova, a onda se promeškala jer je začula žubor potoka koji su pre toga pregazili. Bez reči izvukla se ispod ćebeta. Morala je nešto da učini. Nečužno se udaljila od logora niz padinu pokrivenu borovim iglicama. Konačno je stigla do potoka i poslala pored njega dok nije naišla na dubok vir. Tu je svukla odecu sa sebe i ostavši gola, zagnjurila se u hladnu vodu. Posle

nekoliko minuta kupanja izašla je iz vode i počela da se briše podera-
nom haljinom. No, odjednom je
ugledala neku siluetu odslikanu na
sčaju mesečine.

— Ne bojte se, mis — rekao je
Kejzi Sem sprečivši je da krikne. —
To sam ja, Sem. Ne mislite da sam
došao da vas posmatram. U stvari,
jedva da vas vidim jer je dole mrak.
Bio sam na straži i čuo korake, a
zatim sam zapazio da vas nema po-
red vatre. Nisam znao šta imate na
umu, pa sam pošao za vama...

— I uhvatili ste me na kupanju?

— Da. Ali, otkud vam je palo
na pamet da se kupate u tom le-
denom potoku u ovo doba noći?

Ona je nastavila da se briše
stojeći iza jednog drveta. — Mo-
žda ne biste razumeli.

— Pa, pokušajte da mi objasni-
te — pozvao ju je Sem.

— Htela sam da sa sebe operem
prljavštinu, dodir njihovih prlja-
vih ruku, znoj njihovih gadnih te-
la — objasnila je ona. — Morala
sam to da uradim. Ne bih mogla
da zaspim da to nisam učinila.

— Možda ipak razumem.

— Ja sam vaspitavana u skladu
sa moralnim principima čistote i
vrline. Jedan od tih principa je da
žena mora ostati čista dok se ne
uda. Ja više nisam čista, za to su
se postarali ljudi u Lentelovom lo-
goru i Ostenhamovoj trgovini. To
više ne mogu da izmenim. Ne mo-
gu da izmenim činjenicu da me ni
jedan častan čovek više neće hteti.
Ali, ima nešto što sam ipak mo-
gla, a to je da sa sebe sperem do-
dir njihovih ruku!

— Ne osuđujte sebe, gospođice
— rekao je Kejzi Sem sa razume-
vanjem. — To što se desilo nije
vaša krivica.

Ona je uzdrhtala i konačno je
izašla iza drveta. Sem je pošao
ka njoj i zastao pored nje.

— Ja osećam krivnju zbog jed-
ne druge stvari — priznala je
ona. — Vaspitavana sam da ni-
koga ne mrzim, ali ja mrzim te
ljudе. Mrzim tlo kojim su prošli!

Sem ju je uzeo za ruku. U pr-
vom momentu ona se trгла od do-
dira tog čoveka, ali onda je pusti-
la da njena ruka ostane u njego-
voj.

— Trebalo bi da malo odspava-
te — predložio je.

Sem ju je poveo nazad do logo-
ra, gde se ona opružila na tepihu
od borovih iglica i navukla čebe
preko sebe. Zagledana u ugljevlje
već ugašene vatre, videla je pred
sobom lica svojih mučitelja. Pod-
rugljivo Lentelovo lice i lica svih
onih koji su je silom uveli u svet
žene.

Sa srcem ispunjenim mržnjom,
ona je konačno utonula u san.

VI

Nekoliko minuta posle prvog os-
vita dana, Holidej je zatrpao još
tople ostatke logorske vatre. Sem
je osedlao konje i Sara je prva
stavila nogu u uzengiju. Na sebi
je imala rezervnu košulju Kejzi
Sema i pantalone koje su, kao i
košulja, bile suviše velike za nje-
no vitko telo, ali ipak nisu skri-
vale prijatne obline.

Sivi oblaci bremeniti snegom
valjali su se sa severa kada su ko-
njanci pošli ka oštrom usečenom
prolazu. Tačno ispred njih dizala
se planina čiji vrh je doticao ob-
lake i ka toj planini Sara ih je
povela.

Prve bele pahuljice zalepršale su
sa neba nešto posle podneva i hla-
dan vetar probijao je odela konja-
nika. Sumrak ih je zatekao u sen-
ci planine i zaustavljeni ispred ne-
ravnih padina, putnici su se ulo-
gorili pored jednog zaleđenog je-
zera. Okupili su se oko male va-

tre da večeraju i ispiju po šolju kafe. Te noći padao je sneg, ne snezna vejavica, ali uporan sneg koji je do jutra pokrio tlo.

Probudili su se i iz sivila novog dana ušli u svet bele tišine. Posle doručka konjanici su napustili logor i pred podne, kada je sunce provirilo kroz oblake, Sara je pokazala rukom.

— Iza ove planine nalaze se tri doline — prisetila se ona. — Sećam se da smo ih sve tri prošli kada su me povelili iz logora ka Ostenhamu.

To popodne zaustavili su konje da se odmore na mestu gde se prolaz sizio i ulazio u prvu dolinu. Holidej je izvadio cigaru. Ovaj predeo predstavljao je potpuno nepoznatu divjinu, u koju nikada nisu zašla kola nijednog naseljenika, i jedine staze bile su one kojima su prolazili jeleni. Možda se neki usamljeni lovac krzna usudio da prodre ovako daleko, ali to je bilo sve. Ovde, daleko od naselja, Lentelova banda bila je sasvim bezbedna.

Holidej je zapalio cigaru i pola sata kasnije oni su ponovo pojahali konje i zašli u prvu dolinu. Negde oko sredine popodneva izašli su iz prve doline i počeli da se spuštaju u jednu drugu, nešto dublju. Jahali su niz kedrovima obrasle padine ka srebrnastoj reci, koja je tekla kroz kao mačem usečeno korito. Sneg je pokrivač zemlju, a vetar je zviždao svojim ledenim dahom.

Tek kada su stigli do reke, Holidej je ugledao dim.

— Jesi li, sigurna da si dobro brojala? — zapitao je Saru zatežući vodice.

— Lentelov logor nije u ovoj dolini. Prošli smo kroz nju, sećam se dobro reke — rekla je.

Holidejevo hladno oko posmatralo je vijugav stub dima, koji se

dizao iznad borova na suprotnoj obali.

— Seme — rekao je tiho. — Ti i ja ćemo poći da osmotrimo.

— A mi? Sta sa nama? — htela je da zna Džuel.

— Vi obe ostanite ovde — rekao je Holidej odlučno. — Ostanite skrivene u onom kedrovom šumarku.

Dva čoveka poterala su konje u hladnu vodu i pljuskajući pregazili reku. Konji su izašli na suprotnu obalu cedeći se od vode koja im se sivala sa trbuha i nogu. Holidej je pošao napred ka liniji borova, usporivši Munju u lagani hod kada je naišao na šumu sa nisko spuštenim granjem. Borovi su rasli gusto jedan pored drugog, a grane su visile isprepletene skoro do zemlje. Malo kasnije Holidej je ugledao tračak svetlosti između drveća i zaustavio konja.

Dva čoveka sjahala su i oprezno pošla u pravcu odakle je dopirao miris dima. Začuli su glasove prigušene vetrom. Kod jednog velikog bora Holidej je oprezno razdvojio grane i ugledao prilično dugačak i širok proplanak. Bio je to indijanski logor.

Bez ijednog pokreta, Holidej i Kezi posmatrali su zbivanje na proplanku koji se pred njima pružao. Indijanci su bili sve ratnici Pajuti, a na proplanku je bila jedna na brzinu izgrađena koliba. Većina Indijanaca sedeli su pored velike vatre, od koje se dizao gust dim nošen vetrom. Preko leđa i ramena imali su prebačenu čebad koja su ih štitili od zime. Holidej je bacio pogled do suprotnog kraja čistine, gde je u gomili u koralu od borovih grana stajala grupa konja. Samo nekoliko Pajuta stajalo je na nogama, a i oni su nešto raspravljali.

— Ova grupa je daleko od svojih lovišta — šapnuo je Sem.

— Ovo nije lovačka grupa — promrmljao je Holidej.

— Ti si u pravu — složio se Sem i pogledao lica nekih ratnika premazana bojama. — Niti su ovi ratnici ovde radi podizanja sela, inače bi sa njima bile žene i deca.

— Nalaze se vrlo blizu Lentelovog logora. Možda to nije slučajnost? — rekao je Dok.

— Koliko misliš da ih ima?

— Pedeset, možda čak šezdeset ratnika.

Holidej je počeo da se vraća putem kojim su došli i melezu dao znak da učini isto. Stigli su do svojih konja i pojahali. Možda su ovi Indijanci došli blizu Lentelovog logora u očekivanju isporuke pušaka? Ta misao prostrelila je mozak Doka Holideja. Ako bi ovi ratnici nabavili puške, ni jedan naseljenik u pokrajini ne bi bio bezbedan.

Dojahali su do reke i prešli do mesta gde su Sara i Džuel čekale.

— Naišli smo na grupu Pajuta ratnika — rekao je Holidej kratko. — Ukoliko pre nademo Lentelov logor, utoliko bolje.

Odjednom se začuo Semov zabrinut glas. — Holideje!

Holidej se okrenuo u sedlu i odmah shvatio zašto ga je Kejzi Sem pozvao. Dva Indijanca na ponijima pojavila su se iza jedne gomile steta i kroz sneg pošla u pravcu kedrovog šumarka.

— Dvojica Pajuta — konstatovao je Holidej.

— Izvirdnici — objasnio je Sem.

— Misliš li da znaju da smo ovde? — zapitala je Džuel.

— Još ne — zaključio je Holidej gledajući ih. — Ali, uskoro će znati. Kad priđu malo bliže, videće naše tragove na snegu.

Do tog momenta Pajuti su izašli iza stena i jahali su kroz snegom pokrivenu padinu. Jahali su laga-

no jer je jedan konj hramao. Jahali su nagnuti do konjskih vratova, lica nepomičnih kao maske.

Semova ruka napipala je revolver.

— Ne — upozorio ga je Dok. — Jedan jedini hitac doveo bi nam na vrat celu ratničku družinu.

Melezova ruka udaljila se od revolvera. — Misliš na noževe?

— Moramo tako — šapnuo je Holidej još uvek u sedlu dok je vadio lovački nož.

— Sada su se sasvim približili tragovima — prošaputao je Sem odmeravajući težinu dugačkog noža u ruci.

Prvi Indijanac je zastao zureći u trag isprevrtanog snega koji je presecao padinu, a zatim pod uglom skretao do šumarka. Jedan od njih, kože grube kao u guštera, pri terao je svog konja do traga i sumnjičavo pogledao ka liniji kedara iza kojih su se skrivala četiri konjanika.

Dok je drugi Pajut ostao nepomičan pored traga, prvi ratnik je poterao svog konja i došao na razdaljinu do koje se nož može dohvatiti. Mršavi Pajut zaustavio je konja i žmirećim očima osmotrio šumarak. Konačno je dozvao svog saplemenika i drugi, mnogo mlađi ratnik, poterao je konja ka njemu.

— Sada? — zapitao je Sem.

— Ne, čekaj — rekao je Holidej. — Kad dođe trenutak, ja ću gađati ovog mršavog, a ti uzmi na sebe drugoga.

Mlađi ratnik imao je ožiljak preko levog obraza i oko tog ožiljka koža je još uvek bila tamna i naduvena. Zaustavio je svog konja uporedo sa starijim ratnikom i njih dvojica su izmenjali nekoliko reči.

— Sada! — komandovao je Holidej.

Sa zamahnutim noževima Dok

Holidej i Kejzi Sem poterali su svoje konje na čistinu. Jedan trenutak Indijanci su stajali zaprepasčeni, a onda su zamahnuli kopljima.

Dva noža blesnula su na suncu leteći ka svom cilju. Holidejev nož zario se u prsa starijeg ratnika odmah iznad srca. Indijanac je staklastim očima pogledao ka suncu i stropoštao se sa konja lijući krv iz rane oko noža koji mu je virio iz grudi. Drugi nož, Semov, pogodio je mlađeg ratnika u levu ruku. Urliknuvši od besa, Pajut je iščupao nož desnom rukom i okrenuvši konja, pobegao.

Holidej je poterao konja za njim, ali je Pajut pre njega stigao do reke. Ranjeni Indijanac je naterao konja u vodu i stigao do matice kada je Holidej stigao do obale. Na Holidejevu komandu Munja je skočio u reku i dižući talase pene, stigao Indijančevog konja. Konjanici su se sada nalazili jedan pored drugog u sredini reke i Indijanac je zamahnuo nožem koji je još držao u ruci. Nož je blesnuo, Pajut se nagnuo prema Holideju, ali Holidej se izvio, izbegao oštricu i bacio se na Indijanca.

Svom težinom Holidej je grunuo u indijanskog ratnika i obojica su pali u vodu. Holidej se prvi digao i stao u vodu do pojasa, a Indijanac je, još uvek stiskajući nož, nasrnuo na Holideja. Holidej je ustuknuo i zgrabio crvenokošca za ruku. Dva tela su se sudarila i nastala je borba za nož u ledenoj vodi.

Holidej je rukom kao čeličnim kleštima stisnuo Indijančevu ruku i ovaj je ispustio nož, a zatim ga pesnicom pogodio u lice. Indijanac se bacio napred kriknuvši kao divlja životinja, ali ga je Dok Holidej svom snagom pogodio u prsa, a kada se ovaj savio, Holidej ga je povukao ka sebi i ponovo ga svom

snagom udario u vrh brade. Pajut je omilitavio kao krpena lutka.

Holidej je pustio da Indijanca ponese rečna matica, a sam izašao do mesta gde ga je čekao Munja. Pojahavši svog konja, Holidej se sagnuo i uzeo vodice Indijančevog konja.

Kejzi Sem je već svukao drugog Indijanca i kada se Holidej pojavio, on je odneo njegovo telo do reke i bacio ga u maticu.

— Možda ima još izvidnika u okolini — rekao je Holidej. Mokro odelo visilo je na njemu. — Oni će naći tragove, a možda i tragove krvi, ali to je sve što će naći.

— Kako misliš da se izvučemo oдавде a da ne ostavimo trag? — zapitao je Sem.

— Jahaćemo kroz vodu jedan čas — predložio je Holidej. — Trebaće mnogo više od izvidničke veštine da se otkrije trag u vodi, a ako noćas bude padao sneg, naš trag će biti potpuno sakriven.

Holidej je poveo grupu niz potok, a drugi su pošli za njim u koloni po jedan. Sunce je bilo na zalasku, a hladan vetar ledio je Holidejevo mokro odelo. No, prošao je pun čas pre nego što je Dok izašao iz korita potoka. Drugi su ga sledili kada je izašao iz vode i skrenuo ka obali.

Uputili su se iz doline, a sa dolaskom večeri došli su i oblaci. Kada su našli skrovito mesto gde su mogli da se ulogore, počeo je da pada sneg. I te večeri, kao i prethodne, zapalili su malu vatru tek toliko da pripreme jelo i stvore dovoljno toplote za sušenje vlažnog odelu. Te večeri, Holidej je računao, biće dovoljno bezbedni. Čak ako bi Indijanci i našli njihov trag, što je bilo malo verovatno, ne bi mogli da ga prate kroz ovakvu zaslepljujuću vejavicu.

Holidej je preuzeo prvu smenu straže, dok su ostali ležali oko vatre. Razmišljao je o sutrašnjem danu, jer će se sutra njihovo putovanje završiti. Sutra će morati da se pogleda oči u oči sa Lentelom. Ispod svog teškog kaputa čvršće je stegao dršku svog teškog „kolta“

*

U hladno neprijateljsko jutro, četvoro konjanika digli su logor. U toku noći oblaci su se razišli, ali je okolinu i ceo predeo pokrивao debelo sloj snega zavijajući dolje i brdašca belim snežnim ogrtačem.

Posle jednog časa jahali su uz padinu doline ka jednom drvećem obraslom prolazu, usećenom u stenovitu liticu. Prolaz se postepeno širio i konačno ih je izveo na jedan snegom pokriven plato, gde je na pojavu nepoznatih konjanika nekoliko jelena munjevito zamaklo u šumu. Jašući pored Sare Lejsi Holidej je poveo ostale preko platoa, a zatim niz blagu stepenastu padinu između razbacanih, snežnim kapama pokrivenih stena.

Tako su stigli do nekog potoka čije su obale bile pokrивene ledom.

— To je ta dolina — rekla je Sara.

Holidej je zategao vođice svog konja i naredio ostalima da stanu. — Šesi li sigurna?

— Tri doline, a onda jedna planina — ponovo se prisetila ona. — Logor se nalazi na kraju ove doline... na severu.

— Onda ti i Džuel treba ovde da ostanete — kazao je Dok.

— Okej, stigli smo, znači, blizu Lentelovog logora — konstatovala je Džuel nabirajući obrve. — A šta vas dvojica možete učiniti? Hoću da

kazem, taj Lentel ima sa sobom opasnu bandu.

— Sem i ja smo već razgovarali o tome — objasnio je Dok. — Otići ćemo, pre svega, da osmotrimo logor i vidimo kako stvari stoje.

— Verovatno ćete tamo izgubiti glave — dobacila je Džuel.

— Ovakvi kao mi ne umiru lako — umešao se Kejzi Sem prisećajući se situacija kroz koje su prošli. — Možda će karte pasti onako kako mi želimo.

Holidej je pogledao prema severu. Hladno udaljeno sunce obasjavalo je snežnu dolinu koja se, kako se činilo, spuštala i na kraju stvarala jednu drugu, još dublju dolju obraslu gustom borovom i kedrovom šumom. Iza te šume, skoro okomito, dizale su se glatke litice iskonskih stena, iza kojih su se dalje nastavljali izreckani planinski lanci.

— Dajte nam vremena do zalaska sunca — obratio se Holidej Džuel i Sari. — Ako se do tada ne vratimo, nemojte nas čekati. Jašite u pravcu istoka dok ne stignete do rke Velikog Medveda, a onda pođite nizvodno dva ili tri dana jahanja. Tako ćete stići do naselja na reci Veliki Medved.

— Hoćete da kažete da vas ostavimo? — zapitala je Sara.

— Tačno to sam imao na umu — potvrdio je Holidej odsečno. — I ponoviću to. Ako se ne vratimo do zalaska sunca, onda to znači da smo obojica u nevolji i to u takvoj nevolji u kakvu vas dve ne treba da gurate vaše noseve. Dakle, posle zalaska sunca treba da odjašete odavde — izvadio je iz svojih bisaga rezervni revolver i dao ga Džuel. — Nadam se da nećete morati ovo da upotrebite.

— Ako budem morala, upotrebiću ga — naglasila je Džuel držeći revolver u ruci.

Holidej je iz bisaga izvadio nekoliko rezervnih metaka i stavio joj ih u drugu ruku. — Ostanite dakle, ovde samo do zalaska sunca!

Rekavši to, stisnuo je čvršće vođice svog konja.

— Čekaj... — šapnula je Džuel.

— Da?

Ona je priterala konja do njegovog i nagnuvši se u sedlu, poljubila ga u usta. — Vрати se živ i zdrav, Džone Holideje! — rekla je Džuel mekim glasom.

Holidej i melez su se udaljili terajući svoje konje kroz potok i dalje, preko snegom pokrivenih ravniца koja ih je delila od tamne gустe šume. Zašli su među drveće i izbili na mestu gde se dolina u blagoj padini širila u bazen. Sneg je tamo bio nešto dublji i u jednom momentu konj Kejzi Sema je propao u meku belinu. No, ipak se dosta lako iskobeljao i njih dvojica približili su se ivici te dublje dolje gde je, zastavši, Holidej ugledao tanku spiralu sivkastog dima, koja se neprimetno dizala ka nebu. Oprezno koliko su mogli, dojahali su do ivice bazena. Ispod njih činilo se da dolinu pokriva gusta nepregledna šuma i da se taj stub dima dizao sa jednog udaljenog proplanaka negde u sredini šume.

Pred njima se nalazio uzan put sa tragovima konjskih kopita načinjenim u snegu. Trag, još dosta svež, poticao je od potkovanih konja i bio je prvi trag konjanika belaca na koji su naišli od kako su napustili Ostenhamovu trgovačku postaju. Možda je sve te tragove ostavio konj koga je jahao neki od Lentelovih ljudi. Razlog što se tu nalazio nije bio važan, ali sam trag naterao ih je da shvate kako su vr-

lo blizu Lentelovog skloništa. Vrlo vrlo blizu. Izvesno vreme sedeli su u sedlu prateći pogledom tragove kroz šumu borova. Onda je Holidej pritiskom kolena poterao svog konja u lagani hod.

Iz šume su izbili na snegom pokriven otvoren proplanak. Tu ih je zahvatio nalet hladnog vetra, čiji se zviždući šum jasno čuo u krošnjama visokih borova. Stigli su tako na drugu stranu proplanaka i tamo našli još jedan trag u snegu. I ovoga puta trag je bio svež, vrlo svež. Holidej je pošao dalje sledeći sjedinjeni trag između drveća i konačno je izbio na jednu malu čistinu, preko koje je tekao skoro zavejan potok. Jašući sada sasvim lagano, Dok Holidej je mogao da vidi stub dima koji se dizao iznad vrhova drveća na razdaljini manjoj od jednog kilometra. Konjanici su presekli proplanak i već su se primicala početku sledećeg šumarka kada je oštra komanda kao nož presekla ledenu tišinu.

— Stanite! Ruke uvis! — Glas je odjeknuo kao grmljavina marušavajući šumski mir. — Ruke uvis ili černo vas obojicu poslati u pakao!

Konjanici su zaustavili konje i lagano digli ruke.

Holidej je okrenuo glavu. Odmah iza njega, na rastojanju od nekoliko metara, na ivici čistine stajala su dva bradata čoveka sa puškama u rukama. Cevi njihovih pušaka bile uperene na konjanike, a prsti njihovih ruku ležali su spremno na okidačima. Ni jednog od njih Holidej nije ranije video. Jedan je bio visok, koščat, sa ridom bradom. Drugi, nešto kraći, imao je okruglasto punačko lice i sitne svinjske oči.

Holidej je pogledao Sema. Sudbina im je donela neočekivani obrt, ali uz dosta mudrosti i sreće možda

su mogli okrenuti događaje u svoju korist.

— Zdravo — rekao je pribrano — Vi ste sigurno sa Lentelom?

Ridobradi ga je pogledao skrivajući oči namrštenim obrvama. Prestao mu je igrati na okidaču i samo za dlaku veći pritisak poslao bi u Holidejeve grudi smrtonosni metak.

— Ko smo, to se vas ne tiče. Uostalom, mi ovde postavljamo pitanja, a vaše je da odgovorate — prišao je korak bliže i nastavio. — Šta vas dvojica ovde radite? Luk i ja vas posmatramo već više od pola časa.

— Šta ovde radimo? Do vruga, mislio sam kako to treba da bude jasno čak i nekom mnogo tupavijem čoveku nego što si ti — Holidej je pažljivo motrio izraz sgovornikovog lica i zapazio da je uvredljiva žaoka izazvala još dublju boru između njegovih namrštenih obrva. — Došli smo da se pridružimo Lentelu — izustio je Holidej ono što mu je prvo palo na pamet i zaigrao na rizičnu kartu. — A sada, hoćeš li prestati da se ponašaš kao neki prozucki revolveraš i hoćeš li spustiti pušku i odvesti nas u logor.

Ridobradi je uzdrhtao od napore da savlada plimu ljutnje. — Odvešću vas u logor, to je sigurno, a što se tiče puške, spustiću je tek kad mi Lentel to kaže. A sada napred! Pravo napred, lagano i mirno.

VII

Logor bandita gnezdio se na jednom proplanku sa tri strane okruženom gustim drvećem, a sa četvrti, severne, zatvorenom glatkom kamenom liticom. Jašući lagano sa dvojicom bandita iza sebe, Holidej

je izbrojao četiri kolibe od brvana, jednu od njih u samom podnožju kamene litice, dok su tri druge bile grupisane zajedno, u blizini od borovih grana napravljenog korala za konje. U sredini čistine, na ognjistu ograđenom pocrnelim kamenjem, gorela je velika vatra, a šćućuren na drvenom sanduku pored nje, grejući ruke, sedeo je jedan mršav čovek odeven u dugačak krzneni kaput. Bandit je ustao kada su se konjanici pojavili između drveća i Holidej je čuo kada je nešto doviknuo, a ubrzo potom ostali banditi izašli su iz svojih koliba.

Kada su se približili, četvorica su već čekali njihov dolazak. Zarasli u kosu i bradu, stajali su pored vatre. Pa ipak, Holidej je po slikama na poternicama prepoznao dvojicu: Lentela lično, koji je stajao ispred ostalih, krupan ali nesrazmerno građen, možda malo puniji nego na poternicama. Neuredna kosa bila mu je prošarana belim pramenovima, a brada mu je bila skoro sasvim seda. Lice Dusa Meninga izgledalo je još uvek kao dečaćko ali mu je kosa bila retka i teme skoro sasvim ćelavo. Preko čela imao je dugačak kriv ožiljak od posekotine. Njih dvojicu prepoznao je po poternicama koje je video u Redvudu. Treći je bio mršav sredovečan čovek obučen u krzneni kaput. Taj treći u levoj ruci držao je šestometak, a umesto desne ruke imao je metalnu šaku nalik na kandžu. Bio je tu i četvrti čovek sasvim pored Lentela, čovek čije lice Holidej još nije video.

Jašući uporedo sa Semom, Holidej je dojahao na čistinu i zaustavio Munju nekoliko koraka ispred Lentela.

— Ti si verovatno Lentel — rekao je Dok. — Tražim te već dosta dugo.

Lentel je malo nakrivio glavu i žmireći pogledao Holideja. Iskorištivši trenutak ćutanja, ridobradi je progovorio. — Luk i ja videli smo ih da jašu u ovom pravcu. Taj u jakni ispričao nam je neku glupu izmišljotinu, kako su bajagi došli da nam se pridruže.

Lentel je prodorno gledao u Holideja, kao da nastoji da prodre do njegovih najskrivenijih misli.

— Ko si ti? — zapitao je.

Holidej je opet zaigrao na rizičnu kartu. — Ja sam Dok Holidej i kao što rekoh, već dosta dugo te tražim.

Izraz Lentelovog lica nije se promenio ni za najmanji mig. Bandit je samo žmirnuo očima. Očni kapci su mu se sanjivo digli i spustili, ali to nije bilo sanjivo žmirkanje, već treptaj opasne zveri.

— Da bi nam se pridružio?

— Tačno.

— Čuo sam — rekao je Lentel. — U stvari, Holideje, ta vest stigla je do mojih ušiju. Čuo sam da neko šparta ovom pokrajinom zbog toga što želi da me nađe. Ali, nisam znao da si to ti. U stvari, čuo sam da me taj neko traži iz drugih razloga.

Holidej je čuo zapinjanje obarača iza leđa. Čovek sa čeličnom šakom osmehivao se nekim čudnim osmehom, a stojeći pored njega Dus Mening se takođe mašio revolvera. U tom trenutku na Holideja i Sema bilo je upereno toliko oružja da su za tren oka mogli biti izrešetani i poslati na onaj svet.

— A šta si čuo, zbog čega te tražim? — zapitao je Holidej na izgled ravnodušno.

Senka je preletela preko Lentelovog lica. — Iz onoga što sam čuo, reklo bi se kako hoćeš da me ubiješ, Holideje. Ali, ne znam zašto.

Ne sećam se da smo se ikad sukobili.

Holidej je sa olakšanjem odmahnuo, ali je to prikrio. Lentel se, dakle, nije sećao Dore i događaja od pre sedam godina. Sudbina je, znači, zaigrala njima u korist i Holidej je pohitao da to iskoristi.

— To samo pokazuje da ne treba verovati u sve što se čuje — rekao je Dok. Čuo je kad je Dus Mening zategao obarač revolvera. Sem se preznjavao u sedlu. — Koja ti je budala mogla reći takvu glupost?

Lentel je još jednom obuhvatio pogledom Holideja. — Niko mi nije rekao ništa određeno, ali ima u tim glasinama nečega što se uklapa, Holideje. Čuo sam dosta o tebi i znam da si neko vreme jahao sa onim gadom Vajatom Erpom.

— To je bilo davno, vrlo davno. O. K. Koral je daleka prošlost, Lentele. Od tada je mnogo vode protекlo Srebrnom rekom. Za to vreme doživio sam štošta, a kada čovek mnogo doživi, on počne drukčije da razmišlja. Zar ne misliš da je to tačno?

Lentel je zamišljeno klimnuo glavom, kao da se slaže. — A kako ste nas našli? — nastavio je da se raspituje ne odajući ničim šta se u njegovoj glavi zbiva.

— Čistom srećom — rekao je Holidej glasno, da svi čuju. — Pre kratkog vremena u Red Roku naleteo sam na nekog trapera koji mi je uzgred rekao da vas je video kad ste jahali u pravcu ove velike planine. I pre toga sam pomišljao da bi vaše skrovište moglo biti negde ovde, ali me je priča tog trapera učvrstila u verovanju. Tako smo Sem i ja odlučili da malo prošpartamo ovim brdima i konačno smo ugledali dim vaše logorske vatre. To je cela priča.

Lentel je neko vreme preturao u glavi odgovor koji je čuo, a iza maske njegovog lica ništa nije ukazivalo da li veruje u Holidejeve reči.

— Dobro, ali reci mi gde u tom poduhvatu ima mesta ovaj? — zapitao je Lentel za Kejzi Sema.

— On je moj ortak — odgovorio je Dok. — Mi već izvesno vreme jašemo zajedno.

— Znaš šta? — Lentel je zažmirio očima. — Ja ne mirišem meleze.

— Ja ne samo da ih ne mirišem nego ih mrzim — rekao je Dus Mening okrenuvši revolver prema Semu. — Mrzim ih zato što im ne verujem.

— Ostavimo se praznih razgovora — rekao je Holidej oštro. — Sem i ja prešli smo veliki put da vas nademo, Lentele. Primaš li nas u svoju grupu ili ne?

Lentel je stavio zavijenu cigaretu u usta i pripalio ne skidajući pri tom nikako pogled sa Doka Holideja.

— Moraš da znaš da ovo nije obična grupa, Holideje. Mi nismo sitna riba koja moli boga da joj u krilo padne neki bedan groš — kazao je Lentel prekidajući tišinu posle nekoliko sekundi. — Mi idemo samo na veliki plen.

— To je i razlog što smo ovde — prihvatio je Holidej. — Do sada, Sem je imao samo neke sitne poduhvate. Opljačkao je jednu trgovačku stanicu dole na jugu i jedna poštanska kola istočno od doline Medveđa reka. Sitan ulov. Što se tiče mene, ja sam se uglavnom držao karata, ali i to mi je dosadilo. Čovek mora stalno da bude na oprezu jer su ljudi sada sve više sumnjičavi. Moraju se stalno izmišljati novi trikovi kako bi čovek preživeo. To je postalo nepodnošljivo. Očigledno da starim — dodao je Dok

i tobož kiselo se osmehnuo. — U stvari, uvek sam želeo da jednom uhvatim nešto krupno i shvatio sam da je to moguće samo u ozbiljnoj, dobro pripremljenoj grupi. Do tog zaključka došao je i Sem — uspeo je da se usiljeno osmehne Lentelu. — A koja bi grupa za to mogla biti bolja od tvoje, Lentele?

— Mi idemo na zaista krupne poduhvate — ponovio je Džejk Lentel lagano otežući — kao što je, na primer, zarada koju izvlačimo od crvenokožaca. Radimo sa Pajutima.

— Prodaja oružja? — Holidej je odglumio nezainteresovanost.

— Da — priznao je Lentel gledajući oprezno Holideja u lice. No, visoki pustolov nije ni trepnuo. — Prodajemo puške Crnom Jastrebu.

— Izgleda mi da smo konačno naišli na prave ljude, Seme — rekao je Holidej sa dozom suzdržanog zadovoljstva, da preteranim zadovoljstvom ne bi izazvao sumnju.

— Izgleda da je tako — složio se meleze.

— Hej, to ne znači da ste već primljeni — upozorio je jedan od ljudi koji su ih uhvatili, stojeći sa zapetom puškom iza njih. — Lentel još nije rekao poslednju reč.

— Ali će reći — odvratio je Dok pun samopouzdanja.

— Ti si nešto previše siguran u sebe, kako mi izgleda — zamumlao je iza leđa čuvar.

— A zašto ne bih bio? — Dok Holidej se ležerno spustio iz sedla, ne obazirući se ni najmanje na krug uperenih cevi. — Ja imam šta da ponudim vašoj družini. Možda ste svi čuli, a Lentel sigurno jeste čuo dosta stvari o meni, pa je morao čuti i nešto što odgovara istini, na primer činjenicu da nisam baš loš sa revolverom.

— To sam čuo — priznao je Lentel.

— Voleo bih da dokažem i pokažem kako to nije lagarija, kao što su lagarije ostale gluposti koje si čuo — rekao je Holidej u želji da pređe na praktična pitanja i time zavara opreznost bandita.

— Verujem da nisi loš, to ne treba da dokazuješ — složio se Lentel. Pogledao je zatim meleza. — Ali, šta on ima da nam ponudi?

— On ide uz mene — izjavio je Dok.

Lentel je povukao dubok dim iz cigarete. — Šta ti kažeš, Ebene? Tvoju reč do sada nisam čuo.

Četvrti čovek, čije lice u prvom momentu nije video, gledao je već duže vremena ćutke dva zarobljenika, usredsređujući uglavnom svoju pažnju na Holideja. Holidej ga nije poznavao, ali je streneo da taj mladi čovek, ne stariji od dvadeset pet godina, možda poznaie nega. Nosio je revolver nisko prinasan na desnom bedru, što je značilo da je revolveraš po profesiji, mada ne mnogo poznat, i ta činjenica mogla je biti minus u odnosu na novajlije, pogotovo one koji su mu mogli biti konkurencija. Ali, u mladičevim mirnim očima Holidej ipak nije otkrio opasnost.

— Rekao bih da to što je kazao Holidej stoji — izustio je Eben posle nekoliko sekundi razmišljanja — Mislim da je u redu.

— Spajdere? — obratio se Lentel ričobradom banditu.

— Ako njih dvojicu uključimo to će onda obavezno značiti manji dobitak za svakog od nas — promumlao je Spajder.

— Ja im ne verujem — rekao je Dus Mening kratko. — Sto mu gro-mova, jednostavno su došli ovamo

i hoće da dele sa nama na jednake delove.

— Jedan od njih je Dok Holidej — predočio je Eben.

— I to je jedini razlog što već nisu mrtvi — rekao je Lentel. Otresao je pepeo sa vrha cigarete. — Uključen si, Holideje. Uključen si u podelu plena.

— A šta je sa melezom — promrmaljao je Dus. — Ja sam već rekao da ne volim meleze.

Lentelove usne izvile su se u hladan, zloban osmeh i on je odmerio Kejzi Sema, koji je sedeo u sedlu.

— Pre nego što i tebe uključim, moraš da se dokažeš.

— Kako? — zapitao je Sem

— Kako si se ti dokazivao kada si došao u našu grupu? — zapitao je Lentel Meninga.

Dus Mening se osmehnulo. — Ostao sam živ, ali sam morao da se borim sa jednim od ljudi iz grupe

— Čuo si pravila — rekao je Lentel Semu. — Sjaši.

Melez je sjahao — stao u sredinu kruga. — Ko je taj čovek?

— Sve u svoje vreme — rekao je Lentel lagano. — Duse uzmi mu revolver i nož.

Mening je uzeo Semu revolver i nož, a zatim se vratio nazad na svoje mesto. Banditi su vratili revolvere u futrole i odmaknuvši se napravili veći krug. Eben je stao pored Holideja.

— Džone — dozvao je Lentel glasno. Čovek koji je umesto desne ruke imao metalnu kandžu, stupio je u krug i levom rukom počep da otkončava opasač. — Upoznaj se sa Džonom Vinčesterom. On je kod nas poznat pod imenom Kandža zbog ovih njegovih metalnih prstiju. Imao je neki nesrećan slučaj. Neko mu je teškim čekićem smr-

skao šaku. Lekar mu je amputirao šaku i umesto nje stavio mu ovu čeličnu kandžu.

Vinčester je digao desnu ruku. Čelična šaka je imala četiri prsta zavijena unutra i opasno je svetlucala pri plamenu vatre.

— Znaš ko mu je smrskao prste?
— zacerekao se Lentel. — Jedan melez.

Kandžin opasač kliznuo je na sneg i on je počeo da obilazi oko Kejzi Sema. Na Kandžinom licu ogledala se mržnja, paklena mržnja rezervisana samo za meleze od kako je izgubio ruku. Banditi su počeli glasno da ga bodre. Verovatno da nisu često imali ovakvu zabavu i željno su čekali da padne krv.

Kandža je odjednom nasrnuo na Sema. Melez je skočio u stranu i isturio nogu. Vinčester se sapleo i tresnuo na tlo. Sem ga je dograbio za okovratnik i digao ga, a bandit se okrenuo i zamahnuo čeličnom šakom promašivši melezovo lice samo za neki santimetar. Sem je odskočio od njega i zauzeo odbrambeni položaj, kao panter spreman za skok. Sipajući pogrde, Vinčester je jurnuo ka njemu zamahujući čeličnom šakom. Sem je uspeo da ga dograbi za podlakticu iznad šake i digne mu ruku. Njihova tela su se sudarila, a onda je melez potegao ruku naniže, savio Vinčestera, a u isti mah isturio koleno i udario bandita u vrh brade. Začuo se udar kosti u kost i Kandža Vinčester posrnuo je unazad i grunuo u Dusa Meninga. Ovaj ga je odgurnuo od sebe i Kandža je jurnuo nazad na meleza, koji je opet skočio u stranu. Kandža se okrenuo i okliznuo Semovo koleno pogodio ga je u pleksus, bandit se previo u pojasu, a melez ga je svom snagom dva puta udario pesnicama u potiljak.

Klicanje se utišalo jer su banditi

shvatili da je Sem veštiji borac od trapavog Kandže i tišina je pala na logor.

Kandža je ustao i njišući se opipao rukom villicu. Bio je to kratak momenat Semove neopreznosti i Kandža je skočio na njega. Sem je pokušao da ga ponovo uhvati za podlakticu, ali ga je bandit levom rukom pogodio u lice. Uzdrman time, Sem je ustuknuo, ali je Vinčester kao zver skočio za njim i njegova metalna šaka dočepala je meleza za lice ispod oka.

Kejzi Sem je kriknuo. Bandit je surovo povukao šaku naniže i zario vrhove prstiju u meso žrtve. Krv je potekla. Holidej je mahinalno spustio ruku na dršku revolvera.

— Ne! — upozorio ga je Eben.
— To je njegova borba.

No, Sem je desnom rukom dograbio kandžu i lagano ali sigurno digao je sa svog lica. Uz očajnički napor, Sem je uspeo da se oslobodi. Vinčester je ponovo nasrnuo na njega zamahnuvši kandžom, ali se Sem sagnuo i obe pesnice zario nisko u Vinčesterov stomak. Kandža je zastao i previo se u pojasu. Sem je zamahnuo i oštricom šake udario ga svom snagom po vratu.

Krvavog lica, melez je zgrabio Vinčestera za kosu i povukao ga ka vatri. Gurnuvši ga pored vatre, kleknuo je i gurnuo mu lice ka plamenu. Kandža je histerično kriknuo.

— Stani! — viknuo je Lentel i koraknuo napred. — Mislim da si se dokazao, melezu.

— Ja se zovem Sem — naglasio je melez gurnuvši Vinčesterovo lice u sneg.

— Mislim da bi vas dvojica mogli nešto da popijete — rekao je Lentel Holideju i njegovom saputniku. — Popićemo piće u mojoj kolibi. Pođi i ti, Ebene.

— A šta ćemo sa Semovim licem? — zapitao je Dok.

— Duse, pošalji Lauru. Reci joj da ponese tople vode i zavoj. A ti se postaraj za Kandžu.

Holidej i melez pošli su za banditskim vodom do njegove kolibe. Lentel je širom otvorio vrata, prišao malom ormariću od kedrovine i uzeo iz njega jednu bocu. Holidej je stajao i razgledao unutrašnjost kolibe. U poređenju sa kolibama naseljenika ova je bila luksuzno nameštena. Drveni pod je bio pokriven tepihom, a pored zida nalazio se dupli krevet sa čistom, ispeglanom posteljinom. Lentel im je pokazao rukom stolice koje su se nalazile oko malog stola.

— Raskomotite se — rekao je prilazeći stolu sa flašom i čašama. — Vidite ovaj krevet? To je iz jednog karavana. Poklon mog prijatelja Crnog Jastreba. I Laura je iz istog karavana.

— Je li i ona poklon? — zapitao je Dok.

— Ne, ona je deo cene za puške — rekao je Lentel sipajući piće. — Ona pripada celoj družini.

— Uzimamo je naizmenično da nam greje postelju — zacerekao se Eben.

— U početku nije to htela — prisetio se Lentel pružajući čaše novim kompanjonima. — Borila se kao divlja mačka. Ali, ubrzo se urazumila. Shvatila je da će ovde ostati zauvek i da je bolje da se sa tim pomiri. Ispala je dosta pametna cura.

— Ne kao ona mlađa — dodao je Eben.

— Sara? — promrmljao je Lentel. — I ona bi bila kao Laura da je ostala. Ali, takva kao ona vredi novca — obratio se Holideju. — Prodali smo je u javnu kuću. Ja

sam je prvi imao i nije bilo baš neko uživanje. Samo je plakala i plakala.

Holidej je gutljajem viskija sprao gorčinu iz grla. Tamnim očima gledao je Lentela preko čaše. Osećao je da bes ključa u njemu i prsti su sami pošli ka dršci revolvera. Ali, ovo nije bilo ni mesto ni vreme za obračun. Morao je da čeka, da čeka pogodnu priliku. Pogledao je Sema i po njegovim očima procenio da i ovaj misli isto.

Vrata kolibe su se otvorila i unutra je ušla jedna tamnokosa žena noseći zdelu sa vodom i smotuljak čistog platna. Bila je visoka, ponosnog držanja, oko trideset godina stara, i lice su joj krasila dva sjajna, prkosna oka, kojima je pogledala Holideja pre nego što je pažnju posvetila melezovom krvavom licu.

— To je Laura — predstavio ju je Lentel.

— Ja ću ti očistiti lice — rekla je Laura Semu zastavši pored njege.

— Laura, ovo su naši novi ljudi — kazao je Lentel. — Dok Holidej i Keži Sem. Sem je taj koga ćeš previti.

— Vi ste, znači, novoprimitljeni — ponovila je Laura. Holideju nije promakao podrugljiv prizvuk njenog glasa. — Dobrodošli.

— Hvala vam — odvratio je Holidej.

— Ja pripadam družini — nastavila je žena kratko i počela da pere Semovo lice. — Pretpostavljam da vam je Džejk to rekao.

— Rekao je nešto o tome — priznao je Dok i otpio gutljaj.

— Znaš šta. Seme? Vraški dobro si se borio. Ti si prvi melez koji ima hrabrosti — Lentel se osmeh-

nuo. — To zaslužuje nagradu. Laura će noćas biti tvoja.

— Uh... — zaustio je Sem, ali je začutao kada je video Holidejev mig. Morao se ponašati kao hulja. — To je sjajno.

Laura je bez reči nastavila da mu čisti ranu na licu.

— Hoćeš li da vidiš u čemu ćeš noćas uživati, Seme? — zapitao je Lentel.

Sem je opet uhvatio mig Holidejevih očiju. — Naravno — uzviknuo je melez oduševljeno.

— Pokaži mu, Laura — naredio je Lentel.

Kao robinja, žena je poslušno odstupila korak nazad i lagano, kao da ih izaziva, otkopčala bluzu i otkrila pune, zaobljene grudi. Eben i Lentel gledali su je sjajnim očima, ali oči Doka Holideja nisu počivale na njenim grudima. On ju je gledao u oči, u kojima se ogledala gorčina i mržnja. Možda su uspeli da pokore njeno telo, ali ne i njenu dušu. Holidej je to zapamtio.

Žena je zakopčala bluzu i vratila se previjanju Semovog lica, a Lentel je po drugi put nasuo piće u čaše. Holidej je sasuo punu čašu u grlo.

— Ebene, mogao bi pokazati Holideju kolibu u kojoj će spavati i gde da ostavi konja — predložio je Lentel. Osmehnuo se i pogledao Holideja. — Još nešto — dodao je.

— Šta? — zapitao je Dok.

— Mi u družini nemamo mnogo pravila, ali ima jedno važno pravilo, koje treba da znaš.

— Slušam.

Lentel ga je netremice gledao preko čaše. — Nikad me nemoj prevariti, Holideje. Svako ko pokuša da me prevari, mrtav je čovek.

— Imaću to na umu — prihvatio je Dok ozbiljno.

Holidej i Eben su izašli i prišavši vatri, pružili ruke hvatajući prijatnu toplotu koju im je vatra pružala. Ali, Holidej je u srcu osećao hladnoću Severnog pola. Sada, kada su ostali sami, između njih je zavladao uzdržano ćutanje. Tu pored njihovih nogu na belini snega crvenela se mrlja Semove krvi i to je ponovo opomenulo Doka sa kakvim svirepim zverima ima posla. Eben nije bio ništa bolji od Lentela i drugih, bio je gad i zločinac, i Holidej je u jednom momentu zamrzeo čak i tlo na kome ta zmija stoji. No, Eben je pokušao da zapodene razgovor.

— Videćeš da ti ovde neće biti loše. Novca ima, a to je najvažnije. Mislim da ćeš se uklopiti.

— U kojoj kolibi se nalaze puške? — zapitao je Dok odjednom.

— Zašto te to interesuje? — zapitao je Eben i pogledao Doka sa senkom podozrenja.

— Ni zbog čega posebno. Samo sam radoznao.

— Puške su u onoj srednjoj kolibi, odmah do one u kojoj ćeš spavati — Eben je zavio cigaretu. — Kolibu ćeš deliti sa mnom, Kandžom i Spajderom. Tvoj ortak će biti sa Lukom Indigom i Dusom.

— A žena?

— Ona svake noći menja postelju i kolibu — objasnio je Eben i pripalivši cigaretu, razvukao lice u osmeh. — Tvoj ortak će uživati. Laura zna dobro da zagreje čoveka. Svi to znamo.

— Jedva čekam da na mene dođe red — slagao je Holidej.

— Pokazaću ti tvoju kolibu — rekao je Eben i pošao napred putanjom napravljenom u snegu, da bi otvorio vrata jedne kolibe. Nasuprot Lentelovoj, u ovoj kolibi vladao je nered i osećao se zadah usta-

jalosti. — Ti ćeš spavati u onoj praznoj postelji.

— Neko je već koristio taj ležaj? — zapitao je Holidej uzgred, stojeći pored ležaja.

— Da — potvrdio je Eben mekim glasom.

— Taj više nije ovde?

— On je u paklu — rekao je Eben nategnutim glasom. — Kada ti je Lentel rekao da je čovek koji ga prevari mrtav, on je to stvarno mislio. Kid Durang ga je prevario. Desilo se to pre tri godine i Lentel ga je napunio olovom.

— Meni nisu potrebna nikakva upozorenja — rekao je Holidej stojeći pored prozora, odakle je imao pogled na logor. Njegov pogled se zaustavio na srednjoj kolibi. Pomislio je na Crnog Jastreba i na nitkova koji ovoj bandi doprema oružje. Znao je šta mu valja činiti, a to će morati da izvede iste noći. Okrenuvši se, video je Ebena, koji ga je pažljivo posmatrao. — Dobro, ja ću se sad pobrinuti za svog konja — rekao mu je Dok i pošao ka izlazu.

Vrata su se zatim zatvorila i Eben je ostao sam.

VIII

Laura je zagrejala supu od zeca i banditi su u redu prilazili vatri da im ona svakome u tanjir saspe veliku kutlaču toplog jela. Sneg se blistao na podnevnom suncu, ali je hladan vetar zavijao u krošnjama drveća i brisao logorom. Veći deo vremena Holidej je bio sa Ebenom, što je bilo normalno s obzirom da su spavali u istoj kolibi. Pogledavši preko vatre, Holidej je ugledao Kejzi Sema, koji se šalio sa čovekom čije je lice nameravao da ispeče. Izgleda da Vinčester Kandža

nije bio zlopamtilo, ili ako je bio, to nije pokazivao. Lentel je pružio flašu viskija, koja je obišla krug i bila ispražnjena pre nego što ih je Laura poslužila jakom kafom.

Tek jedan čas posle ručka, negde već blizu polovine popodneva, Holideju se ukazala prilika da nasamo razgovara sa Semom. Dus Mening je započeo partiju pokera i novajlije su odbile poziv da se priključe igri.

— Mislim da si uspeo da ih prevariš — rekao je Sem samouvereno.

— Možda — bio je skeptičan Dok.

— Sigurno jesi — tvrdio je melez i čučnuo pored vatre. — Progutali su tvoju priču — prodžarao je vatru dugačkim štapom. — Tu smo, dakle. Šta sada?

— Sačekaćemo da padne mrak.

— Pa da onda proverimo gde su puške?

— To, i da malo osmotrimo po logoru — rekao je Dok.

— I šta onda?

— Videćemo već kako će se karte namestiti — podsetio ga je Holidej.

— A šta je sa ženom?

Holidej je bacio pogled ka Lentelovoj kolibi. Voda bandita stajao je pored prozora i pažljivo ih posmatrao. Spustio je glas još za jednu nijansu. — Uzgred, budi oprezan ovog momenta jer smo pod prisмотрom.

— Lentel?

— Da — potvrdio je Holidej tiho. — Čini mi se kako bi bilo bolje da smo se pridružili Meningovoj partiji. Hajdemo tamo.

Ustali su i prišli mestu gde su ispred srednje kolibe banditi igrali poker. Dok Holidej je seo pored Vinčestera, a melez je čučnuo pored Indiga.

— Jeste li se predomislili? — zapitao je Mening.

— Podeli i nama — rekao je Dok. — Nemamo šta bolje da radimo.

Neko je doneo viski i popodne je počelo da odmiče. Kod vatre, Laura je pripremala večeru i ubrzo je sunce zašlo za horizont i mrak se počeo spuštati niz brda. Kandža je već bio skoro pijan, a ostali dosta pripiti. Na Laurin poziv igra je prekinuta i banditi su se uputili ka vatri. Lentel je izašao da im se pridruži noseći dve flaše viskija ispod ruku. Laura je isekla komade pečenog mesa i svakome dala komad u tanjir.

— Dobro je imati ženu u logoru — primetio je Spajder Džons grizući zečji butić. — Čovek dobije pristojnu hranu.

— Dobije i još ponešto — zace rekao se Dus Mening i rukom pogladio Lauru po butini.

Ona je to primila bez protivljenja. Kao da nije osetila njegovu ruku. Banditi su se nasmejali, a dvojica novopridošlih pridružili su se njihovom veselju. Holidej je pijuckao kafu razmišljajući o tome da su Džuel i Sara već na putu iz doline. Nije želeo da ih tako pošalje u divljinu, ali i to je bilo bezbednije nego ostati u blizini banditskog logora.

Bio je već potpun mrak i mesec je izašao iza brda. Boce viskija su ubrzo bile ispražnjene i Lentel je poslao Indiga da donese još. Do tada je alkohol već delovao na Kandžu Vinčestera, koji je ležao i hrkao. Holidej je zapazio da su i ostali dosta pripiti.

Dodao je flašu Semu i promrm-ljao. — Vreme je.

Holidej je uzeo drugu bocu i počeo da pije. On je mogao da pod-

nosi piće, ali je sada hteo da ostavi drukčiji utisak. Pijano se smejao na sirove šale, hvatao Lauru rukama i glasno pevao, a konačno je pokušao da ustane i pao. Sledeći put mu je uspelo da ustane njišući se pored vatre. Nekoliko minuta kasnije, pošto je još potegao iz flaše, pošao je posrećući ka svojoj kolibi. Zaneo se u stranu, pao u sneg, što je izazvalo glasan smeh ostalih, digao se psujući, zamalo pao i drugi put, a onda posrnuo napred i prihvatio se za kvaku na vratima svoje kolibe.

— Isti je kao Kandža — rekao je Lentel glasno. — Ne podnosi piće.

Holidej je širom otvorio vrata i stropoštao se unutra praćen smehom ljudi oko vatre.

Ostavivši vrata otvorena, Holidej se priljubio uz zid i stao da čeka. Smeh je ubrzo zamro i prišavši do vrata, Dok je zapazio da su banditi posvetili pažnju Lauri. Spajder ju je dograbio i uzevši je u krilo, pritisnuo joj poljubac na usta.

Holidej je sačekao još nekoliko minuta pre nego što je kliznuo kroz otvorena vrata. Držeći se senke, pošao je ka uglu kolibe. Zamakao je za ugao i pažljivo pogledao u pravcu srednje kolibe. Budući nešto povučena od vatre, koliba je počivala u mraku. Holidej je pogledao ka vatri. Sem je nešto govorio Lentelu i zaključivši da nema vremena za čekanje, Holidej je žurnim korakom pošao ka kolibi.

Izvesno vreme stajao je naslonjen uz zid, a onda je lagano pošao ka vratima. Došavši do njih, napipao je metalni zasun, digao ga i lagano odgurnuo vrata. Vrata su škripnula i otvorila se tek toliko da se uvuče unutra. Zakoračio je u kolibu i nozdrve mu je zapahnuo oštar

miris baruta. Pri slaboj svetlosti mesečine koja se probijala kroz mali bočni prozor, Dok Holidej je razabrao šta se u kolibi nalazi. Stajao je pored sanduka sa puškama. Reč „Flintlok“ bila je odštampana na poklopcu svakog sanduka, a iza sanduka nalazile su se kutije sa dinamitom i kutije sa municijom.

Koliba je bila pravi arsenal.

U tom trenutku začuo je korake na snegu i ruka mu se spustila do revolvera, ali mu je laknulo kada je pored prozora promakla mršava Semova silueta. Vrata su se otvorila i melez je žurno ušao unutra i zinuo videvši stovarište oružja i municije.

— Kako si se izvukao? — šapnuo je Dok.

— Lentel me je poslao da iz njegove kolibe donesem viski — rekao je melez i tiho zviznuo. — Ali, vredelo je doći i videti ovo! Do vruga, ovde ima dovoljno oružja za ustanak!

— Zato i ne smemo dopustiti Crnom Jastrebu da ga se dočepa — kazao je Dok.

— A kako misliš da ga sprečimo?

— Crni Jastreb će uskoro doći ovamo, a isto tako i nitkov koji Lentela snabdeva oružjem — rekao je Dok. — Možda će se svi okupiti oko ove kolibe. Šta bi bilo ako bih kresnuo šibicu...

— Sve bi odletelo u pakao... — Indijanci, banditi, sve — pogledao je Holideja zabrinuto. — Možda čak i mi!

— Ne ako budemo dovoljno daleko.

— A kako ćeš onda baciti šibicu tako daleko?

— Prosuću tanak trag baruta po snegu — rekao je Dok. — Barut

je siv i niko ga u mraku neće primetiti. Kad dođe trenutak, zapaliću naš kraj barutnog traga i...

Sem se osmehnuo. — Moramo da požurimo. Lentel je rekao da svakog trenutka očekuje dolazak Crnog Jastreba.

— Uzmi viski iz Lentelove kolibe i vrati se do vatre — predložio je Dok Holidej svom saradniku. — Ja ću napraviti barutnu stazu i kada Indijanci dođu, ti se izvuci i dođi iza koralu. Tamo ćemo zapaliti barut i dići u vazduh ceo logor zajedno sa banditima i Indijancima.

Sem je klimnuo glavom, otvorio vrata i izašao.

Holidej je preskočio preko sanduka sa puškama i našao burad sa barutom poredana uza zid. Jedno burence bilo je otvoreno. Holidej je digao bure, prosuo nešto baruta pored svežnjeva štapova dinamita. Zatim je počeo da pravi stazu krećući se prema vratima. Otvorivši vrata, izašao je napolje i dalje ostavljajući barutni trag, a onda je, idući unazad, nastavio da sipa tanak trag baruta po snegu prema koralu.

Krajičkom oka ugledao je Kejzi Sema, koji je nosio boce viskija ka vatri i začuo pijanu viku bandita koji su pozdravili njegov povratak. Holidej je nastavio da sipa tanak mlaz baruta pored koralu i sve dalje kroz mrak do senke jednog velikog bora na ivici čistine.

U tom trenutku začuo je škripu snega pod nogama. Držeći burence ispod leve ruke, spustio je desnu ruku na dršku revolvera i zastao.

— Gde si, Holideje, do đavola?

Bio je to glas Dusa Meninga i Dok je ugledao kako Mening izlazi iz kolibe u kojoj je pretpostavljao da Holidej pijan spava.

— Holideje! — doviknuo je Mening ponovo.

Bandit je morao da bude ućutkan ili će se i ostali uzbuniti. Holidej je spustio burence na sneg i izvukao revolver.

— Jesi li to ti, Duse? — dozvao je Dok.

Meningova senka pala je na sneg na ivici kruga svetlosti ispred ograđenog prostora za konje.

— Da, ja sam. Gde si ti, do đavola? — zapitao je Mening razdraženo. — Lentel me je poslao da te dovedem. Želi da se upoznaš sa Indijancima, koji će svakog trenutka doći.

— Povraćao sam — rekao je Holidej očekujući da bandit pride bliže. — Morao sam da izađem napo-
lje.

— Povraćao si! — Mening se prezirivo nasmejao. — Ti si slabić, Holideje!

Glasno se smejući, Dus Mening je pošao kroz sneg ka mestu odakle je dopirao Dokov glas. No, odjednom je zastao jer je ugledao revolver u Holidejevoj ruci.

— Šta... kakva je to sad glupa šala? — zapitao je Mening hrapavim glasom, siv u licu. Onda je omirisao vazduh. — Sto mu muka! Barut!

Holidej je zapeo obarač revolvera. — Tiše, Duse.

Onda je Dus Mening ugledao burence sa barutom i dugačku sivu traku koja se preko snega pružala do arsenala.

— Holideje, ti si došao da nas izdaš! — optužio ga je promuklim glasom. — Ti si prijavio izdajnički pacov!

— A ti protiv toga nećeš moći ništa — odvratio je Dok. — U stvari, ti ćeš sada da zaspis i da odspavaš dugačak san.

— Vraga! Lentel mora da sazna za ovo...

— Samo jedna reč i ti si mrtav — upozorio ga je Dok. — Okreni se, Duse.

— Svinjo! — procedio je Mening tiho.

— Možda ti je današnji dan srećan, Duse. Prespavaćeš malo ume-
sto da odletiš u vazduh kao ostali. Okreni se!

Mening je podrhtavao. — Nećeš se usuditi da pucaš! Ne, nećeš! To bi ti pokvarilo plan.

— Samo pokušaj, pa ćeš videti — rekao je Holidej tiho.

Mening se zagledao u njegove ledene sivoplave oči, oči koje su u sebe nosile obećanje smrti. U tom trenutku shvatio je da nema nikakve šanse.

Znojeći se čak i pri ledenom vetru, Dus Mening se lagano okrenuo i Holidej je revolverom kao čekićem udario bandita, koji se srušio na sneg. Holidej ga je uhvatio za noge i odvuкао ga u mrak.

No, tog momenta osetio je da ga neko posmatra!

Mnogo godina života na Divljem zapadu naučilo ga je da oseti pogled skrivenih očiju i sada je osećao taj pogled na sebi. Onda je začuo korake na snegu, mekše, opreznije. Digavši pogled, ugledao je vitku, usamljenu Laurinu siluetu. Ona je zastala i gledala ga, i tog momenta Holidej je znao da je sve videla.

— Ne brinite — šapnula je. — Neću vas izdati.

— Znam da nećete — rekao je Dok. Ona mu je prišla i zastala tako blizu da ga je skoro dodirnula telom.

— Ja... znala sam da ste vi i Sem drukčiji — priznala je. — Ovi majmuni to nisu mogli da primete, ali

ja jesam. Vidite, ja sam žena, a žene znaju dosta o muškarcima — pogledala ga je ozbiljnim očima. — Mister Holideje, kako mogu da pomognem?

— Možete pomoći ako pomogne te sebi, Laura — posavetovao ju je Dok. — Kada se Sem udalji od grupe, nemojte ni vi ostati. Uklonite se negde dalje, što dalje od kolibe u kojoj se nalaze puške.

— Hvala vam.

— A sad se vratite ostalima — zapovedio joj je Dok.

— Dobro, ali pre toga moram nešto da uradim.

— A šta to?

— Vi samo nastavite da sipate barut, mister Holideje — rekla je dišući duboko. — Ovo je privatna stvar.

Prošla je pored Doka do Meninogovog tela. Holidej ju je video kada je iz kanije na njegovom pojasu izvukla dugačak nož. Trenutak kasnije nož je blesnuo na mesečini i ona ga je nekoliko puta zarila u telo onesvećenog čoveka. Pri prvom udaru bandit se trgao i izvio, a krv je poprskala sneg oko njega rumenom bojom, a onda se umirio.

Laura je mirno obrisala oštricu o sneg i vratila nož u kaniju.

— Zaslužio je to — kazala je ustajući. — Bio je gadan prijavi paco! Svi su oni gadovi i nasilničke hulje! — oči su joj plamtele od nezrecive mržnje.

— Znam, Laura, shvatam — smirivao ju je Holidej, donekle ipak uzrujan surovošću prizora. Zatim je u njegovom glasu preovladala žurba. — Vratite se nazad vatri. Čujem konjanike.

Žena se nečujno udaljila.

Dok Holidej je žurno prosuo još baruta po snegu, idući natraške iza ograđenog prostora gde je ležalo Meningovo telo. Pošto je završio sa formiranjem dugačkog sivog barutnog fitilja, četiri konjanika su se pojavila iz tame i uputila se prema logorskoj vatri. Banditi su ustali, a Laura je prišla Lentelu. Holidej je video kada je Sem ustao i udaljio se od vatre u mrak. Niko ga nije zapazio. Banditi su bili suviše zauzeti pripremanjem dočeka četvorici Indijanaca.

Iz daljine, Holidej je video kada je prvi konjanik digao pušku u znak pozdrava i prepoznao gnevno lice Crnog Jastreba. Iza njega jahalala su tri ratnika. Holidej je prepoznao još jednog, plemenskog vra-

HOGAR

U prodaji prvi broj strip albuma u boji

• HOGAROV ZABAVNIK •

Potražite na kiosku kod vašeg prodavca

ča zvanog Plaha Kiša. Druga dvojica bili su mladi ljudi, orlovskog držanja.

Indijanci su sjahali i Lentel je pozvao svoje ljude. Holidej je čuo da vođa bandita doziva Dusa Meninga, ali pošto se niko nije odazvao, Lentel je slegnuo ramenima i nastavio da se pozdravlja sa Pajuti-ma. Holidej je čuo delove razgovora, koje je vetar doneo do njega i video je kada je Eben jednom mladom ratniku ponudio bocu viskija.

Zatim je počelo cenjkanje.

Holidej nije mogao jasno da čuje šta su Pajuti davali u zamenu za puške, ali očigledno da to nije bilo dovoljno jer je Lentel odlučno odmahivao glavom. No, ubrzo je sporazum o ceni postignut i Holidej je video kada je Crni Jastreb ustao, a Lentel mu pokazao ka srednjoj kolibi. Banditi i Indijanci krenuli su ka njoj.

Kejzi Sem se došunjao pored ograđenog prostora i pridružio se Doku.

— Mislim da će sada nastati plaćanje dugova — rekao je Dok i uzevši palidrvce, zadržao ga između palca i kažiprsta. Onda je ugledao Lauru, koja se neprimetno udaljila idući ka bezbednom mestu.

Džek Lentel je stigao do vrata. Vođa bandita se osmehivao indijanskom poglavici i uklonivši se u stranu, propustio poglavicu da uđe prvi. Sada su i ostali bili okupljeni kod vrata.

Holidej je već hteo da kresne palidrvce i zapali fitilj kad...

— Ja bih bio pažljiviji sa tim palidrvcem. Holideje! — začuo se nečiji grub glas iza njega. — Ako ne baciš palidrvce, prosviraću ti kuršum kroz leđa!

— Ti si, dakle, taj koji krijumčari

oružje, Lekole — konstatovao je Dok prepoznavši Francuzov glas.

— Isplati se, Holideje — rekao je Lekol. — A sad baci palidrvce.

Holidej je poslušao i okrenuvši se, našao se pred razapljenim cevima Lekolove dvocevke.

— Čini mi se da bi Lentel voleo da zna šta se događa — primetio je Lekol podrugljivo. Poterao je konja napred nekoliko metara i povisio glas. — Hej, Lentele! Pogledaj šta sam našao. Dva gada koja su se spremala da vas sve oduvaju u večita lovišta.

— To je Francuz — čuo se glas Spajdera Džonsa.

— Hej, pa on drži na nišanu Holideja i Sema — povikao je Eben. Šta se to, do vraga, događa?

— Čuli ste me — ponovio je Lekol vičući im preko proplanka. — Spremali su se da vas dignu u vazduh. Slučajno sam našao na njih baš kad su hteli da pripale barut.

— Kakav barut? — zapitao je Eben začuđeno.

— Do đavola, tako je! — kriknuo je Spajder Džons. — Francuz je u pravu! Pogledajte ono na snegu... to je barutni trag. Do đavola, osećam mu miris.

Banditi su se instinktivno počeli udaljavati od sive linije iako su Holidej i Sem bili na nišanu puške. Odjednom sasvim trezan, Kandža je skočio sa mesta gde se nalazio samo nekoliko santimetara daleko od te linije.

— Otrovnje zmijske! — ciknuo je Lentel besno prateći očima sivu nit.

— Dovedi ih ovamo, Lekole. Pokazaću im ja...

Sem je odjednom ramenom gurnuo Lekolovog konja u vrat. Životinja je ustuknula i propela se na zadnje noge poremetivši i Lekolovu

ravnotežu. Obe cevi su bljunule vatru i snop tanadi zviznuo je visoko iznad Holidejeve glave otkidajući borove iglice sa grana... Sem je potegao revolver i kada je Holidej kresnuo šibicu i bacio je u nit barutnog praha, melez je pogodio Lekola u grudni koš. Udar taneta oborio je Francuza iz sedla, a divlji plamićak potrčao je sivkastom barutnom trakom brzinom zmiје. Urlajući i vičući od straha, banditi i Indijanci su kao omadijani gledali plamićak koji je jurio preko snega. Neki su pokušali da pobegnu, a drugi su se bacili u sneg. Vrač je stajao i pevao.

Plamićak je munjevito jurio preko čistine i začas je stigao do vrata kolibe. U jednom trenutku u logoru je zavladala mrtva tišina.

Zatim je grmnuo tresak sličan pucnju hiljade topova i koliba je postala plamena lopta. Debla i staklo su poleteli na sve strane zasipajući obližnje borove. Kao savijeni komadi gvožđa, puške su padale po čistini. Vraču, najbližem od svih eksplozija je otkinula glavu sa ramenima. Spaljen od glave do pete, Indigo je ležao u ogromnom krateru. Mesto gde je nekada stajala koliba bilo je sada peć, pakao žučkastog plamena i zagušljivog dima. Jedan štap dinamita, koji nije odmah eksplodirao, eksplodirao je sada bacivši mlaz vatre ka nebu.

Sa revolverima u rukama, Holidej i Sem su prišli da osmotre prizor. Jara ih je zapahnula po licu, a sneg na čistini bio je siv. Izgorela tela dva Indijanca eksplozija je bacila na drugi kraj čistine.

No iznenada, jedna silueta se pomerila. Još uvek živ, crn u licu, pocepanog i nagorelog odela, Crni Jastreba se digao kao avet. Puška u njegovoj ruci bila je iskrivljena i drhtavim prstima on je izvukao nož.

Urlajući od gneva, jurnuo je na Holideja sa zamahnutim nožem.

Holidej je nanišanio i pritisnuo okidač. Kuršum se zario u grudi Crnog Jastreba, probio mu srce i poglavica Pajuta pao je bez glasa, mrtav pre nego što je dodirnuo zemlju.

I ostali su počeli da ustaju, kao ljudske aveti izgorelih odela, iskrivljenih, izobličenih lica. Holidej je pogledom potražio Lauru. Ona je sa revolverom u ruci stajala po strani, kao lešinar koji vrebja plen. Nanišnila je na Spajdera Džonsa, koji je prvi uspeo da ustane. Njen revolver je grmnuo i kuršum je pogodio Spajdera u bok. Bandit je ipak bio u stanju da se pridigne i opali iz revolvera. Metak je pogodio Lauru usred grudi trenutak pre nego što je revolver Kejzi Sema poslao Spajdera Džonsa u večnost.

Pred Kejzi Semom i Holidejem digla su se još tri čoveka. Vinčester Kandža stajao je blizu vatre sumanutog izraza lica, držeći pušku u rukama. Pravo pred njima ljuljao se na nogama Eben, nagorelog lica i odela. Pri drhtavoj svetlosti vatre izgledalo je kao da igra neku suluđu igru. Poslednji preživeli bandit bio je Lentel lično. Zgrčen kao lav spreman na skok, on se mašio rukom za revolver.

Kandža je naperio pušku, ali nije stigao da opali. Umesto toga, resko je grmnuo Holidejev šestometak i tane je pogodilo Vinčestera u prsa lomeći rebra kao palidrvce. Zagušen krvlju koja mu je grunula u usta, bandit sa čeličnom šakom pružio se licem u sneg.

Lentel je zagnjurio glavu u sneg, jer je metak iz Holidejevog revolvera zviznuo tik iznad njegove glave. Onda su oba Ebenova revolvera grmnula i Holidej je čuo Semov kra-

tak, isprekidan, grcavo prigušen krik Melez se okrenuo oko sebe samrtnički izbuljenih očiju, jer su mu dva vrela kuršuma presekla dah. Pao je pored Holideja i u padu ga gurnuo.

— Smrdljivi izdajniče — povikao je Eben promuklim glasom naperivši oba revolvera na Doka. — Umri, Judo...!

Ali, Holidejev revolver prolomio je noć i olovno tane napravilo je rupu između Ebenovih očiju delić sekunde pre nego što je on pritisnuo okidače. Jedan trenutak Eben je stajao ukočen kao statua, sa revolverima koji su mu beskorisno visili na prstima, a zatim su ga kolena izdala i on se srušio na tlo.

Holidej se okrenuo Lentelu. Banditski vođa se otkotrljao u stranu, ali ga je Holidejev kuršum ipak pogodio u rame. Lentel je kriknuo i sa naperenim revolverom ustao na noge. Holidej je još jednom pritisnuo okidač, ali odgovor na njegov pritisak bilo je samo prazno škljocanje obarača. Samrtnički izraz Lentelovog lica zamenio je surov osmeh trijumfa i bandit je naperio revolver na svoju žrtvu.

— Sad mi se pružila prilika da uživam, Holideje — škripnuo je zubima i palcem lagano zategao obarač. — Ti si uništio moju družinu, sve što sam u toku ovih godina stvorio i sada ćeš to da mi platiš. Umrećeš najsporijom i najmučnijom smrću kojom čovek može umreti sa kuršumom u trbuhu.

Lentel je nanišanio Holideju u stomak.

Revolver je grmnuo, ali to nije bio revolver koji je Lentel držao drhtavom rukom. Pucanj je došao sa tričice proplanka, iz borova koji su okruživali logor. Začuo se tup udar kada je tane pogodilo Lentela u leđa i bandit je pao licem ka zem-

lji. Pokušao je da ustane, ali isti revolver je po drugi put opalio i dokrajčio ga. Ogromno teško telo palo je na tlo i ostalo da nepomično leži.

Između borova na čistinu su izjahala dva konjanika. Džuel Njuberg je jahala ispred Sare, ali revolver koji se još pušio u desnoj ruci držala je ova druga. Poterale su konje prema Holideju i krivudajući između ostataka sanduka i mrtvih tela, zategle vodice ispred njega.

— Ona... ona mi je otela revolver! — promucala je Džuel sa nevericom. — Rekla je... rekla je kako jednostavno to mora da učini.

U licu Sare Lejsi nije bilo ni kapi krvi dok je gledala ka banditskom vodi koga je pre toga ubila.

— Lentel je bio taj. On me je prvi lišio moje... moje čistote i čednosti... lišio me je, i to silom — devojka je digla do Holideja bolom ispunjene oči. — Zar ne shvatate, morala sam da ga ubijem. Morala sam da prekršim božije zapovesti. Bog će mi valjda oprostiti, ali morala sam da prekršim njegove zakone...

— Da, ponekad se to mora — rekao je Holidej zamišljeno. — Svako ponekad mora da prekrši te zakone.

Pružio je ruku i uzeo revolver od devojke, a ona je briznula u plač. Onda je Holidej kleknuo pored Kejzi Sema.

— Rekao sam vam obema da posle zalaska sunca odjašete — podsetio ih je Dok.

— A mi smo odlučile da dođemo ovamo — rekla je Džuel prkosno i osmehnula se. — Znam da je to bilo protiv tvog uputstva, Džonatane Holideje, ali šta su drugo mogle da urade dve zaljubljene žene. Učinile smo ono što smo morale, a kao što si rekao, svako ponekad prekrši pravila.

— Pomozi mi oko Sema — rekao je Dok. — Pokušaću nešto da uradim... usijaj ovaj nož.

*

Dve nedelje kasnije Dok Holidej je čvrstim korakom hodao u gradu Mačija Šapa i otvorivši leptir vrata, ušao u salun „Dabar“. Kao i obično, Blend je stajao iza šanka i služio goste. Holidej se pridružio ljudima za šankom.

— Pivo i viski — naručio je Dok.

— Ovaj grad vas je dugo čekao — pozdravio ga je Net Defarž. Ostali su mrmljanjem potvrdili Defaržove reči. — Gradani su održali sastanak i imamo predlog za čoveka koji je uništio Lentelovu bandu i sprečio izbijanje indijanskog rata. Da, mister Holideje, jedan ozbiljan predlog.

— Saslušajte Neta, mister — umešao se jedan mali traper. — On govori u ime celog grada.

No, Holidej je ugledao nekoga ko nije stajao pored šanka. Bio je to jedan čovek nagnut nad bocom viskija za stolom u jednom uglu saluna.

— Evo vašeg pića, mister Holideje — rekao je Blend i razvukao lice u širok osmeh. — Ovo piće je na račun kuće, ako prihvatite naš predlog.

— Odmah se vraćam — rekao je Holidej tiho.

— Idete nekuda? — zapitao je Blend i nabrao obrve.

— Ne daleko.

Holidej je prišao čoveku za stolom u uglu i ovaj je digao glavu i usiljeno se osmehnuo.

— Dobrodošli opet u naš grad, mister Holideje.

— Ustani, Šermane.

— Šta...?

— Ustani ili ću te ja silom podići — naredio je Holidej.

— Šta... šta ovo znači? — zapitao je Al Šerman usplahireno.

Holidej je pružio ruku i dohvatio Šermana za prsa košulje. Digao je silom bradatog farmera na noge i snažno ga gurnuo na zid saluna. Dva sekunde kasnije, Holidejeva pesnica pogodila je Šermana u vrh brade i Šerman je pokušao da simulira nesvest i padne pored zida na pod, ali ga je Holidej zadržao i zadao mu još jedan udarac u lice i razlupao mu nos. Krv je briznula na sve strane i Šerman je jauknuo. Holidej mu je zadao još jedan udarac i cmizdreći i jaučući, Šerman se stropoštao na pod.

Holidej je ostao stojeći iznad njega. — Hoćeš da ti dam jedan savet, Šermane?

— Moj nos... razbili ste mi nos — zastenjao je farmer. — Polomili ste mi nosnu kost.

— Zaveži i slušaj — zapretio mu je Dok.

— Moj nos...

— Sledeći put kad oglasom tražiš pomoć u kući ne računaj na to da ćeš istovremeno dobiti i kurva za sebe — rekao je Dok glasno.

— Šta... Šta se, do đavola, to vas tiče? — zapitao je Šerman turobno.

— Poslednji put u pitanju je bila osoba koju ja štitim, a koju si ti hteo da napastvuješ — uzvratio je Holidej strogo.

Šerman je pažljivo opipao lice pretvoreno u krvavu masu. — Otkud

sam to mogao da znam?

— Nije bilo ni potrebno da znaš, trebalo je samo da budeš pristojan. Vрати se svojoj ženi i deci dok si još čitav. Šermane — pripremio mu je Dok.

Još uvek stenjući, Šerman je posrćući izašao praćen glasnim smehom posetilaca saluna.

Holidej se vratio do svog mesta za šankom. — Šta ste rekli? — obratio se Netu Defaržu.

— Rekao sam da su građani održali sastanak — nastavio je Defarž. — U stvari, na skupu je bila većina naseljenika u dolini Vilamet. I doneli smo odluku. Oregon je možda granična teritorija, ali to nije razlog da u njoj nema reda i zakona. Da budem kratak, na sastanku je odlučeno da u Mačijoj Šapi uvedemo red i zakon od prvog dana vašeg povratka.

— Kakve ja veze imam s tim?

— Mister Holideje, ovaj grad i ova dolina žele da vi budete prvi šerif Mačje Šape. Ono što ste postigli sa Lentelovom bandom, dokazuje da je naš izbor bio dobar.

— Ja da budem šerif?

— Da, mister Holideje. U skladu sa dogovorom na skupu, već smo počeli izgradnju zatvora sa stanom za vas — rekao je Defarž.

— A ako bude potrebno, stan ćemo proširiti — dodao je Blend. — Nismo računali da će se novi šerif možda oženiti!

Nastala je tišina. Holidej je ispio viski i sprao grlo gutljajem piva. Ovo nije bilo prvi put da mu se nudi položaj šerifa, ali ni sada, kao ni pre, za to nije bilo osnovnih uslova. To nije značilo da je protiv reda i zakona. Naprotiv, protiv nasilja i zla često se borio pod okriljem metalne zvezde, nekada manje, a ne-

kada više angažovan. Ali to je uvek bilo samo za kratko, u određenoj situaciji, kada je jezičak na vagi trebalo pomeriti u korist pravde. No, biti šerif u smislu životnog poziva makar i za kraće vreme, bilo je nešto daleko od Holidejeve prirode. Ipak, bio je zadovoljan što su mu ovi ljudi to predložili. To je značilo da računaju na njega kao na ličnost sposobnu da se uhvati ukoštac sa silama mraka i zla, sa nasiljem koje gazi sve pred sobom kao nezadrživi olujni val.

Osmehnulo se i pogledao lica oko sebe, na kojima se ogledalo iščekivanje. — To što mi nudite, velika je počast, ali na žalost ne mogu da je prihvatim. Moji su planovi sasvim drugačiji.

Uzdasi razočarenja začuli su se iz usta nekolicine prisutnih.

— Ali, imam rešenje za vas — dodao je Dok. — Mislim da bi tu dužnost odlično mogao da obavi Kejzi Sem. On je u Lentelovom logoru dao isto koliko ja, možda čak i više.

Holidej je pogledao lica prisutnih i zapazio da se u njima vodi unutrašnja borba. Konačno je krčmar progovorio. — O kej, neka bude. Iznećemo to na skup, pa kako ljudi odluče.

Ostali su bez oduševljenja promrmljali da se slažu.

— Ako usvojite moj predlog, onda odmah pozovite sveštenika. Sem na merava da se venča — rekao je Dok.

— Da se venča? — zinuo je Blend. — A koga će uzeti?

— Uzima Saru Lejsi.

— Kakva kombinacija — uzviknuo je Blend. — Bezbožni melez i bogomoljka!

— I čuda se događaju, kao što vidite — prokomentarisao je Dok izlazeći.

Izašavši na ulicu, Dok Holidej se uputio ka hotelu. Tamo ga je čekala Džuel, toplog pogleda i toplog zagrljaja. Holidej se radovao osmehu njenog lica, sjaju njenih srećnih očiju i vatrenom dodiru njenog tela.

i nesvesno je ubrzao korak. Želja da bar još jedan dan proživi pod okriljem ljubavi bila je suviše jaka da bi je mogao obuzdati.

A šta će biti sutra, videće kada dođe novi dan.

KRAJ

HOGAR STRAŠNI

by
DICK BROWNE

JEDNOGA DANA, SINOKO MOJ, SVE ĆE
OVO BITI TVOJE!

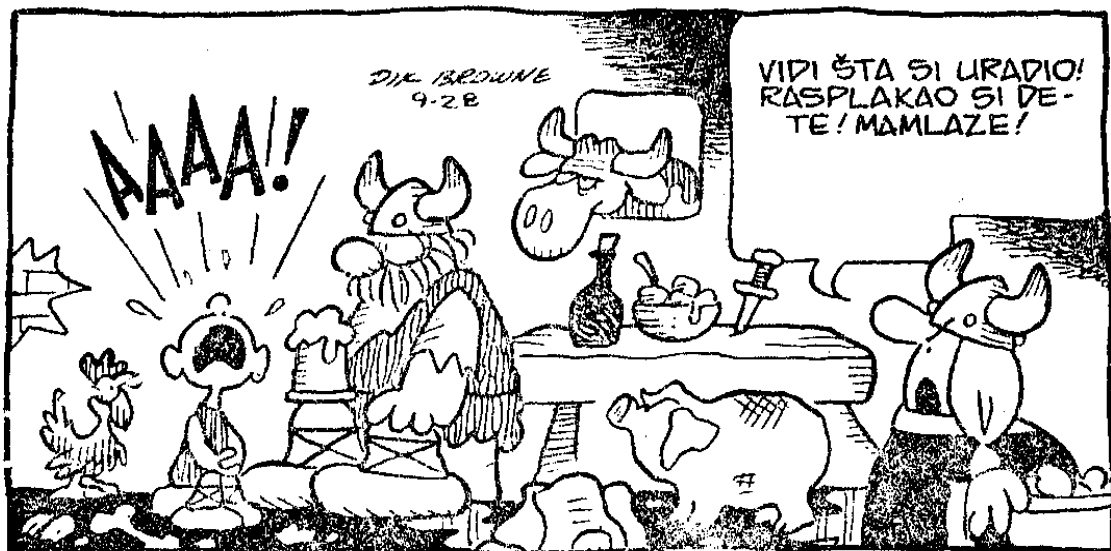

© King Features Syndicate, Inc. 977 400-0 1975 1980-80

DICK BROWNE
9-28

VIDI ŠTA SI URADIO!
RASPLAKAO SI DE-
TE! MAMLAZE!

AAAAA!

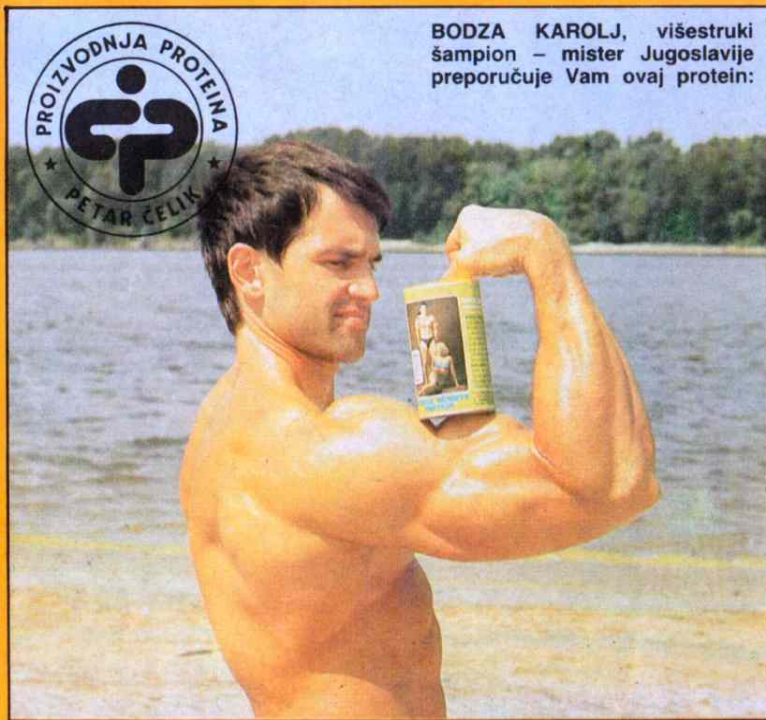

ORIGINAL MUSCLE DENSITY PROTEIN

Garancija za uspešan trening

Da bi čovečije telo bilo u stanju da sačuva funkcionalne sposobnosti, neophodno mu je potrebna dovoljna količina vrednog proteina. Upotrebom prevelike količine hrane, opterećuje se probavni sistem, a posledica toga je stvaranje naslaga potkožnog masnog tkiva. Da bi se ovo izbeglo, te da bi telo bilo snabdeveno svim neophodno potrebnim hranljivim materijama u DOVOLJNOJ KOLIČINI, od strane stručnjaka se preporučuje hrana u koncentrisanom obliku.

Količina proteina koja je neophodna sportistima raznih disciplina, nije ista. Oni koji žele da razviju veliku mišićnu masu i snagu, kao građivni materijal moraju u organizam unositi veću količinu proteina. Zajedničko za sve sportiste je da 20 do 30 odsto svih kalorija moraju pokriti iz belančevinskog dela ishrane. Dve trećine belančevina moraju biti životinjskog, a jedna trećina biljnog porekla. Zato čuvene atletske zvezde čak izjavljuju da je sportski uspeh do 80 odsto vezan za način ishrane i upotrebu proteina.

BODZA KAROLJ, višestruki šampion – mister Jugoslavije preporučuje Vam ovaj protein:

MUSCLE DENSITY PROTEIN je biološki hranjivi koncentrat prijatnog ukusa kojeg koriste kako atletske zvezde, tako i svi oni koji žele da povećaju sportski rezultat i budu mišićaviji.

MUSCLE DENSITY PROTEIN obezbeđuje telu one građivne materije bez kojih se ne može zamisliti izgradnja mišićnog tkiva. Ujedno aktivira fermentni sistem kojim se određuje iskorišćavanje belančevina. Time se ubrzo povećava uspeh u treningu.

Prilikom određivanja sastava ovog proteina posebno je posvećena pažnja tome kako bi se postigao prijatan ukus i sačuvalo kvalitet delotvornosti.

MUSCLE DENSITY PROTEIN je zdrav i ne izaziva nikakva štetna propratna dejstva, čak ni onda, kada se duže vreme koristi u nekoliko puta većim dozama. On pomaže skidanju potkožnog masnog tkiva, stvaranju mišićavog oblika tela, očuvanju snage i veličine mišićne mase, a neprevaziđen je u razvoju mišićne definicije.

MUSCLE DENSITY PROTEIN
možete naručiti na adresu:

PROTEIN

21400 BAČKA PALANKA

Šumska br. 50, pp. 97

Tel.: (021) 741-446, 744-720, 745-747

PLAĆANJE POŠTARU PRILIKOM PRIJEMA!